Wellcome Apocalypse

Publication/Creation

c.1420

Persistent URL

https://wellcomecollection.org/works/du9ua6nd

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
https://wellcomecollection.org

MS 49

WELLCOME HISTORICAL MEDICAL LIBRARY

ACCESSION NUMBER
67200

PRESS MARK

Miscellanea continente.
Apocalypsis cum glossis, quæ a glossa ordinaria differunt
Vita S. Johannis Apostoli et Evangelistæ
Liber de arte moriendi
Excerpta de medicina, anatome etc.
omnia figuris explicata sine ullo auctoris nomine
Cod. membr. sæc. XIV. in fol. maximo.
legato in pelle
N° 100

Lib. 2 – Scaf. # 12

35 APOCALYPSIS S. JOANNIS, CUM GLOSSIS QUÆ Glossa ordinaria differunt—VITA S. JOHANNIS APOSTOLI—ARS MORIENDI—LIBER DE ANATOMIA ET MEDICINA, &c. MANUSCRIPT ON VELLUM (69 *ll.* 16 *by* 12 *in.*) *written in neat* gothic characters *in two different hands, by Low Country scribes;* THE APOCALYPSE HAVING 121 REMARKABLE DESIGNS IN COLOURS, *with legends;* THE ARS MORIENDI, 26 DESIGNS; THE REMAINDER OF THE MS. 145 DESIGNS; *contemporary Holland binding in oaken boards, doeskin, with stamped ornaments, the centre panels with the word* "MARIA" *stamped* 22 *times large folio.* SÆC. XIV

*** THIS VOLUME IS REMARKABLE FOR THE NATURE OF ITS NUMEROUS DESIGNS, which a in water-colours of blue, green, red and yellow on white grounds. They are of similar character throughout the volume, mostly with legends in scrolls, and are evidently the originals of some of the Low Country Block Books. THE APOCALYPSE, which is the most important part of the volume, is composed of 28 leaves, and the illustrations are very wonderful for their beauty and vigour. [*See PLATE*]. The ARS MORIENDI, too, is very forcible, especially in the first eleven figures which represent the Struggles of Angels and Demons for the Soul of the Dying. This occupies 4 leaves only. Before the Medical Treatise is a leaf of Explanations in low German, and the text of this portion is written in a more cramped hand, and some of it is in verse. The designs include many full-length anatomical figures, with diagrams and genealogies of diseases; numerous emblematic figures of the Virtues and Vices, under the guise of Knights in Armour with their shields, beautiful female Figures, Angels, Monks, Devils, Monstrosities, Figures driving Wains, Buildings, &c. ALTOGETHER OF THE HIGHEST IMPORTANCE for the design, costume, architecture and details, and the History of the Block Books of the Low Countries.

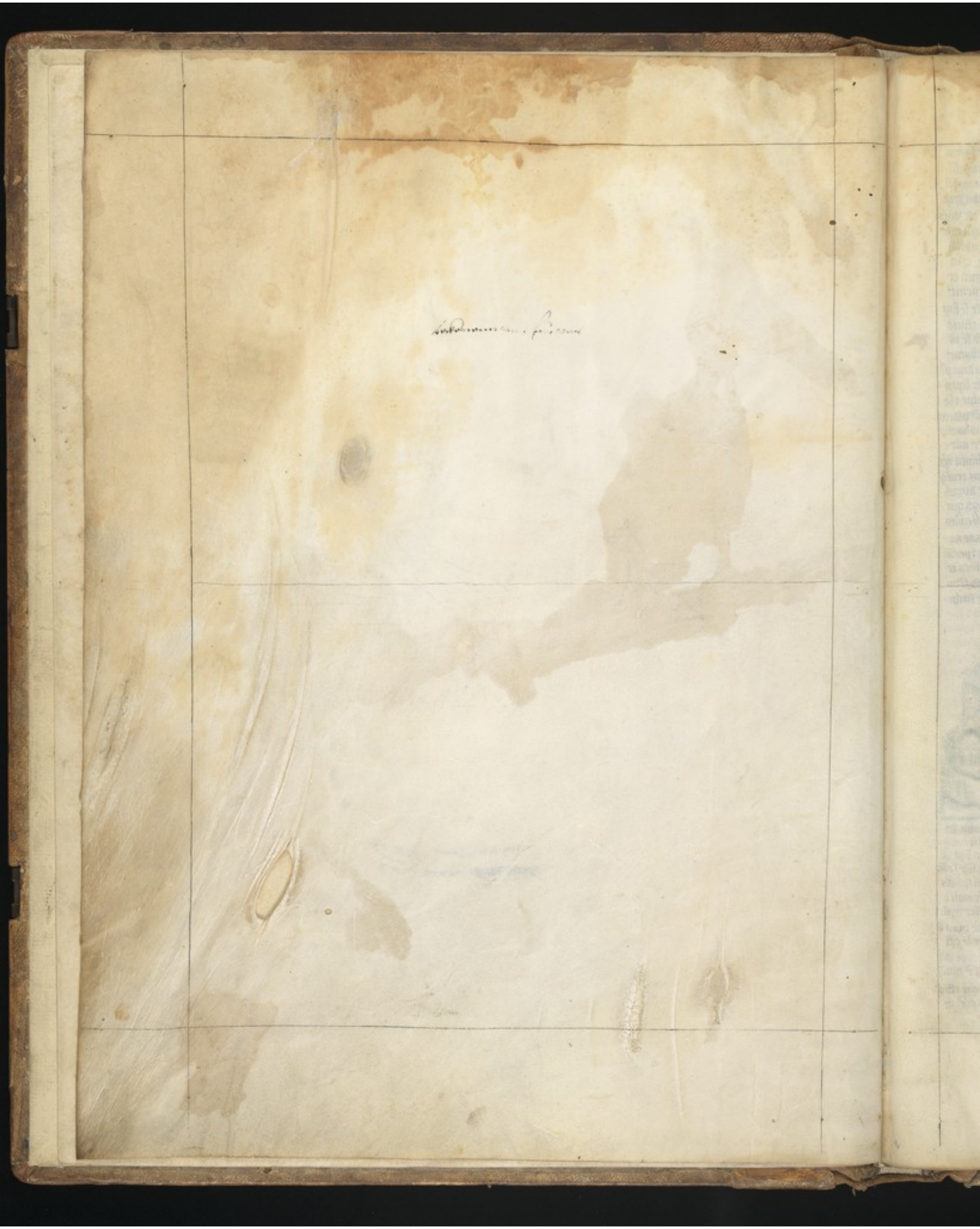

Apocalypsis ihū xpi quā dedit illi deus palā facere
seruis suis que oportet fieri cito et significauit mittēs per angelū
seruo suo iohānī qui testimoniū perhibuit verbo dei et testimoniū
ihū xpi quecūq; uidit B eatus qui legit et audit uerba pphe
tie hui⁹ libri et seruāt ea que in ea scripta sūt Tps enī ppe est Johēs
vii ecclīs q̄ sūt asia G ratia uobis et pax ab eo qui est et qui erat
et qui uenturus est et a vii spūbus qui in cōspectu throni ei⁹ sūt et ab ihū
xpō qui est testis fidelis primogenit⁹ mortuor⁹ princeps regū terre Qui
dilexit nos et lauit nos a pcīis nr̄is in sanguine suo et fecit nos regnū et
sacerdotes deo et patri suo gla et imperiū in scla sclōr amen E ece venit
cū nubib⁹ et videbit oīs ps̄ns qui eū pupugerūt et plangent se sup
eū oēs trib⁹ terre etiā amen E go sū alpha et o principiū et finis
dicit dns qui est et qui erat et qui venturus est omp̄s E go iohēs frr vr
et particeps in tribulōne et regno et patīa in ihū fui in insula q̄ appellatur
pathmos pp̄ uerbū dei et testīm ihū xpi fui in spū in dnica die et audiui p̄
me uocē magnā tanq̄ tube dic̄ntis uides scribe in libro et mitte septem
ecclīs Ephesum Smirnā et pgamo et thiatire et sardis et philadelphie et la
odicie Et conuersus sum ut uiderem uocē q̄ loquebat mecū E t conuers⁹ vidi vii
candelabra aurea Et in medio vii candelabror aureor silē filiū hoīnis
uestitū podere et precinctū ad mamillas zona aurea C aput eius et
capilli erāt candidi tanq̄ lana alba et tanq̄ nix et oculi eius velut flāma ignis
et pedes eius sileī aurichalco sicut in camino ardenti Et vox illius tanq̄ vox aquārū
multārū Et habebat in dextera sua vii stellas et de ore eius gladius ancipi
te acut⁹ exibat Et facies eius sicut sol lucet in virtute sua Et cū vidissem eum cecidi ad pedes eius tanq̄ mortuus Et posuit dexteram suā sup me dicens
Noli timere ego sum primus et nouissim⁹ et viuus et fui mortuus et ecce sum uiuēs in scla sclōr amen Et habeo claues mortis et inferni S cribe ergo que
uidisti et q̄ sunt et que oportet fieri p̄ hec S acramentū vii stellarū quas uidisti in dextera mea et vii candelabra aurea S telle iste vii sunt angeli ecclīar
et vii candelabra vii ecclie sunt E t angelo ecclie ephesi scribe hec dic̄t qui tenet vii stellas in dextera sua qui ambulat in medio vii candelabror au
reor S cio opa tua et laborē tuā et patīam tuā et q̄m nō potes sustinere malos et tētasti eos q̄ se dicūt apl̄os esse et non sunt et inuenisti eos mendaces et patīam
hēs et sustinuisti pp̄ nomē meū et nō defecisti S ed hēo aduersus te q̄m charitatē tuā primā reliquisti Memor esto unde excideris et age pnīam et
et prima opa fac sin autē uenio tibi et mouebo candelabr⁹ tuū de loco suo nisi pnīam egeris Q ui habet aurē audiat q̄d spūs dicat ecclīs vincēti dabo edere de ligno vite q̄ est in paradiso dei mei E t angelo smirne ecclie scribe
hec dic̄t primus et nouissim⁹ qui fuit mortuus et uixit scio tribulatōnem tuā et paupertatem tuā sed diues es et blasphemaris ab eis qui se dicūt iudeos esse et non sunt sed sunt synagoga sathane Nichil horum timeas quē passurus es ecce missurus est diabolus ex uobis in carcerē ut tēptemini habebitis tribulatōnem diebus decem esto fidelis usq; ad mortem et dabo tibi coronā uite Q ui habet aurē audiat q̄d spūs dicat ecclīs vincēti non lesa fiet a morte secunda E t angelo pergami ecclie scribe hec dic̄t qui habet romphaiam utrāq; acutā scio ubi habitas ubi sedes est apud te et tenes nomē meū et non negasti fidē meā et in diebus in quibus antipas testis meus fidelis meus occisus est apud uos ubi habitat sathanas Sed habeo contra te pauca quia habes ibi tenentes doctrinā balaam qui habebat balach mittere scandalū coram filiis israel manducare et fornicari Sic habes et tu tenentes doctrinā nicolaitarū similiter Penitentiā age sin autē uenio tibi cito et bellabo cum illis in gladio oris mei Q ui habet aurē audiat q̄d spūs dicat ecclīs vincēti manna absconditū dabo ei et dabo illi calculū candidū et in calculo nomē nouū scriptū quod nemo nouit nisi qui accipit E t angelo thiatire ecclie scribe hec dic̄t filius dei qui habet oculos tanq̄ flāmā ignis et pedes eius similes aurichalco scio opa tua et fidē et charitatē et ministeriū et patīam tuā et opa tua nouissima plura q̄m prima Sed habeo aduersus te pauca quia tolerasti mulierē iezabel que dicit se prophetā docere et seducere seruos meos fornicari et manducare de idolothitis et dedi ei tempus ut pniam ageret et noluit pnīam agere a fornicatione sua Ecce mittam eā in lectū et qui mecū fornicant⁹ fuerint in tribulatōne magna nisi pnīam egerint ab operibus suis et filios eius interficiam in morte et scient oēs ecclīe quia ego sum scrutans renes et corda et dabo unicuiq; uestrū secundū opa sua Vobis autē dico ceteris qui thiatire non habetis doctrinā hanc qui non cognouerunt altitudines sathane sicut dicunt non mittam in uos aliud pondus tamen quod habetis tenete donec ueniam Et qui uicerit et custodierit usq; in finē opa mea dabo illi potestatē sup gentes et reget eas in uirga ferrea et tanq̄ uasa figuli confringentur sicut et ego accepi a patre meo et dabo illi stellam matutinam Q ui habet aurē audiat q̄d spūs dicat ecclīs E t angelo sardis ecclie scribe hec dic̄t qui habet septem spūs dei et septem stellas scio opa tua quia nomen habes quod uiuas et mortuus es Esto uigilans et confirma cetera que moritura erant non enim inueni opa tua plena coram deo tuo In mente ergo habe qualiter accepisti et audisti et serua et pnīam age Si ergo non uigilabis ueniam ad te tanq̄ fur et nescies qua hora ueniam ad te Sed habes pauca nomina in sardis que non inquinauerunt uestimenta sua et ambulabunt mecū in albis quia digni sunt Q ui uicerit sic uestietur uestimentis albis et non delebo nomē eius de libro uite et confitebor nomē eius coram patre meo et coram angelis eius Q ui habet aurē audiat q̄d spūs dicat ecclīs E t angelo philadelphie ecclie scribe hec dic̄t sanctus et uerus qui habet clauem dauid qui aperit et nemo claudit et claudit et nemo aperit scio opa tua ecce dedi coram te ostium apertum quod nemo potest claudere quia modicā habes uirtutem et seruasti uerbum meum et non negasti nomē meum Ecce dabo de synagoga sathane qui dicunt se iudeos esse et non sunt sed mentiuntur ecce faciam illos ut ueniant et adorent coram pedibus tuis et scient quia ego dilexi te Quia seruasti uerbum patīe mee et ego seruabo te ab hora temptationis que uentura est in uniuersum orbem temptare habitantes in terra Ecce uenio cito tene quod habes ut nemo accipiat coronam tuam Q ui uicerit faciam illum columnam in templo dei mei et foras non egredietur amplius et scribam super eum nomen dei mei et nomen ciuitatis dei mei noue ierusalem que descendit de celo a deo meo et nomen meum nouum Q ui habet aurē audiat q̄d spūs dicat ecclīs E t angelo laodicie ecclie scribe hec dic̄t amen testis fidelis et uerus principium creature dei scio opa tua quia neq; frigidus es neq; feruens utinam frigidus esses aut feruens Sed quia tepidus es et nec frigidus nec feruens incipiam te euomere de ore meo Quia dicis quia diues sum et locupletatus sum et nullius egeo et nescis quia miser es et miserabilis et pauper et cecus et nudus Suadeo tibi emere a me aurum ignitum probatum ut locupletis aut uestimenta alba ut induaris et non appareat confusio nuditatis tue et collyrio inunge oculos tuos ut uideas Ego quos amo arguo et castigo Emulare ergo et pnīam age Ecce sto ad ostium et pulso si quis audierit uocē meā et aperuerit mihi ianuā intrabo ad illum et cenabo cum illo et ipse mecū Q ui uicerit dabo ei sedere mecū in throno meo sicut et ego uici et sedi cum patre meo in throno eius Q ui habet aurē audiat q̄d spūs dicat ecclīs Et post hec uidi et ecce ostium apertum in celo et uox prima quam audiui tanq̄ tube loquentis mecū dicentis ascende huc et ostendam tibi que oportet fieri post hec Et statim fui in spū et ecce sedes posita erat in celo et supra sedem sedens

Per has vii ecclīas vna cathol̄a ecclīa designat̄ per vii angelos eius rectores ecclie designat̄ p vii candelabra q̄ vii ecclīas q̄ sūt in vniuersitate sūt Vnde septenarius spūs illustrāt̄ Nec candelabra sūt ecclīe lumina q̄ē credidit ol ritūm Orti ē ni spūales
ecclīa ut dnica precepta Pode i sacerdotali:
vestē i cui⁹ ifi deo debuit rotundie offert ipsi
tanus se deo pati⁹ē ecclīa q̄ velut de ut mūdi q̄
erat talaris q̄ usq; i finē mūdi S tole epi
qui debāt alios luce ybo rect⁹ vite E t vox ide
pdicatis ei⁹ obnoxius vi ne q̄ mūdar S ed cum
pigrit pbati pressibꝰ ecclīa candelabr effici
sic ecclīa ybalibꝰ pgnis tēptatibꝰ rebꝰ m
lagis⁹ eternis testimat⁹

Ecclia Smirne

Ecclia pgamu

Ecclia Thiatire

Ecclia Sardis

T Et angelo philadelphie ecclie scribe hec dr̃ sis verb̃
dicit qui habet clauem dauid qui aperit et nemo claudit
claudit et nemo aperit. Sco opa tua. Ecce dedi coram
te hostiũ apt̃u q̃ nemo pt̃ claudẽ qr modicã hẽs
virtutẽ et seruasti vbũ meũ et nõ negasti nomẽ meũ
Ecce dabo tibi de synagoga sathane q̃ se dicũt iudeos
esse et nõ sũt sed mentiũt Ecce faciã illos ut veni
ant et adorent ante pedes tuos et sciant q̃ ego dilexi
te quia seruasti verbũ patiẽ mee et ego te seruabo ab
hora tẽptationis q̃ ventura ẽ in orbẽ vniũsũ tẽptare
habitantes in terra Ecce venio cito tene q̃ hẽs ut nẽ
accipiat coronã tuã Et qui vicerit faciã illũ colump
nam in templo dei mei et foras nõ egredietur amplius
et scribam sup illũ nomẽ dei mei et nomen ci
uitatis dei mei noui hierl̃m q̃ descendit de celo a deo meo et
nomẽ meũ nouum Et habeat aurẽm audiat q̃ spũs
dicat ecclĩs

T Et angelo laodicie ecclie scribe hec dr̃
amẽ testis fidelis et verus q̃ ẽ principiũ creature dei Scio
opa tua q̃ neq̃ frigid̃ es neq̃ calid̃ vtinam frigidus
esses aut calidus Sic q̃ tepid̃ es et nec frigid̃ aut cal
dus incipiã te euomere de ore meo quia
dicis q̃ diues sũ et locupletatus nullius egeo et nescis q̃ tu miser es
et miserabilis et pauper et cecus et nudus Suadeo tibi emere
a me aurũ ignitũ probatũ ut locupleteris et vestimẽtis
albis induaris et nõ appareat confusio nuditatis tue
et collyrio inunge oculos tuos ut videas Ego quos amo
arguo et castigo emulare ergo et pẽnitẽã age

G Veni mihi dicis q̃ exquisitã esset q̃ abhorret hom
ardebat de se verbis et omnib̃ ut ih̃c sibi redderẽ si
lla voluptate voluerit pmittit cõsummatis q̃ debet p̃
fidei Testis eius q̃ audit apte et prepid̃ nil an fides hilara vt testes operetur cũ pte

T Ecce ego sto ad hostiũ et pulso si quis audierit vocẽ meã et aperuerit ianuã hũc ad
illũ et cenabo cũ illo et ipse mecũ Cui vicit dabo ei sedere mecũ in throno meo sicut et
ego vici et sedi cũ pte meo in throno eius Qui h̃ aurẽs audiendi audiat q̃ spũs dicat ecclĩs

G Philadelphia autẽ hĩs ut salnias hereditates
id ẽ regna dicat pius S hostiũ ut signifi
cans vt me spũs qui sit verũ hostiũ aduentus

G Claudit ut nemo aperiat aperit ut nemo claudat vbi
significat fortiũ aemulat sedentis in claritate

G Egnũs bonitatis sue hẽat Quia custodisti verbũ
sepe audire Scio h̃ i loco angelo nomiãlia designat
plenius tã quindecim iudeos ad credendũ Quidã hebe
nolũt legẽ spiritale Iplet holde credidit vicium

G Epmeos ut gratias plenarios Et ramos suos p
uocatis subdit ut ultra hec authepti regnũ ne veniat
ne sumẽbat q̃ vetat adcumulandũ Cui sic dei
Et mis suos sicut labus alt̃ nitio et subiciant sibi
simplices iudeos gentiles dominant Et ihc omnes
i pdo gentiles eccliam si mente vitali sequimur i xp̃o
renouat reconciliatos nõ exibis amplius

S no opa Et nõ me latere vias tuas corrigi
Duas neq; frig̃ q̃ neq; fidẽ dimo regnoras sed
aptat negas Vtinam frig̃ q̃ mane spes defigit

G Quamuis et deficiens fidei zelotipe precedun
tes meos Et quibz languias O vere euangel̃
qui i defectus perpetuat ut qui spũles mortis
riselo ẽ hic exhibetur vestimentis et i futuro
vita ostẽdit Collirio oculi ut videam q̃ada
Et ungit eũ adrogantidas ceci humilis claudus
ut reliqũ nõ aliena medicamine bene agendus
adiuuam̃ precipit dñs iudeã illuãs actãs
vt in vnge dono spũs scã videre et tenere
clauiculam

G Et vidi pt̃ apocalipsin reuelatã multos q̃ spiritu
aperiũt Respexi ut spũs ut ydiotes vocẽ
audirem illius et quib̃ sedeo et iudico hec deplanis et spe
G latus defluidus Post hec vidi h̃ vidi dezeuelatõe
multos Correctos cali sequit scriptos reuelatã Enhar
ct visione aut descedere ihũm et coronam sui ut eius
de agno aperiãt libr et dominus dispositis decepa
hũanã gũs de soluẽre vii sigilla et obscũ tabus ut cũ
uidits deũ tantus et religiosus signãr Expendisse hoib
quã ei sua ne peo pan formidem

T Post hec vidi et ecce hostiũ apt̃um et vox prima
q̃ audiui tanq̃ tube loquẽtis mecũ Dicẽs Ascende huc
et ostendam tibi que oportet fieri ẽtro p̃ hec Et statim
fui i spũ Et ecce sedes posita erat in celo et sup sedem
sedens qui sedebat similis erat aspectui iaspidis et sar
dinis Et iris erat i circuitu sedis simil visioni
smaragdini Et i circuitu sedis sedilia viginti quatuor
et sup thronos vidi xxiiior sedentes circũamictos
stolis albis et in capitib̃ eor coronas aureas Et de
throno ei procedũt fulgura voces et tonitrua Et septẽ
lapades ardentes ante thronũ q̃ sũt vii dei spũs Et in
conspectu sedis tanq̃ mare vitreũ simile crystallo Et
i medio sedis et circuitu ei̇ quatuor animalia plena oculis
ante et retro Et animal primũ simile leoni Et secundũ
animal simile vitulo Et tertiũ habens faciem quasi hominis
Et quartum animal simile aquile volanti Et quatuor animalia
singula eor habebat alas senas et circuitus eius ple
na sunt oculis et requiem nõ habebant die ac nocte
dicentia Sanctus Sanctus Sanctus dñs deus oĩpotẽs q̃ erat et

G

ventur⁹ ē Per vii lāpades ardētes
ante thronū dei dona sc̄i sp̄r ī telligūt
ꝛd ē sp̄r sapie ꝛ ī tellcūs sp̄r consilij et
fortit⁹ Sp̄r sc̄ie ꝛ pietatis ꝛ sp̄r timoris dn̄i
Rma sine luīe hax sc̄a ecclia ī hui⁹ scli
tenebris cōstituta vite p̄ntis semitas
ad celestes p̄ciam gradē nullatenus p̄t
G Et ius erat ī circuitu ei⁹ i. ꝓpiciā dei q̄
ī circuitu ei⁹ ut ꝓtegēs q̄ ꝛ baptis⁹ q̄ ē vidis
color ꝛ sanguis xp̄i fuit q̄ ē rubeus color ut
ipis coloribus notat iudiciū aq̄ ē p̄ncipiū ignis
futur ī q̄bus suos salvab⁹ ꝓcolores videt sina
ragdi aq̄ntur baptis⁹ ī telli⁹ ꝓbōes ei⁹ dō
sp̄r sc̄i ꝛ ī bap⁹ accep̄ p̄q̄ ꝯburūt p̄cta
G Per colore duor lapidū nōt deū ꝛ hoīem
xii apli ꝛ xii ꝓphās doctores alias dn̄i xxiiii
G alias xii Octavo i. de ecclia pluit fulgura
i. q̄ terrent miracla ꝛ illuīant Mane vitreū
bap⁹ sinc⁹ fidei lucidū p⁹ q̄ tribla⁹ igne
ela ducūt ad finit⁹ sic aq̄ durescit cristall⁹
Incōspcū qui ī telligūt sacr⁹ ꝛ rē sacr⁹ ut
recipiūt q̄s ydoneos viduūt ꝛ cognoscūt
G Vt ī visib⁹ ꝛ spūalia ut angelos ꝛ aīas vl
spūales ecclie dr̄ cū de ipis pios fuit spūal⁹
treatos Plena oclis ī to ī ꝯscia mūdi ꝛ in
circuitu i. ī ꝯspcū hōim irreprehensib⁹ Animalia
q̄ nat⁹ ē pass⁹ resurgēs ascēdēs fideles q̄
rōnabiles ꝛ mansueti ut hō sine tr̄oe fr̄ntes
adūsa ut leo sese mortificātes ve vitulus
celestia petēs ut aq̄la p̄ lex nālis ī moisi
ꝯ ꝓphetie ꝯ ewū ꝯ ī statu⁹ aplor ꝯ q̄rū
G cūq; ubi agit Per q̄s ecclia alta petit ꝛ
aq̄b⁹ p̄dicat⁹ accipiūt ton⁹ p̄dicat⁹ fidal⁹
vl ꝯ ale ꝯgnitō opm dei fr̄or ꝯ dieb⁹ q̄ ꝛ
notitia ī altū sublevat⁹ q̄ ī eis bene opant⁹
G Qui ventur⁹ ē filius corpa⁹ appebit tō deitas
fidelib⁹ se manifestabit

Et cū dedisset librū ignauo qui sedebat in throno reuersi sunt quatuor animalia et quatuor et viginti seniores ceciderunt coram agno habentes singula citharas et phialas aureas plenas odoramentorum que sunt orationes sanctorum et cantabant canticum nouum dicentes Dignus es domine deus noster accipere librum et aperire signacula eius quoniam occisus es et redemisti nos deo nostro in sanguine tuo ex omni tribu et lingua et populo et gente et fecisti nos deo nostro regnum et sacerdotes et regnabimus super terram Et audiui et audiebam uocem angelorum multorum in circuitu throni et animalium et seniorum et erat numerus eorum milia milium dicentium uoce magna Dignus est agnus qui occisus est accipere uirtutem et diuinitatem et sapientiam et fortitudinem et honorem et gloriam et benedictionem Et omnem creaturam quam in celo et super terram et sub terra et que sunt in mari et que in eis sunt omnes audiui dicentes sedenti in throno et agno Benedictio honor et gloria et potestas in secula seculorum Et quatuor animalia dicebant amen et seniores ceciderunt et adorauerunt

Et uidi cum aperuisset agnus unum de septem signaculis que erant in dextera sedentis super thronum librum scriptum intus et foris signatum septem signaculis Et uidi angelum fortem preconantem uoce magna Quis est dignus aperire librum et solucre signacula eius Et nemo poterat neque in celo neque subtus terram neque sub terra aperire librum nec respicere illum Et ego flebam multum quia nemo dignus inuentus est aperire librum nec uidere illum Et unus de senioribus dixit mihi ne fleueris Ecce uicit leo de tribu iuda radix dauid aperire librum et solucre septem signacula eius Et uidi et ecce in medio throni et quatuor animalium et in medio seniorum

Et uidi cum aperuisset agnus unum de septem signaculis que erant in dextera sedentis super thronum librum scriptum intus et foris signatum septem signaculis Et uidi angelum fortem preconantem uoce magna Quis est dignus aperire librum et solucre signacula eius Et nemo poterat neque in celo neque subtus terram neque sub terra aperire librum nec respicere illum Et ego flebam multum quia nemo dignus inuentus est aperire librum nec uidere illum Et unus de senioribus dixit mihi ne fleueris Ecce uicit leo de tribu iuda radix dauid aperire librum et solucre septem signacula eius Et uidi et ecce in medio throni et quatuor animalium et in medio seniorum

Et uidi cum aperuisset agnus unum de septem signaculis que erant in dextera sedentis super thronum librum scriptum intus et foris signatum septem signaculis Et uidi angelum fortem preconantem uoce magna Quis est dignus aperire librum et solucre signacula eius Et nemo poterat neque in celo neque subtus terram neque sub terra aperire librum nec respicere illum Et ego flebam multum quia nemo dignus inuentus est aperire librum nec uidere illum Et unus de senioribus dixit mihi ne fleueris Ecce uicit leo de tribu iuda radix dauid aperire librum et solucre septem signacula eius Et uidi et ecce in medio throni et quatuor animalium et in medio seniorum

Unum de quatuor animalibus
Sessor equi dominus est qui sanctis suis eternaliter presidet
Veni et vide i. spiritualiter intelligere quod ante diluvium facta legisti
Equus albus nunc ecclesia est
Diabolus
Gladius magnus ad aquas diluvii vel sodomorum subversione pertinet
Tyrannus in martiribus

Et cum aperuisset sigillum tertium audivi tertium animal dicens veni et vide Et ecce equus niger et qui sedebat super eum habebat stateram in manu sua Et audivi tamquam vocem in medio quatuor animalium dicentium Bilibris tritici denario uno Et tres bilibres ordei denario uno et vinum et oleum ne leseris Sessor equi nigri dominus est

Apocalipsis pertinet ad eos qui sublege fuerunt Scatera signat equitatem iudicij legalis ut est illud anima pro anima oculum pro oculo dentem pro dente Bilibris tritici dicit v° vos ostendens ne timeatis quia non potuerunt vos ledere et vos diaboli ne ledant istos quia non profinetis Tritici perfectiores qui tribulacione attriti igne decocti sunt deo cibus suavis Ordeum minores in eodem genere vinum pro quidem attriti sed non ita excocti Acres tamen in se et alios ad bonum operandum inebriantes Oleum sunt non alios inebriantes sed puris orationibus ungentes

Videns diabolus perscrutores non profecisse mittit hereticos qui falsis rationibus contendunt ut facilius decipiant Statera quia dicunt se habere veram discretionem in scripturis Statera est scriptura quia sicut per stateram cognoscitur quanti ponderis sit corpus sic per scripturam cognoscitur quanti ponderis sit spiritus Sancti enim doctores habent scientiam a scriptura quia humiliter se subiciunt scripture sensum suum coaptantes Sed heretici habent scientiam in manu sua quia quasi doctores illam suo sensu coaptant Quicumque igitur scripturam aliter intelligit quam sensus spiritus sancti flagitat aliquo scripta est hereticus appellari potest et in hac insipientia cadit qui cum ad extendendum veritatem aliquo impediuntur obscuro

Et cum aperuisset sigillum quartum audivi vocem quarti animalis dicentis veni et vide et ecce equus pallidus et qui sedebat super illum nomen illi mors et infernus sequebatur eum et data est illi potestas super quatuor partes terre interficere gladio fame et morte et bestiis terre

Sessor equi pallidi dominus est cui nomen mors iuxta Ego occidam et ego vivere faciam hunc qui contempserit in fervore absorbet Apocalipsis quarti sigilli ad prophetas quem dexter prophanavit signat Perigue quam sessor in manu portat furor domini designatur quo reprobi puniuntur Omnia mors pecunie accessit vel ad litteram quia occidit quosdam in corpore quosdam in anima Super quatuor i. super omnes malos ubique morantes vel super iudeos gentiles hereticos et falsos christianos

Et cum aperuisset quintum sigillum vidi sub altare
animas interfectorum propter verbum dei et propter testimonium quod habebant
et clamabant voce magna dicentes usquequo domine sanctus
et verus non vindicas sanguinem nostrum et non vin-
dicas de his qui habitant in terra et date sunt illis
singule stole albe et dictum est illis ut requiescerent
tempore huic modicum donec impleatur numerus conservorum
eorum qui interficiendi sunt sicut et illi

Aperto quinto sigillo ad martires pertinet
Vidi sub illo i. capiti suo se humiliantes se
vel sub i. in absconso quia nemo in hac vita per-
cipit quid ibi sint

Altare est xpc super quem offerunt et quasi offerunt
vel quia habent munimentum vel ipse anime altare sunt de
quibus finis procedit deo delectabilis et quia fuerunt
sanguine limiti modo existentes sub i. in minori dig-
nitate quasi sint future quia non dum nisi unam
stolam acceperunt

Mutacio monium angelorum i. superiorum spiritum qui ecclesiam
inviniunt et custodiunt qui de reparatione sanctorum consortium gratu-
lantur qui testimonium perhibent xpo et in natiuitate qui apparuerunt
pastoribus et in passione resurrectione et ascensione iudicem ventus
testati sunt vel angeli intelliguntur subditi in ecclesia
angelica vitam ducentes qui credunt et honorant suos
predicatores et suos iudices testimonio eorum consentientes
et confirmantes Rogant sancti sanctorum in tribulationibus se pro-
tegi a facie irati dei gratus dicitur quia suos sic per-
mittit affligi et non illa tali tribulatione adeo permissa
quasi facies irati dicitur

Et vidi cum aperuisset sigillum sextum et ecce
terremotus factus est magnus et sol factus est niger tamquam
saccus cilicinus et luna tota facta est ut sanguis et stelle
celi de celo ceciderunt super terram sicut ficus emittit
grossos suos cum a vento magno movetur et celum
recessit sicut liber involutus et omnis mons et insule
de locis suis mote sunt et reges et principes terre et
tribuni et divites et fortes et omnis servus et liber abscon-
derunt se in speluncis et petris montium et dicunt mon-
tibus et petris cadite super nos et abscondite nos a fa-
cie sedentis super thronum et a bira agni quia venit
dies magnus ire ipsorum et quis poterit stare

Aperto sexto sigillo ad vocationem pertinet
iudeorum deiectionem et gentium Lux in sacco
imposita extra non lucet Sol i. illi in quibus
deus lucet reputabuntur rei peccatores claritatem suam
in se retinentes vel quia quidam ad tenebras decident vel
xpus sol verus et mon clarus antequam tempore erit obscurus i. nullis
miraculis choruscans Celi recessio veteris testamenti
adgentes est translatio vel celum i. ecclesia recedit a mala
fide et tempore unde exire deca i. de babilone plene meus
et in mundo ne tetigerit vel montes i. superbi insule
a regionis sedi agitati movebuntur a fide

Reges terre et principes et tribuni diversos honores sedi quos
volentes perdere deserent fidem divites quidem mali
volunt implentes fortes in subvertendis aliis servi
peccati libera iusticia hii desperantes a sanctis auxilia
demonum querunt ut se illi liberent in quibus confidebant
Petunt vel suffragia angelorum qui sunt montes eminentia
cum petunt firmitatem ut eorum precibus nunquam inducit impetrent

Stole albe animarum gloriam designat

Divinum responsum requiescite adhuc hic modicum donec impleatur numerus fratrum vestrorum

Anime interfectorum

Usquequo domine sanctus et verus non vindicas sanguinem nostrum de his qui habitant in terra

Celum recessit sicut liber

Terremotus

Montes cadite super nos et abscondite nos a facie sedentis super thronum

Mutacio monium

Post hec vidi quatuor angelos stantes super quatuor angulos terre et tenentes quatuor ventos ne flarent super terram neque super mare neque in ullam arborem. Et vidi alterum angelum ascendentem ab ortu solis habentem signum dei vivi et clamavit voce magna quatuor angelis quibus datum est nocere terre et mari dicens. Nolite nocere terre neque mari neque arboribus quoadusque signemus servos dei nostri in frontibus eorum. Et audivi numerum signatorum centum xliiij milia signati. Ex omni tribu filiorum israel. Ex tribu iuda xii milia signati. Ex tribu ruben xii milia signati. Ex tribu gad xii milia signati. Ex tribu asser xii milia signati. Ex tribu neptalim xii milia signati. Ex tribu manasse xii milia signati. Ex tribu symeon xii milia s. Ex tribu leui xii milia s. Ex tribu ysachar xii milia s. Ex tribu zabulon xii milia s. Ex tribu ioseph xii milia s. Ex tribu beniamin xii milia signati.

Ex tribu iuda signati. Per terram viae omnes gentes per arbores principes gentium significantur. Quatuor angeli diaboli sunt iiij regna scilicet caldeorum assiriorum Grecorum romanorum tenentes ventos ne flarent id est predicatores ne flarent verbum dei. Cum 2m signum designandos sub certo numero vidisset. Et tamen de filiis israel hic aperte docet quod per illum in singulis sunt omnes gentes universi fideles ipsum xii tribus accipiende sunt omnes gentes. Per xii hec eos qui fide tenentur in quatuor mundi partibus sunt assignati ut hos perfectos ostendat xii per quatuor multiplicatos et fuit xlviij ut vero ad tertium hec perfectio referatur ex triplicatione sic fuit ijes.

Stantes id est pari deo obedire id est iudicij vel ecclesiis prelatis hic in presenti ut subditi maioribus prelatis obediant.

Post hec vidi turbam magnam quam dinumerare nemo poterat ex omnibus gentibus et tribubus et populis et linguis stantes ante thronum et in conspectu agni amicti stolis albis et palme in manibus eorum et clamabant voce magna dicentes. Salus deo nostro qui sedet super thronum et agno et omnes angeli stabant in circuitu throni et seniorum et quatuor animalium. Et ceciderunt in conspectu throni in faciem suam et adoraverunt deum dicentes amen. Benedictio et claritas et sapientia et gratiarum actio honor et virtus et fortitudo deo nostro in secula seculorum amen. Et respondit unus de senioribus et dixit michi hii qui amicti sunt stolis albis qui sunt et unde venerunt. Et dixi illi Domine mi tu scis. Et dixit michi hii sunt qui venerunt ex tribulatione magna et laverunt stolas suas et dealbaverunt eas in sanguine agni. Ideo sunt ante thronum dei et servient ei die ac nocte in templo eius et qui sedet super thronum habitat super illos. Non esurient neque sitient amplius neque cadet super illos sol neque ullus estus. Quoniam agnus qui in medio throni est reget illos et deducet eos ad vite fontes aquarum. Et absterget deus omnem lacrimam ab oculis eorum.

Et cū aperuisset sigillū septimū factus est silētiū in celo q̄si media hora
Et vidi vij angelos stantes in conspectu dei
et date sunt illis vij tube

Tuba tua tuba uisionis fuit mentis angeli euntes tubas
addestruxit et munitos qui filios illos qui euntes tubas
destruxerit memoria eorum Treno sanctus patris
qui de eis et relevasse Salua multos Scalus parte mi
relicti dapnat ipsos per passionē saluat et iustificat

Dixit ad me nuncius cum q̄ impleti fuit
hodie erit cereus et aplis adfectus diuersis
duc pes et bonis eis reddet mea et mali
omnis dan fuit et replui sanctis

Et stetit ante altare alius angelus habens thuribulum aureum
et data sunt ei incensa multa ut
daret de orationibus sanctorum omnium super
altare aureum q̄d est ante thronum dei et
ascendit fumus incensorum de orationibus sanctorum
de manu angeli coram deo et accepit
angelus thuribulum aureum et implevit
illud de igne altaris et misit in
terram et facta sunt tonitrua et voces et fulgura
et terremotus magnus et vij angeli qui
habebant vij tubas præparauerunt
se ut tuba canerent

Thuribulum et aplis q̄ fuit
valde ignis ipse est incensum
exercitus oratio sancti cum deo
Optimum pereo coarctus
studij igne vbi sis dei trez
arcus Intima iudei
sua eccliti ylegie ypsas

Puto et placuit ope q̄
dictum erat vel placuit
et prudenter quid de
veniet vnanq̄ plone

Petra aurea altare enim deligunt
q̄ enim ignem accensa deo pe
sua mihi munera

Quando unda percutit
euangelij significant
Thuribulum incensi apliz

Terremotus

Petrenudus ebrietatis etiā ignis prauos
pharaonis plagas plantas aplos peruersis
nostri humanique abominationes significant

Primus angelus doctores ante legem significant

T

Et primus angelus tuba cecinit et facta est grando et ignis mixta in sanguine et missum est in terram et tertia pars arborum combusta est et omne fenum viride combustum est.

G Qui per eos visionem Christi et venturam passionem eius veraciter prophetaverunt et intelligendi sunt.

G Gentiles et mare et fluentes in nulla vena in quibus cum ante esset diabolus victor multus dicitur quam quibus deos veredicibus alios retinere nititur.

Illos gentilium qui idolis dignitates reputabant prophetavit bonis aquis.

T Secundus angelus tuba cecinit et tamquam mons magnus igne ardens missus est in mare et facta est tertia pars maris sanguis et mortua est tertia pars creature que habebant animas in mari et tertia pars navium interiit.

Et tercius angelus tuba cecinit et cecidit de celo stella magna ardens tamquam facula et cecidit in terciam partem fluminum et in fontes aquarum et nomen stelle dicitur absinthium et facta est tercia pars aquarum in absinthium et multi homines mortui sunt de aquis que amare facte sunt

Et tercius in ordine narracionis et quia istud post illa duo contigit postquam enim diabolus omnes iudeos et gentiles excecare non potuit immisit eis hereticos et quosdam subvertit

Fontes dicuntur in quibus fluvia vel tonus fidei ortodoxe comprehenduntur sicut est evangelium fluvia que inde trahuntur sunt expositiones sunt in quibus sunt duo sensus fidelium historialis allegoricus tercius est hereticorum cum heresis suas confirmant pravis expositionibus scripturarum

Tercius angelus prophetas significat

Nomen stelle absinthium

Et quartus angelus tuba cecinit et tercia pars solis percussa est et tercia pars lune et tercia pars stellarum ita ut obscuraretur tercia pars eorum et diei non luceret pars tercia et nocti similiter et vidi et audivi vocem unius aquile volantis per medium celum dicentis voce magna ve ve ve habitantibus in terra de ceteris vocibus trium angelorum qui erant tuba cavituri

Per terciam partem solis lune et stellarum que percussa et obscurata est quia in christum credidit designatur

Primum ve adherentes ecclesiam dei impugnantes secundum ve ad antichristum qui in fine mundi populum dei debellaturus est pertinet

Quartus ordine narracionis et ordine rei fuit enim diabolus quosdam de iudeis et gentibus excecasset quosdam in heresim convertisset tandem ipsos filios ecclesie expugnare agressus est et quosdam rapuit tam maiores quam minores

Has quatuor dampnaciones premissas narravit ut presentes ut pote que cotidie interim recolo manu nostra servitutis premissam facit ut doceat firmas in novissimis temporibus et quatuor presentes que etiam ad consolacionem presencium potest redigi

Per celum ecclesia per aquilam christus et apostoli designantur

Ve ve ve habitantibus in terra

Quartus angelus christum et apostolos significat

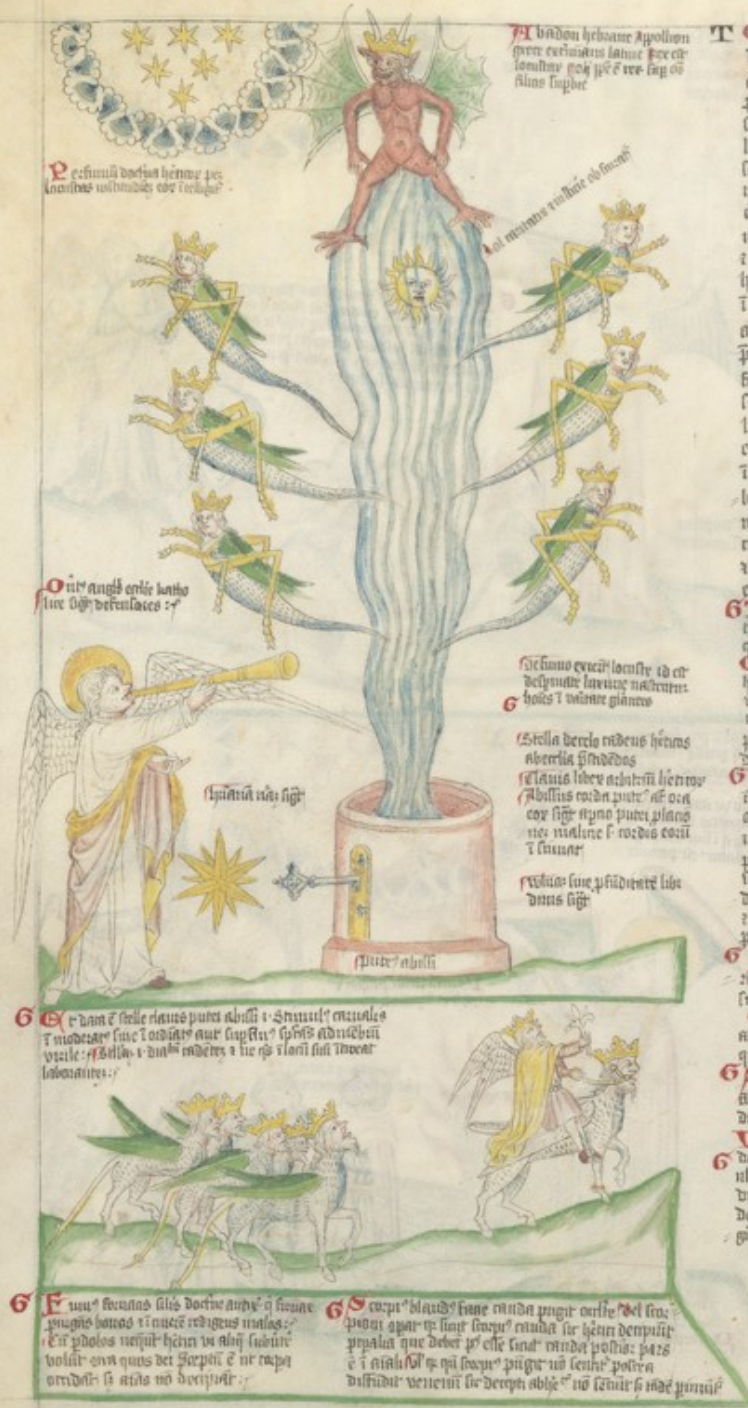

Et cum aperuisset puteum abissi ascendit fumus putei sicut fumus fornacis magne et obscuratus est sol et aer de fumo putei Et de fumo putei exierunt locuste in terram Et data est illis potestas sicut habent potestatem scorpiones terre Et dictum est illis ne lederent fenum terre neque omne viride neque omnem arborem nisi tantum homines qui non habent signum dei in frontibus suis Et datum est illis ne occiderent eos sed ut cruciarentur mense quinque Et cruciatus eorum erat sicut cruciatus scorpii cum percutit hominem Et in diebus illis quarent homines mortem et non invenient eam et desiderabunt mori et fugiet mors ab illis Et similitudines locustarum similes equis paratis in proelium et super capita earum quasi coronas similes auro et facies earum sicut facies hominum et habebant capillos sicut capillos mulierum et dentes earum sicut leonum erant Et habebant loricas ferreas et vox alarum earum sicut vox currum equorum multorum currentium in bellum et habebant caudas similes scorpionibus et aculeos in caudis earum et potestas eorum nocere hominibus mensibus v et habebant super se regem angelum abissi nomen habentem hebraice Abaddon Grece autem Apollion latine habens nomen exterminans Ve unum abiit Ecce veniunt adhuc duo ve post hec

Et angelus quartus effudit fialam suam in flumen magnum Euphraten et exaruit aqua eius ut parentur reges qui ab ortu solis adducuntur Et de ore draconis et de ore bestie et de ore pseudoprophete spiritus tres immundos similes ranis Et angelus quintus tubam cecinit et vidi stellam de celo cecidisse in terram et data est ei clavis putei abissi et ascendit fumus putei sicut fumus fornacis magne et obscuratus est sol et aer de fumo putei Et de fumo putei exierunt locuste in terram Et data est illis potestas sicut habent potestatem scorpiones terre Et dictum est illis ne lederent fenum terre neque omne viride neque omnem arborem nisi tantum homines qui non habent signum dei in frontibus suis Et datum est illis ne occiderent eos sed ut cruciarentur mense quinque cruciatus eorum erat sicut cruciatus scorpii cum percutit hominem Et in diebus illis quarent homines mortem et non invenient eam et desiderabunt mori et fugiet mors ab illis Et similitudines locustarum similes equis paratis in proelium et super capita earum quasi coronas similes auro et facies earum sicut facies hominum et habebant capillos sicut capillos mulierum et dentes earum sicut leonum erant Et habebant loricas ferreas et vox alarum earum sicut vox currum equorum multorum currentium in bellum et habebant caudas similes scorpionibus et aculeos in caudis earum et potestas eorum nocere hominibus mensibus v et habebant super se regem angelum abissi nomen habentem hebraice Abaddon Grece autem Apollion latine habens nomen exterminans Ve unum abiit Ecce veniunt adhuc duo ve post hec

Et angelus quartus effudit fialam suam in flumen magnum Euphraten et exaruit aqua eius ut parentur reges qui ab ortu solis adducuntur Et de ore draconis et de ore bestie et de ore pseudoprophete spiritus tres immundos similes ranis

Et angelus quintus tubam cecinit et vidi stellam de celo cecidisse in terram et data est ei clavis putei abissi et ascendit fumus putei sicut fumus fornacis magne et obscuratus est sol et aer de fumo putei Et de fumo putei exierunt locuste in terram Et data est illis potestas sicut habent potestatem scorpiones terre Et dictum est illis ne lederent fenum terre neque omne viride neque omnem arborem nisi tantum homines qui non habent signum dei in frontibus suis Et datum est illis ne occiderent eos sed ut cruciarentur mense quinque cruciatus eorum erat sicut cruciatus scorpii cum percutit hominem Et in diebus illis quarent homines mortem et non invenient eam et desiderabunt mori et fugiet mors ab illis Et similitudines locustarum similes equis paratis in proelium et super capita earum quasi coronas similes auro et facies earum sicut facies hominum et habebant capillos sicut capillos mulierum et dentes earum sicut leonum erant Et habebant loricas ferreas et vox alarum earum sicut vox currum equorum multorum currentium in bellum et habebant caudas similes scorpionibus et aculeos in caudis earum et potestas eorum nocere hominibus mensibus v et habebant super se regem angelum abissi nomen habentem hebraice Abaddon Grece autem Apollion latine habens nomen exterminans Ve unum abiit Ecce veniunt adhuc duo ve post hec

Et angelus quartus effudit fialam suam in flumen magnum Euphraten et exaruit aqua eius ut parentur reges qui ab ortu solis adducuntur Et de ore draconis et de ore bestie et de ore pseudoprophete spiritus tres immundos similes ranis

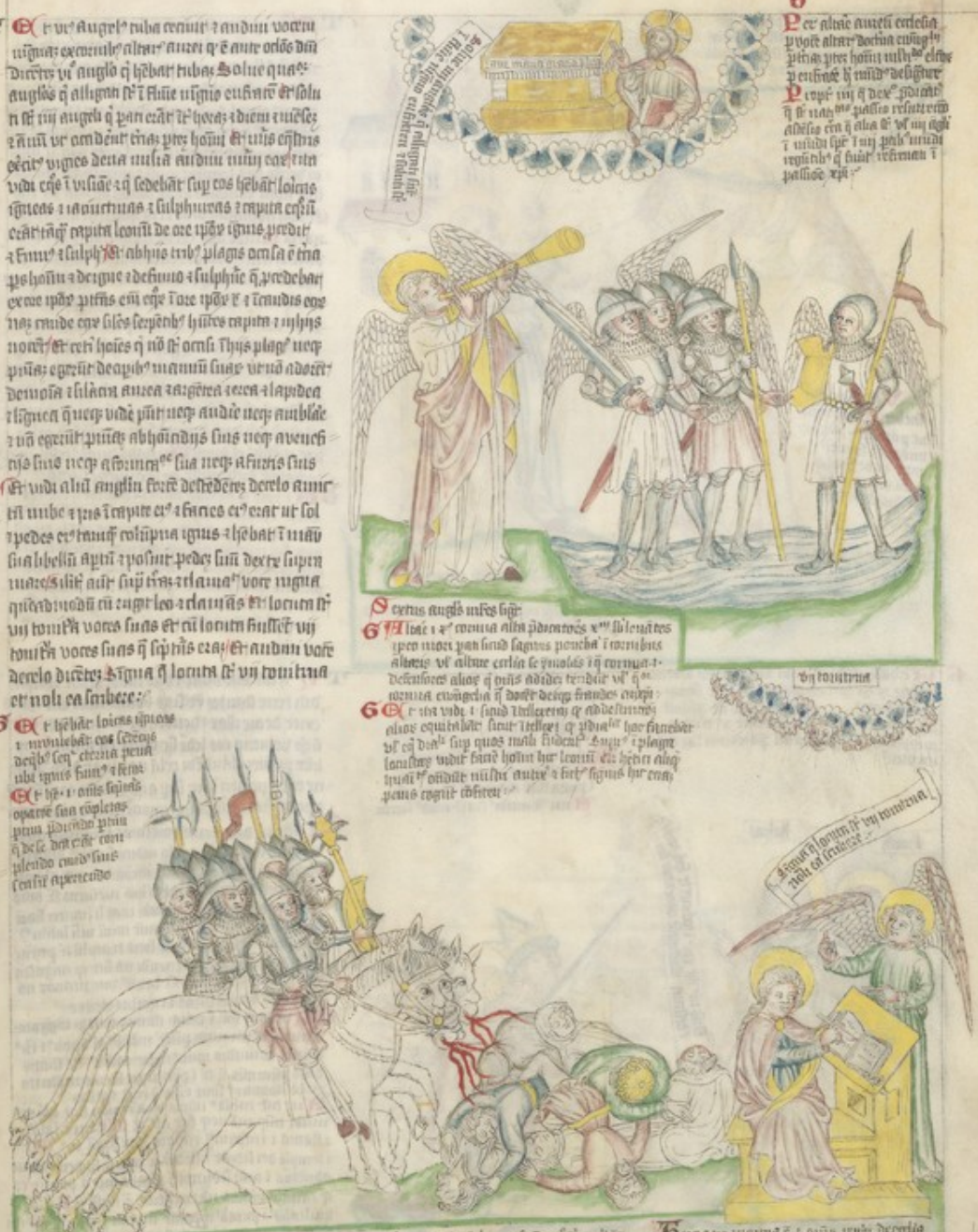

T Et vi⁹ angel⁹ tuba cecinit ⁊ audiui vocem
ignis ⁊ excoriuis altar⁹ aurei q̄ ē ante oclos dn̄i
dicentē vi⁹ angelo q̄ hēbat tubas Solue quatuor
angelos q̄ alligati sunt in flumine magno eufraten Et solu
ti sunt iiij angeli q̄ parati erant in horam ⁊ diem ⁊ mensem
⁊ annum ut occiderent terciam partem hominum Et numerus equitis
exercitus vigies dena milia audiui numerum eorum ⁊ ita
vidi equos in visione ⁊ q̄ sedebant super eos hēbant loricas
igneas ⁊ iacinctinas ⁊ sulphureas ⁊ capita equorum
erant tamquam capita leonum de ore ipsorum ignis procedit
⁊ fumus ⁊ sulph⁹ Et ab hiis tribus plagis occisa ē tercia
pars hominum ⁊ de igne ⁊ de fumo ⁊ sulphure q̄ procedebat
ex ore ipsorum potestas enim equorum in ore ipsorum ē ⁊ in caudis eorum
nam caude eorum similes serpentibus habentes capita ⁊ in hiis
nocent Et ceteri homines q̄ non sunt occisi in hiis plagis neque
penitentiam egerunt de operibus manuum suarum ut non adorent
demonia ⁊ simulacra aurea ⁊ argentea ⁊ erea ⁊ lapidea
⁊ lignea q̄ neque videre possunt neque audire neque ambulare
⁊ non egerunt penitentiam ab homicidiis suis neque a venefi
ciis suis neque a fornicatione sua neque a furtis suis
Et vidi alium angelum fortem descendentem de celo amic
tum nube ⁊ iris in capite eius ⁊ facies eius erat ut sol
⁊ pedes eius tamquam columpna ignis ⁊ hēbat in manu
sua libellum apertum ⁊ posuit pedem suum dextrum super
mare Similiter autem super terram ⁊ clamauit voce magna
quemadmodum cum rugit leo ⁊ clamauit Et locuta sunt
vij tonitrua voces suas Et cum locuta fuissent vij
tonitrua voces suas q̄ scripturus erat Et audiui vocem
de celo dicentem Signa que locuta sunt vij tonitrua
et noli ea scribere

6 Et hēbant loricas igneas
⁊ inuolebant eos sentencias
de quibus sequitur eterna pena
ubi ignis fumus ⁊ fetor
Et hec ⁊ omnis sequens
operatio sua completur
primum predicando primum
q̄ de se dicit erat com
plendo caudis suis
sensum aperiendo

6 Per altare aureum ecclesia
per vocem altaris doctrina euangelii
per terram partem hominum multitudo electorum
per eufraten hic mundus designatur
Propter iiij q̄ dex⁹ predicatur
q̄ sunt nativitas passio resurrectio
ascensio circa q̄ alia sunt vel iiij angeli
in mundi spiritu ⁊ iiij partibus mundi
regnantibus q̄ fuerunt refrenati in
passione xpi

Sextus angelus in tres signat
6 Altare ⁊ 2ᵐ cornua alta predicatores xᵐ sublevantes
ipso mori parati sicut sagittis ponebant in cornibus
altaris vel altare ecclesia se immolans in cornua ⁊
defensores aliorum q̄ omnes adidem tendunt vel q̄ ⁊
cornua euangelia q̄ docent de quibus fraudes antixpi
6 Et ita vidi ⁊ sicut intellexerunt q̄ addestinatos
aliorum equitabant sicut intellexi q̄ predicatores hoc faciebant
vel eq̄ diabolus super quos mali fuerunt Super in plaga
locustarum vidit faciem hominum hic leonum ⁊ hic hereticorum aliq̄
quantitas ostendit ministri antixpi ⁊ fictus signis hic eorum
penis cogunt confiteri

6 Vigies dena milia sunt x precepta legis
perfecti q̄ quis duplex numerus ponitur malorum quia
mali plures sunt bonis istorum equis ⁊ necessitas
predicatoribus ubique crucibus in pulsu currentibus

in ore predicant sed temporalibus potestatibus fulti pro se q̄ rectus sunt exaltant
sed eloquentia ipsorum hac similia potestas equorum in ore ⁊ in caudis
decernitur comprehensa ⁊ in ore nunc doctrine sua quamuis scilicet
potentia figuratur in duplici castitate fideles agunt

Tercia pars mortua est ⁊ omnis reprobi de ecclesia
6 Similiter omnes iudei vel pagani qui nunquam fuerunt
baptizati nec ab ecclesia separati vel per terram
partem hominum multitudo mortuum significatur

Enoch
Helias

T Et cū finierit ihesus sermonē suum
Bethā ꝙ ascendit deabello fanet illos
belli ꝛ uincet eos confodet illos ꝛ cre-
pora eor rarebūt T plateis ruminis
ūgue ꝙ vorabit ſpiritalit sodoma ꝛ egip-
tus ubi ꝛ dñs illor crucifix est Et vide-
būt de pplis ꝛ tribꝰ ⁊ lingwis ꝛ gentibus:
corpa eor ꝑtes dies ꝛ dimidii ⁊ corpa
eor nō ponent in monumꝰ ꝛ T hōmi-
nes tūs gaudebūt sup illos ꝛ epulā-
būt ꝛ munera mittent unus qui lu-
deo ꝓphete cognouerit eos ꝙ hūmbauit
sup terrā: ſ Iudamele xi

G Post tres illor dies inuenit T
spiritus uite a deo ⁊ steterūt sup pedes
suos ꝛ timor magnꝰ cecidit sup eos q̄ vide-
runt eos T audierūt uocē magnā de ce-
lo dicentē illis Ascendite huc ⁊ ascenderunt
in celū T nube uiderūt illos inimici eor

Et in illa hora factus ē terremotꝰ magnꝰ
ꝛ decima pa ciuitatis cecidit ꝛ occisi sūt
in terremotu nomia hoīm vii milia ⁊
qui ⁊ reliqui facti sunt timore dederūt gloriā deo

T eli Ve secūdꝰ abiit ⁊ ecce ve tertium
uenit cito: ſ Iustinus

G Et tuba sexti angli ⁊ audiui uocē unā de
Quatuor cornibus altaris aurei q̄ est in cōspectu
dei mei dicentē sexto angelo qui habebat tubā
Solue quatuor angelos qui ligati sunt in flumine
magno euphrate Et soluti sunt quatuor angeli
qui parati erant in horā ⁊ die ⁊ mēse ⁊ anno ut
occiderent tertiā partē hominū Et numerus exercituum
equitū decies milies centena milia: ego audiui numerum eorum

G Sic et uidi equos in uisione ⁊ sedentes
super eos habentes loricas ignitas ⁊ hyacinthinas
⁊ sulphureas ⁊ capita equorum tanquam capita
leonum ⁊ de ore eorum procedit ignis ⁊ fumus
⁊ sulphur Et a tribus istis occisa est tertia pars
hominum de igne ⁊ fumo ⁊ sulphure qui procedebant
de ore eorum Potestas enim equorum in ore eorum
est ⁊ in caudis eorum similes enim sunt caudis
serpentibus habentes capita ⁊ in his nocent

G Et reliqui hominum qui non occisi sunt in
plagis his neq̄ penitentiam egerunt de operibus
manuum suarum ut non adorent demonia ⁊ simulacra
aurea ⁊ argentea ⁊ erea ⁊ lapidea ⁊ lignea quae neq̄
uidere neq̄ audire neq̄ ambulare possunt Et non
penitentiam egerunt ab homicidiis suis neq̄ a ueneficiis
suis neq̄ a fornicatione sua neq̄ a furtis suis

XI. 17

Antixpus nascetur in Babilonia secundum
antenticus Demetrius et nebulone Ex
tribu Dan Et erit luxuriosus in concupiscentiis
mulierum. Magus in cantatore malificus
Et circumcidetur in Ierusalem et dicitur se esse messiam
illis promissum et fore deum Iudei redi
ficabunt sibi templum Salomonis in Ierusalem Tunc
veniet helias et enoch de paradiso et pre
dicabunt sacris in diuinis confessionibus antixpi
Apocalipsis xi Dabo duobus testibus meis et
Destruet legem dei et igne comburet Et pre
dicabit nouam legem et exponet false
scripturas Et cum signis sumitet populum et ex
cecabit filios mirabilis

Glosa super apocalipsis xiii Magica arte faciet
statuam loquentem et futura predicere Suscitabit ventos
et faciet mare ascendere et descendere Arbo
res aridos virescere et viuidos arescere:
Et mutabit naturas in diuersas figuras
Aquas et solitos cursos conuertet

Item faciet gigantes ex ouo exire et
et castella in filo pendere et ciuium ex lapide
mortuos in conspectu hominum suscitabit
Et facie ignem de celo descendere in terram
Apocalipsis xiii:

Signabit iudeos in fronte in manu dextera qui in eum credunt. Apocalipsis xiii et faciet in maiorem et minorem ymaginem suam adorari

Mittit predicatores suos per universum mundum et predicatio eius et potestas amari usque ad mare aborientem usque ad occidentem a meridie usque ad septentrionem quia ipse sic xpus filius dei et messias confitebitur de se

Primus discipulus predicat regi egipti. Glossa super Danielem et convertet tres reges sub scriptos. Alios discipulos predicat regi libie. Alius regine amazone et iudeis gog et magog et exibit illo tempore de montibus ut dicit Ieronimus.

Postea predicabitur xpianis antexpiam fore vex deum et ante illum nullum fuisse xpianum sed omnes antexpos fuisse. Tunc venient omnes gentes videre antexpum et credere in eum et liberabuntur a montibus caspijs. Et regina amasonie precedet eos. Et omnes progenies et rex libie cum elephantibus et alijs nationibus.

Ethiopes et sine capitibus progenies ut capra. Rex libie et rex egipti et rex ethiopie venient adorare antexpum. Glossa super dan. Et signum signo suo faciet regi egipti in manu dextra

Habit dona aux coronas et regna et pinnina diversa quantum eos. Ipse invenient omnes thezauros absconditos quicumque pendio

Omnis ꝑplōs signabit caractere
Antiquus antexpi/ omnes reges et nationes
credentes in eum

Martirizabit omnes sibi contradicentes
novis penis/ et omne genus martirij
cruciabit/ Viam genus tormentorum exercet
in electos dei/ Serrabit/ dilaniabit
membratim cum forpicibus/ et in fornacem
mittet partes

Buliendo in caldari/ cedendo
scorpionibus/ et aliis cruciatibus trahet
eos per clavos ferreos cum fune collo
apposito

Tunc ducit diuersas nationes secum ad montem
oliueti dicens se velle ascendere in celum et portare ad
nubes in aere et xpus occidet eum spiritu oris sui. Et angelus
michael occidet eum:

Tunc voluptuose viuent dicentes se nec deum
nec dominum habere. Et ceciderunt eis ad penitentiam xlv dierum
sed quia post sequitur nemo scit post enoch et helias conuertet
populum et erit unus pastor et unum ouile

Tunc homines in tantum iudicium habebunt quod vestimenta
in campis obliuiscentur arare et pecora et nisi
deus istos dies abreuiaret nullus saluaretur
Quantum autem spatium temporis sit quo usque dominus ad
iudicium veniet nullus prophetarum nec patriarcha nec
legis peritus predixit nec scire possimus nisi solus deus:

Vnus angelū p̄dicatores sci qui
i hac mūdi nebulam se deligūt

¶ Et vnus angelus tuba cecinit et facta
sunt voces magne in celo dicentes facta
est regnum hui⁹ mundi dñi nri et xp̄i eius
et regnabit in secula seculorum Et xxiiii
seniores qui in conspectu dei sedent in sedib⁹
suis ceciderunt in facies suas et adorauerunt
deum dicentes Gratias agimus tibi dñe de⁹
omnipotens qui es et qui eras et venturus es quia
accepisti virtutem tuam magnam et regnasti et
venit ira tua et tempus mortuorum iudicari
et reddere mercedem
seruis tuis prophetis et sanctis et timentibus nomen
tuum pusillis et magnis et exterminare
eos qui corrumpunt terram

6 Quinque vias esse catholicorum regis
tendas bonos malos redemptos

6 Iuliana refert quod in hac vita culpam
agnoscat et opus penitendi deflere possit unde
quod in hac vita repetere debeat et ad quod
supplicia deducat nescit

Templū dei

Archa testamenti

6 Et apertum est templum dei in celo
et visa est arca testamenti eius in templo eius
et facta sunt fulgura et voces et tremor et
grando magna Et signum magnum
apparuit in celo mulier amicta sole
et luna sub pedibus eius et in capite eius corona
stellarum xii et in utero habens clamabat parturiens et cruciabatur parere

6 Ambrosius et archa quod in thesauris
sapientie et abscondita quia corpus veteris
testamenti et nouum

6 Iuliana dicit quod in manibus
mulieris bni senatus et bni boni amicis
suis iudex et admirabilis appellatur
et amabilis et filius hominis videtur eam
custodire per maxime animas fideles
ne deficiant et alias tribulationes

Et signum celi vide istam per
totum et figuram et ostendam magnum
edificium

Templum dei in celo et apocalipsis quibus
missis predicte in hoc mundi vite

Visole illustres virtutes sublimia
et mirabilia dominus superioribus declarat
inscrutabilibus iudiciis suis ampliat
certis et quod supra hanc splendore
precipit ut sole vestiat et ut eam
stellarum decorat sole subpedissequum
ponat

6 Mirandum est quomodo diuersa
pene ut unum ac ipsa ut
eccle sua numerose ut pudicus
sit ydonea

T Et vidi ē aliud signū in celo
Et ecce draco magn⁹ rubeus hns
capita vij cornua x. ⁊ in capitib⁹
suis vij diadēta ⁊ cauda ei⁹ tra
hebat tertiā partē stellar⁹ celi ⁊ misit
eas in terrā Et draco stetit ante
mulierē q̄ erat paritura vt cū peperis
filiū eius devoraret ⁊ peperit filiū
suū masculū qui recturus erat oēs
gentes in virga ferrea Et raptus est
filius ei⁹ ad deū ⁊ ad thronū eius ⁊
mulier fugit in solitudinē ubi ha
bet locū paratū a deo ut ibi pascat illā
diebus mille ccl.xc

G Nō de effectu sī de positōe demonis
loquit Quando ⁊ quomodo quis
celat vana ut credat celanti vtpote
Vt devoraret filiū cū natū fuerit
Notato ⁊ dial⁹ Cauda i. auxi
liū impiōrū siue reprōbi signifi
G Hic ostēdit vanā fatuā ignoā q
ni⁹ tūc natū duōs vt gestat fem
naturabat Quare cum ille pdo
uisse pōt p diuīnā diēs ⁊ hodierni
mam⁹ meas ip. Quib⁹ ibus
pallio si in tūcam descendi
q̄ ni⁹ longe adhuc p̄ fuisā de
nūciatur

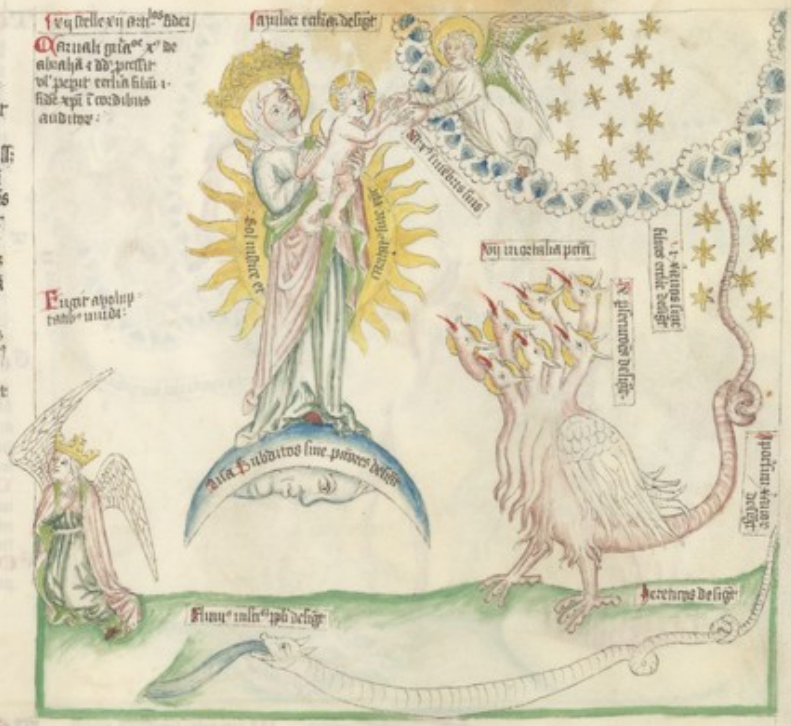

T Et factū ē pl̄ū nimis in celo mi
chael ⁊ angli ei⁹ pliabāt cū dra
cone ⁊ draco pugnabat ⁊ angli ei⁹
⁊ nō valuerūt neq; locus inuent⁹ ē
amplius eor in celo Et pcipit⁹ ē dra
co ille ant̄ q̄ nūc⁹ serpes antiq⁹
qui vocat⁹ diab⁹ ⁊ sathanas q̄ seducit
vniuersū orbē pcipit⁹ ē in terrā ⁊ angli
eius missi sūt cū illo

G Angli ei⁹ cruenta sū labore si
mpios pugnū Quia agēdo
⁊ nūdos sūt experti ea ad
mirāda victoria virginis pūr

G Tanto sūt fortiores adiuuāti
quāto se sentiūt vicinore adpēa
⁊ cōsili⁹ hūanis tpis angustiā
sibi nūpliciter indelibatis
expandi nūt g̃ fatigue ut
fenestē se dilatāt ne qui ⁊
bēfac⁹ stare nō potuit ideo
nauis sue soluen ei panē
mari Et ipsi valuerūt
neq; ei⁹ vallat⁹ requiuit
ut ipe supbie alt⁹ erigit
ꝑ despnati ꝑ gestat hoies
ante q̄ tpat finali vtpe
ostendat

G Pcipit nūlier q̄ erat edam
apim tribulatiōi hūanelūi
abendē filio nō hēbat ei⁹
oculis impugnatis

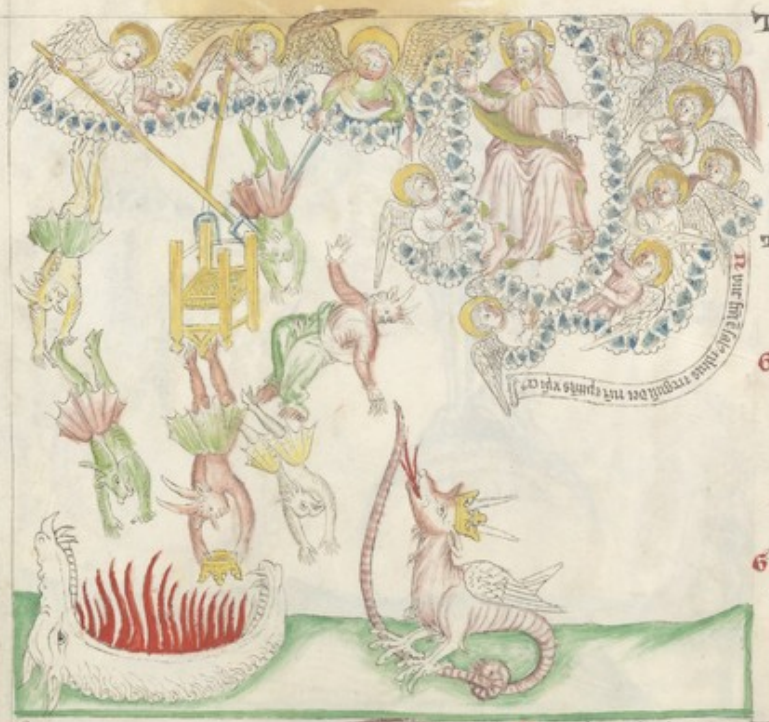

Et audiui vocē magnā celo
dicētē Nūc fca ē salus ⁊ virtus ⁊
regnū dei nr̄i ⁊ potestas xpi ei⁹ Quia
proiect⁹ ē accusator fr̄m nr̄oꝝ q̄ ac-
cusabat illos ante cōspectū dei
nr̄i die ac nocte Et ipi vicerūt eū
p̄pter sanguinē agni ⁊ p̄pē verbum
testimonij sui ⁊ non dilexerūt aīas
suas usq; admortē Propterea leta-
mini celi ⁊ q̄ habitatis in eis Ve
terre ⁊ mari q̄ descēdit diabol⁹
ad vos hītēs ira magnā sciens
q̄ modicū tp̄s h⁹ Et p⁹q̄ vidit
draco q̄ proiect⁹ ē in terrā p̄secut⁹
ē mulierē q̄ peperat masculū:

Et audiuit ī audelī dra ⁊ hoc
ī mente suā ascēdit ī aerē ⁊ hoc
ī mente suā abscēdit ī aquā ⁊ hoc
ī mente suā ascēdit ī angelos
suos ⁊ angelos ipōr̄ ut scīt aīas deuehendi
ī ignē ut labacēt mūdē ⁊ deuehendi ī
angelos ut scīt aīas q̄dmūr ceruicē
Ve ac nocte amisē nō desinit q-
uid ī ipsis quib⁹ nr̄a ascēsio
uid ī aduersis tūb⁹ nō hē pacē de nō
stra amissiōe ⁊ idē extendit

Cū vidit draco q̄ p̄cipitat⁹ ē in terrā
posit pharao ⁊ ei⁹ exercitū aggredi

Et date sūt mulieri due ale
æ aquile magne ut volaret ī des-
tū suū alr̄ ppē ⁊ ppē ⁊ dimi
diū tp̄s a facie serpētis ⁊ misit
serpēs exore suo p⁹ mulierē aquā
tanq̄ flumē ut eā faceret trahi
a flumīe ⁊ adiuuit terra mulierē
⁊ aperuit terra os suū ⁊ absorbu
it flumē q̄ misit draco de ore
suo:

Aquile q̄ due sūt alē magne ut
idē ⁊ ēuangelistē intuitū

Et aperuit ⁊ genuit ⁊ adhuc le
ctat ut rapiet quidē sibi ⁊ filiū
adlīs os aperuit q̄ ī palliaue
rūt ⁊ quo sūt exēplū ⁊ paradi
si posiūt nō ni illos anis uigiles
uiat si nō sup arcuas ⁊ tortuosos
uicos sunt ⁊ quib⁹ apparet signa
uestigij

T Postea vidit draco q̄ prostratus
fuisset in terram persecutus est mulierem
q̄ peperit masculum Et dat⁹
est draco in mulierē et abiit facere
pl̄m cū reliquis de semīe eius
qui custodiunt mandata dei et
hūt testimoniū ih̄u et stetit sup
arenam maris:

T Et vidi de mari bestiā ascēd⁹
hīns capita vij et cornua x et sup
cornua eius x diademata et supra
capita eius nomina blasphemie Et
bestia q̄ vidi silis erat pardo et pe
des eius sicut pedes ursi et os eius sicut
os leonis et dedit illi draco virtutē
suam et potestatem magnā:

6 Et aperuit os suū in blasphemias ad deū
blasphemare nomen eius et tabernaculū eius et eos qui in celo habitant et
data est illi os loquens superba blasphemias
et potestas data est illi ut faciat menses xl et
aperuit os suum in blasphemias ad deum ut blasphemet nomen eius et tabernaculum eius
et eos qui in celo habitant et data est illi bellum facere cum sanctis et vincere illos et
data est illi potestas in omnem tribum et populum et linguam et gentem et adorabunt eum
omnes qui habitant in terra quorum non est scriptum nomen in libro vite agni qui occisus est
ab origine mundi Si quis habet aurem audiat qui captiuum ducit in captiuitatem vadet qui
in gladio occiderit oportet eum in gladio occidi hic est patientia et fides sanctorum

6 Et vidi alterum angelum volantem per medium celum habentem evangelium eternum ut evangelizet sedentibus super terram et super omnem gentem et tribum et linguam et populum dicens magna voce timete deum et date illi honorem quia venit hora iudicii eius et adorate eum qui fecit celum et terram et mare et fontes aquarum

6 Et alius angelus secutus est dicens cecidit cecidit babilon illa magna que de vino ire fornicationis sue potum dedit omnibus gentibus

6 Et tertius angelus secutus illos magna voce dicens si quis adorauerit bestiam et imaginem eius et receperit caracterem in fronte sua aut in manu sua et ipse bibet de vino ire dei qui mixtus est merum in calice ire ipsius et cruciabitur igne et sulphure in conspectu angelorum sanctorum et ante conspectum agni et fumus tormentorum eorum ascendet in secula seculorum et non habebunt requiem die ac nocte qui adorauerunt bestiam et imaginem eius et si quis acceperit nomen nominis eius

Septem capita antixpi sunt vii vicia principalia et caput quod non occisum si quis occisum visum est blasphemia per universam terram peccatores sunt. Occisus est in suis ut in abel vel ante omnia dispositum est quod in fine temporis occidetur vel occisus i. in agno mistice quem abel obtulit vel in ipso abel ante occisum prefiguratus est.

Draco est diabolus qui virtutem suam que tota mala est bestie id est antiquo dabit quia in illo habitabat et per eum quidquid nequicia diaboli excogitari poterit operabitur.

Et dedit illi draco virtutem suam et potestatem magnam. Et vidi unum de capitibus suis quasi occisum in mortem et plaga mortis eius curata est et admirata est universa terra post bestiam.

Visibile videtur ut vicia spiritualia premisso tempore i. in tribus annis cum dimidio et omnes gentes sibi subicere et ad culturam suam genus humanum preter paucos clericos possit perducere.

Et adoraverunt bestiam dicentes quis similis bestie et quis poterit.

Et adoraverunt draconem quia dedit potestatem bestie et quis poterit pugnare cum ea et data est ei os loquens magna et blasphemias.

Adorabunt diabolum in dracone quod non viderunt. Et adorabunt antixpum qui per terram designatur in antixpo diabolum dicentes ullum esse antixpo similem vel esse qui eius fortitudini possit equari.

T Et data est illi potestas facere
menses xlij et aperuit os suum in
blasphemias ad deum blasphemare
nomen eius et tabernaculum eius et eos
qui in celis habitant et datum est
illi bellum facere cum sanctis et vincere illos
6 Potestatem id est modus decipiendi quibus
antichristus decipit

6 Et datum est ei facere bellum cum sanctis et vincere illos quicquid ymagines
bestie id est antichristus hominibus bestialibus non adorauerit id est ei obedierit occidere
et ne quis possit emere id est bona vita reportare vel seruos dei aquirere
vel veritatem studere aut vendere id est docere vel predicare nisi qui habeat
caracterem id est vite et doctrine conformitatem sicut antichristus apocalipsis xiij

XIII 8

T Et data est illi potestas in omnem
tribum et populum et linguam et gentem et
adorauerunt eam omnes qui habitant
terram quorum non sunt scripta nomina
in libro vite agni qui occisus est ab
T origine mundi Si quis habet aures
audiendi audiat Qui in captiuitatem
duxerit in captiuitatem vadit Qui in gladio
occiderit oportet cum gladio occidi hic
est patientia et fides sanctorum
6 Qui captiuat homines mittit a fide
tandem a salute scilicet antichristus vel ipse diabolus
Antichristus in suo occidit gladio ma
teriali et per suasionis et peribit gladio
eterni iudicij
6 Hic est patientia id est non patientes et fidem tenebunt
quia illo destructo sunt se remunerandos
Et est tunc tribulatio maxima qualis non fuit
ab initio mundi usque modo neque fiet ut ibidem

Et ruent in gladio in flamma et in captiuitate
rapina die xiiij Daniel xi xiiij

6 Reges humiliabit et putabit quod possit mutare leges et tempora Daniel vij Et tunc
reuelabitur ille iniquus quem dominus ihesus interficiet spiritu oris sui in thess. 2o Ita ut
in templo dei sedeat ostendens se tamquam sit deus cuius aduentus in omni seductione
iniquitatis his qui perierunt eo quod caritatem veritatis non receperunt

T Et vidi alterum angelum volantem per
medium celi habentem evangelium eternum ut
evangelizaret sedentibus super terram et
super omnem gentem et tribum et linguam et
T populum dicens magna voce Timete do
minum et date illi honorem quia venit
hora iudicii eius Et adorate eum qui
fecit celum et terram mare et omnia que in eis
sunt et fontes aquarum
G Altere i predicatores qui sunt alteri ax° i vice
eius exsequentes Per medium per omnem ecclesiam
quia verbis et exemplis trahunt secum
Evangelium i predicationem eternam punientem
et complentem ad eternitatem ducentem
G Honorem bene operando rebus de eo annunci
ando ut per nos gloriosus appareat

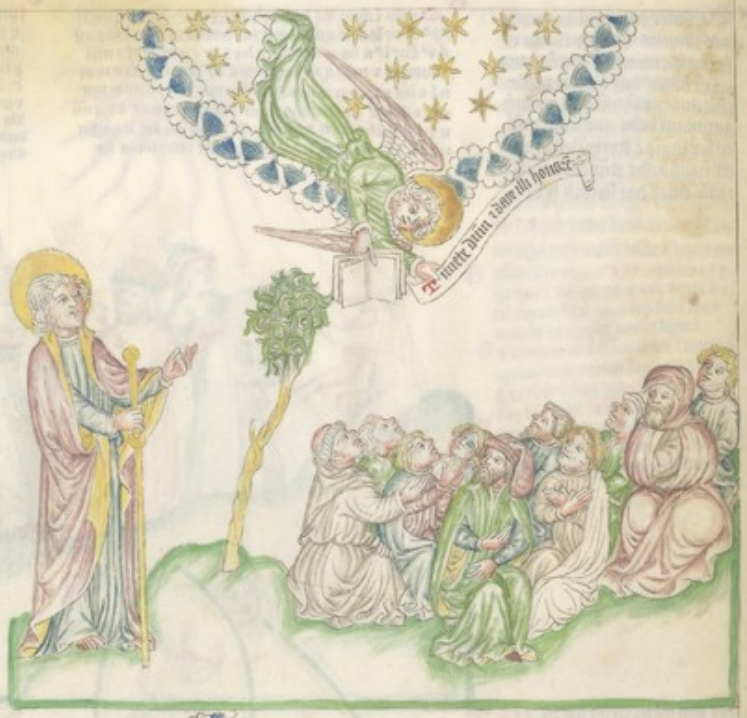

T Et alius angelus secutus est dicens
Et cecidit cecidit babilon civitas
illa magna que a vino ire dei for
nicationis sue potavit omnes gentes
G Cecidit babilon bis positum in sanctitate
significat in quo commoda desertis intelligitur
Potavit omnes gentes vino fornicationis i vitiis
i precipue ydolatria que est dulcis potus pro parvulis
quibus alios inquinat et ne ira finite gradiatur
i ebriant unde debetur eis ira dei
G Purum vinum bibunt dum flagellat deus
ad emendationem Tunc ubi dum infertur
eterna damnatio

Et angelus tertius secutus est illos dicens voce magna. Si quis adoraverit bestiam et ymaginem eius et acceperit caracterem in fronte sua aut in manu sua hic bibet de vino ire dei qui mixtum est mero in calice ire ipsius et cruciabitur igne et sulphure in conspectu angelorum sanctorum et ante conspectum agni. Et fumus tormentorum suorum ascendet in secula seculorum nec habent requiem die ac nocte qui adoraverunt bestiam et ymaginem eius. Si quis acceperit caracterem nominis eius hic patientia sanctorum est qui custodiunt mandata dei et fidem ihesu christi.

Tres ponit pro fide trinitatis cum tria hic in eadem posuit considerari. Quod mixtum est qui non corrigit vindicta eius adcorrectionem data punietur eterna pena.

Calix vindicte dei tibi desuper mere est quod adcorrectionem hic vindicat. Subiectus est fere id est dampnatio quam in ultimis bibet impii. De vino igitur id est defere qui vinum quod vult ad comparationem meri ondere turbidum addit quod mixtum est.

Ostensa remuneratione bonorum per quam invitabit ad sanctorum eorum subponit dampnationem impiorum ut pertinere dicat ad idem propositum. Hec habent ergo qui non mixtum sed illi qui antichristum adoraverunt hec ipsius punietur quia sunt eius predicentes mistici eandem penam habebunt.

Quedam de dampnatione malorum mixtum non dicit pro dampnatione destruenda sed tantum pro terrore inferendo illis quos deterret ab eorum consortio.

Et audivi vocem de celo dicentem michi. Scribe beati mortui qui in domino moriuntur. Amodo iam dicit spiritus ut requiescant a laboribus suis. Opera enim illorum sequuntur illos.

Opera id est merces operum quae sequuntur qui dum in mundo erant maiores tribulationes ad maiorem coronam ingruebant unde adeo abiecti reputabantur.

Et vidi et ecce nubes candida: et sup nubes sedentem filium hominis habentem In capite suo corona aurea et in manu sua falcem acutam. Et alius angelus exiuit de templo clamans voce magna ad sedentem sup nubes mitte falcem tuam et mete quia venit hora ut metatur quia maturuit messis terre. Et misit qui sedebat sup nubem falcem suam in terram et messuit terra.

Plenius dicit iudicij qui ille dies tradendo explenda falce appellatur sicut hystorice ea res tradit que versu ecclesiastico narratur quia per prophetas super iudicij quod hora adesse venturum est et venie phebe et post eam adonia obtinuit tradendo iudicat esse se deum iudicij falcem vocat quia cum dicit si attendo inelli in ulle cognitum iudex falcem se vidit ni cernilla libi loco pone fugit adam posse vidit diuina nec absentem nec abonitum nec adestentis mundo subiacentis ps vas fugiendi nisi supne potentie omnipotentia cognitum dicit Cum deus iudex et ac si diceret fugiendi vas vindex de eis qui ille de qua iudicat nihil ei

Per messem hic quidam vnus hic corde Quidam dapnatos intelligit: ni pu nens illas deridens hinc q; metuen sua deo mala opa bona: sinat vnus ut fructibus malos: cum tenet ut diuidet

Quia hi potest: pinque q; potest cedi dare eternam penam

Et alius angelus exiuit de templo qui habebat potestatem sup ignem et exclamauit voce magna ad eum qui habebat falcem acutam dicens mitte falcem tuam acutam et vindemia botros vinee terre Et misit angelus falcem suam in terram et vindemiauit vineam terre et misit in lacum magnum irati dei lacus exercitus: et calcatus est lacus extra ciuitatem et exiuit sanguis de lacu usq; ad frenos equorum per stadia mille trecenti.

Hi angeli i. q; q; ortis malis fuit fidelib; clamat appuit veniens de altari i. de loco sanctorum q; alij sic q; exiuit abominib; deo reflatis.

Et alius angelus exiuit de templo dicit potenter indutus hystorice alius ydeales i. sic indutus fieri debet exiuit de templo ut sciat hec i. q; ut audiret impare et illas impis obedire.

Exiuit dui sic de templo ei ait nō ap paret ales olim fuit q; ales letemū manitur.

Mirabile e hic hodie timus pestis ut alios possit deprimere s. fidentes

Et vidi aliud signū ī celo magnū
et mirabile scz angelos vij habētes
plagas vij novissimas quā ī illis con
sumata est ira dei :-

6 Iuhijs tubis visionibus supdictis ī revelacione
mistice ī dacione tubar ī pugna mulier
q̄ diabolū apparet ī depressis persecutus ē ordinē
ī statū ecclie usq̄ addiē. Iuhijs vō sequ
tibus tubis cura ultima tpa morat q̄ dehijs
precedentibus ī alijs divinis scriptur dicū ē
enucleatius. Ideillis vō pax ī occultus iu
hac q̄ quinta mutatur. Sūt vij angeli tenē
tes fialas ī quibus continētur plage ī destru
ctiones ī iquos q̄ tpe antiquitus erūt que
destructio maxime hortatur pñtes ad patiendū

6 Qui ī illis vij plagas hēbūt q̄ iram
dei sup ī iquos excebūt ī vē novissimas
q̄ p̄ eas ī mundo nō ī fert deus alias

Et vidi tamq̄ mare vitreū mix
tū igne ī eos qui vicerūt bestiam et
ī ymaginē illius ī numerū nominis illius stā
tes sup vitreū mare hūtes citharas
dei ī cantantes canticū moysi servi dei
ī canticū agni dicentes magna ī mirabilia
sūt opa tua dñe deus opus iuste ī vere
vie tue dñe rex scōrum. Quia nō timebit
te dñe ī magnificabit nomē tuū q̄
tu solus pius es quia oēs gentes venient
ī adorabūt ī conspectu tuo quia iudicia
tua manifesta sunt

6 Vie ī institutiones dei p̄ quas nos ad deū
vel ipe ad nos venit sūt iuste q̄ unicuiq̄
p̄mento reddūt ī vē q̄ p̄durūt quo p̄
mittūt. Citharas ī mortifi
cantes tamē q̄ deus eis ī misit vel q̄ pius
ipe fecit ī cantantes ī cū exultacione ī plentes

6 Et adorabūt ī despūabilis cogita
būt q̄ vera sūt ī nō deterrenis

magna ī mirabilia sūt opa tua deus opus :

T Et quartus angelus effudit fialam suam in solem et datum est illi estu affligere homines. Et igne et estu aruerunt homines estu magno et blasphemauerunt nomen dei habentes potestatem super has plagas neque egerunt penitentiam ut darent illi gloriam

G In solem i. in antichristum qui se dicit solem mundi fialam in solem effundit est persecutionis supplicia viris sapientia fulgentibus irrogare unde sequitur Fumus fortium ancillarum prestant perdicionibus in firmos G Vel afflicti afficiuntur tortores estu iracundie dum inuenientur insuperabiles et sic estuantur in vidia et ira

G Tunc primus dolebat ex consilio non audebat

G Quartus angelus xpi et apostolos ceterosque eius predicatores significat ut quartum angelum in visione significasse dixerit quartus fialam suam in solem effudit. Et xpus et apostoli eius qui impii iudei delendi esset apertius vocibus predixerunt

T Et quintus angelus effudit fialam suam super sedem bestie et factum est regnum eius tenebrosum et manducauerunt linguas suas pre dolore et blasphemauerunt deum celi pre doloribus et vulneribus suis et non egerunt penitentiam ex operibus suis

G Super sedem bestie i. super omne corpus Nam corpus tantum et non spiritus super quos docebit quia corporalia et non spiritualia dabit

G Pre dolore i. pre invidia quam habent ergo ipsos ne in sanctos reficientes Vel pre dolore i. illatis plagis per quas exercentur

Qui isti angeli iam predicent et apta sunt quia predicant

G Et tamen quidam in trace recusant habent plagam dei opportunitatem hic divinam admonicionem

G Cum manducauerunt i. refecti sunt alter in malo sermone alterius G Quintus angelus sanctos viros et doctores sanctos qui contra hereticos dimicauerunt significat quemadmodum illum in superiori visione qui quartus tuba cecinit dixerit significasse et sic illi plorantes heretici designati sunt ita et hic per sedem bestie heretici designati sunt. Bestia autem diabolus fuit. Sed ista heretici designati sunt quia sedes bestie dicuntur quia in eorum cordibus diabolus habitat. Vel in angelis fialam suam sunt sedem bestie effudit quia sancti viri errores hereticorum detegentes quia pena illi in statu manifestius studuerunt

Et vi angelus effudit phialam suam in flumen illud magnum euphraten
et exsiccata est aqua eius ut parare[tur] via regib[us] ab ortu solis Et vidi de ore
draconis et de ore bestie et de ore pseudo p[ro]phete spiritus tres immundos
similes ranis Sunt enim spiritus demoniorum facientes signa et procedunt ad reges totius orbis
terrarum congregare illos in bellum diei magni omnipotentis dei Ecce venio sicut fur
beatus qui vigilat et custodit vestimenta sua ne nudus ambulet et videant turpitudinem eius Et con-
gregabunt illos in locum qui vocatur hebraice Armagedon

Et iussum est illis ut non occiderentur sed ut cruciarentur mensibus quinque Et cruciatus
eorum erat quasi cruciatus scorpionis cum percutit hominem Et in diebus illis quaerent homines
mortem et non invenient eam et desiderabunt mori et fugiet mors ab eis

Et similitudines equorum ad proelium parati[s] super capita eorum quasi coronae similes
auro et facies eorum quasi facies hominum Et habebant capillos sicut capillos mulierum et dentes
eorum sicut leonum erant Et habebant loricas quasi loricas ferreas et vox alarum illorum quasi
vox quadrigarum equorum currentium ad proelium Et habent caudas similes scorpionibus et aculeos
in caudis eorum et potestatem habent nocere hominibus mensibus quinque

Et habent super se regem angelum abyssi nomen habentem hebraice Abaddon et in graeca
lingua nomen habet Apollyon

Et vae unum abiit Ecce adhuc veniunt duo vae post haec

Et sextus angelus effudit phialam suam in flumen magnum euphraten et exsiccata est aqua eius
ut parare[tur] via regibus qui ab ortu solis sunt Et vidi de ore draconis et de ore bestiae et de ore pseudo
prophetae spiritus tres immundos tamquam ranas Sunt enim spiritus daemoniorum facientes signa
et procedunt ad reges universae terrae congregare illos in proelium ad diem magnum omnipotentis dei
Ecce venio tamquam fur Beatus qui vigilat et custodit vestimenta sua ne nudus ambulet et videant turpitudinem eius
Et congregavit illos in locum qui vocatur hebraice Armagedon

Et septimus angelus effudit phialam suam in aerem Et exivit vox magna de templo a throno dicens
Factum est Et facta sunt fulgura et voces et tonitrua et terraemotus magnus qualis non fuit ab
initio hominis super terram talis terraemotus sic magnus Et facta est civitas magna in tres partes
et civitates gentium ceciderunt Et Babylon magna venit in memoriam ante deum ut det illi calicem
vini indignationis irae eius Et omnis insula fugit et montes non sunt inventi Et grando magna
sicut talentum descendit de caelo in homines et blasphemaverunt homines deum propter plagam
grandinis quoniam magna facta est plaga eius nimis

Et apparuit signum magnum in caelo mulier amicta sole et luna sub pedibus eius et in capite
eius corona stellarum duodecim

T Et venit vn⁹ de vij angelis qui hēbāt vij fiales ⁊ locut⁹ est mecū dicēs veni ostēdā tibi dānationē meretris mgne que sedet sup aq̄s multas cū qua fornicati sūt reges terr⁹ ⁊ inebriati sūt qui habitant in⁹ de vino p̄stitutionis eius

6 Et asportauit me in spū in desertū ⁊ vidi mulierē sedentē sup bestiā coccineā plenā nōib⁹ blasphēmie habentē capita vij ⁊ cornua x ⁊ mulier erat circūdata in purpura ⁊ coccino ⁊ inaurata auro ⁊ lapide pretioso ⁊ margaritis habēs poculū aureū in manu sua plenū abhoīatione ⁊ immūditia fornicationis eius ⁊ in fronte ei⁹ nomē scriptū misteriū babilon magna mr fornicar⁹ ⁊ abhoīnationū terre ⁊ vidi mulierē ebriā de sāg⁹ sanctōrū ⁊ de sāg⁹ martyrū ihu ⁊ admirat⁹ sū cū vidissem eā admiratione magna ⁊ dixit mihi angel⁹ Quare miraris⁹ ego tibi dicā sacrāmētū mulieris ⁊ bestie q̄ portat eā q̄ habet capita vij ⁊ cornua x ⁊ bestia q̄ vidisti fuit ⁊ nō est ⁊ ascēsura est de abisso ⁊ in interitū ibit ⁊ mirabūt⁹ habitātes sup terrā quor⁹ nō sūt scripta libro vite a cōstitutione mūdi videntes bestiā q̄ erat ⁊ nō est ⁊ erit hic ē sensus⁹ qui habet sapiā⁹ vij montes sūt sup quos mulier sedet ⁊ reges vij sūt q̄tuor cecidērūt vn⁹ est alius ⁊ nondū venit ⁊ cū venerit oportet eū breue tp⁹ manere⁹ bestia q̄ erat ⁊ nō est ⁊ ipa octaua ē ⁊ de vij est ⁊ in interitū ibit⁹ et cornua q̄ vidisti x reges sūt q̄ regnū nondū accepēr⁹ sed potestatē tāq̄ reges una hora accipiūt⁹ post bestiā hi vnū cōsiliū habēt ⁊ virtutē ⁊ potestatē suā bestie tradēt⁹ hi cū agno pugnabūt ⁊ agn⁹ vincet illos quia dñs dnōr⁹ ē ⁊ rex regū ⁊ q̄ cū illo sūt vocati ⁊ electi ⁊ fideles⁹ dicit mihi Aquas q̄s vidisti ubi meretrix sedet populi sūt ⁊ gentes ⁊ lingue ⁊ cornua q̄ vidisti ⁊ bestia hi odient fornicariā ⁊ desolatā fecerūt illā ⁊ nudā ⁊ manducabūt carnes eius ⁊ ipsā igne cōsumabūt⁹ deus enī dedit in cordib⁹ eor⁹ ut faciāt q̄ illi placuit⁹ et dent regnū suū bestie donec cōsummēt⁹ verba dei⁹ Mulier q̄ vidisti ē ciuitas magna q̄ habet regnū sup reges terr⁹

6 Et dixit mihi angel⁹ Ecce agn⁹ dei⁹ ecce qui tollit peccata mūdi

6 Et dixit mihi angel⁹ Beati qui ad cenā nuptiarū agni vocati sūt

6 Et dixit mihi angel⁹ Hi sermones veri sūt dei⁹ ⁊ ego vidi ⁊ cecidi ante pedes angeli ut adorarē illū ⁊ dicit mihi Vide ne feceris cōseruus tuus sum ⁊ fratrū tuor⁹ habentiū testimoniū ihu deū adora testimoniū enim ihu est spūs p̄phie

6 Et vidi ⁊ ecce equus albus ⁊ sedens sup eū habēs arcū ⁊ data est ei corona ⁊ exiit vincens ut vinceret

6 Et cū aperuisset sigillū secundū audiui secundū animal dicens veni ⁊ vide ⁊ exiit alius equus rufus ⁊ sedenti sup eū datū est ei ut sumeret pacē de terra ⁊ ut inuicē interficiāt⁹ ⁊ datus est ei gladius magn⁹

6 Et cū aperuisset sigillū tertium audiui tertium animal dicens veni ⁊ vide ⁊ ecce equus niger ⁊ sedens sup eū habēs stateram in manu sua ⁊ audiui tanq̄ vocē in medio quatuor animaliū dicentiū Bilibris tritici denario ⁊ tres bilibres ordei denario ⁊ vinū ⁊ oleum ne nocueris

6 Et cū aperuisset sigillū quartum audiui vocē quarti animalis dicentis veni ⁊ vide ⁊ ecce equus pallidus ⁊ sedens sup eū nomē illi mors ⁊ infernus sequebatur eum ⁊ data est illis potestas sup quatuor partes terre interficere gladio ⁊ fame ⁊ mortalitate ⁊ bestiis terre

6 Et cū aperuisset sigillū quintum vidi sub altari animas interfector⁹ propter verbū dei ⁊ propter testimoniū quod habebāt ⁊ clamabāt voce magna dicentes Vsquequo dñe sanctus ⁊ verus non iudicas ⁊ vindicas sāg⁹ nr⁹ de habitantib⁹ in terra ⁊ datę sunt illis singule stole albe ⁊ dictū est illis ut requiescerent adhuc tp⁹ modicū donec cōpleant conserui eor⁹ ⁊ fratres eor⁹ qui interficiendi sunt sicut ⁊ illi

6 Et cū aperuisset sigillū sextum ecce terre motus factus est magn⁹ ⁊ sol factus est niger tanq̄ saccus cilicinus ⁊ luna tota facta est sicut sanguis ⁊ stelle de celo cecidērūt sup terrā sicut ficus emittit grossos suos cū a vento magno mouetur ⁊ celum recessit sicut liber involutus ⁊ omnis mons ⁊ insule de locis suis motę sunt ⁊ reges terre ⁊ principes ⁊ tribuni ⁊ divites ⁊ fortes ⁊ omnis seruus ⁊ liber absconderunt se in speluncis ⁊ in petris montium ⁊ dicunt montibus ⁊ petris Cadite super nos ⁊ abscondite nos a facie sedentis super thronum ⁊ ab ira agni quoniam venit dies magn⁹ ire ipsor⁹ ⁊ quis poterit stare

6 Et post hec vidi quatuor angelos stantes sup quatuor angulos terre tenentes quatuor ventos terre ne flaret ventus super terram neque super mare neque in vllam arborem

6 Et vidi alterum angelum ascendentem ab ortu solis habentem signum dei vivi ⁊ clamauit voce magna quatuor angelis quibus datum est nocere terre ⁊ mari dicens Nolite nocere terre neque mari neque arboribus quoadusq̄ signemus seruos dei nr⁹ in frontibus eor⁹

6 Et audiui numerum signator⁹ centum quadraginta quatuor milia signati ex omni tribu filior⁹ israel

6 Et post hec vidi turbam magnam quam dinumerare nemo poterat ex omnibus gentibus ⁊ tribubus ⁊ populis ⁊ linguis stantes ante thronum ⁊ in conspectu agni amicti stolis albis ⁊ palme in manibus eor⁹ ⁊ clamabant voce magna dicentes Salus deo nr⁹ qui sedet sup thronum ⁊ agno

6 Et omnes angeli stabant in circuitu throni ⁊ seniorum ⁊ quatuor animalium ⁊ ceciderunt in conspectu throni in facies suas ⁊ adorauerunt deum dicentes Amen benedictio ⁊ claritas ⁊ sapia ⁊ gratiarum actio honor ⁊ virtus ⁊ fortitudo deo nr⁹ in secula seculorum amen

6 Et vnus de seniorib⁹ respondit dicens mihi Hi qui amicti stolis albis quis ⁊ unde venerunt

6 Et dixi ei Domine tu scis ⁊ dixit mihi Hi sunt qui venerunt de tribulatione magna ⁊ lauerunt stolas suas ⁊ dealbauerunt eas in sāg⁹ agni propterea sunt ante thronum dei ⁊ seruiunt ei die ac nocte in templo ⁊ qui sedet in throno habitabit super illos non esurient neque sitient amplius neque cadet sup illos sol neque vllus estus quia agn⁹ qui in medio throni est reget illos ⁊ deducet eos ad vitę fontes aquarum ⁊ absterget deus omnem lacrimam ab oculis eor⁹

6 Et cū aperuisset sigillū septimum factum est silentium in celo quasi per horam dimidiam

6 Et vidi septem angelos stantes in conspectu dei ⁊ datę sunt illis septem tube

6 Et alius angel⁹ venit ⁊ stetit ante altare habens turibulum aureum ⁊ data sunt illi incensa multa ut det de orationibus sanctor⁹ omnium super altare aureum quod est ante thronum ⁊ ascendit fumus incensor⁹ de orationibus sanctor⁹ de manu angeli coram deo

6 Et accepit angel⁹ turibulum ⁊ implevit illud de igne altaris ⁊ misit in terram ⁊ facta sunt tonitrua ⁊ voces ⁊ fulgura ⁊ terre motus magn⁹

6 Et septem angeli qui habebant septem tubas parauerunt se ut tuba canerent

6 Et primus tuba cecinit ⁊ facta est grando ⁊ ignis mixta in sāg⁹ ⁊ missa est in terram ⁊ tertia pars terre combusta est ⁊ tertia pars arborum combusta est ⁊ omne fenum viride combustum est

6 Et secundus angel⁹ tuba cecinit ⁊ tanq̄ mons magn⁹ igne ardens missus est in mare ⁊ facta est tertia pars maris sāg⁹ ⁊ mortua est tertia pars eor⁹ que habebant vitam in mari ⁊ tertia pars nauiū interiit

6 Et tertius angel⁹ tuba cecinit ⁊ cecidit de celo stella magna ardens tanq̄ facula ⁊ cecidit in tertiam partem fluminū ⁊ in fontes aquarum ⁊ nomen stelle dicit absinthius ⁊ facta est tertia pars aquarum in absinthium ⁊ multi hominū mortui sunt de aquis quia amare facte sunt

6 Et quartus angel⁹ tuba cecinit ⁊ percussa est tertia pars solis ⁊ tertia pars lune ⁊ tertia pars stellarum ut obscurata esset tertia pars eor⁹ ⁊ non lucerent dies tertia parte sua ⁊ nox similiter

6 Et vidi ⁊ audiui vnius aquile volantis per medium celum dicentis voce magna Ve ve ve habitantibus in terra de reliquis vocibus tube trium angelorum qui tubicinaturi sunt

6 Et quintus angel⁹ tuba cecinit ⁊ vidi stellam de celo cecidisse in terram ⁊ data est ei clauis putei abissi

6 Et aperuit puteum abissi ⁊ ascendit fumus putei tanq̄ fumus fornacis magne ⁊ obscuratus est sol ⁊ aer de fumo putei

6 Et de fumo putei exierunt locuste in terram ⁊ data est illis potestas sicut habent potestatem scorpiones terre

6 Et dictum est eis ut non nocerent fenum terre neque omne viride neque omnem arborem nisi homines tantum qui non habent signum dei in frontibus suis

6 Et data est illis ut non occiderent eos sed ut cruciarentur mensibus quinque ⁊ cruciatus eor⁹ erat quasi cruciatus scorpionis cū percutit hominem

6 Et in diebus illis querent homines mortem ⁊ non inuenient eam ⁊ desiderabunt mori ⁊ fugiet mors ab eis

6 Et similitudines locustarum similes equis paratis in prelium ⁊ in capitibus earum quasi coronę similes auro ⁊ facies earum sicut facies hominum

6 Et habebant crines sicut crines mulierum ⁊ dentes eor⁹ sicut leonum erant

6 Et habebant loricas sicut loricas ferreas ⁊ vox alarum earum sicut vox quadrigarum equorum multorum currentium in bella

6 Et habebant caudas similes scorpionibus ⁊ aculeos in caudis suis ⁊ potestatem habebant nocere hominibus mensibus quinque

6 Et habebant super se regem angelum abissi nomen eius hebraice abaddon ⁊ in greco habet nomen apollion ⁊ in latino habet nomen exterminans

6 Vnum vę abiit ⁊ ecce adhuc veniunt duę vę post hec

6 Et sextus angel⁹ tuba cecinit ⁊ audiui vocem vnam de quatuor cornibus altaris aurei quod est coram deo

6 Dicentem sexto angelo qui habebat tubam Solue quatuor angelos qui alligati sunt ad flumen magnum eufraten

6 Et soluti sunt quatuor angeli qui parati erant ad horam ⁊ diem ⁊ mensem ⁊ annum ut occiderent tertiam partem hominum

6 Et numerus equitum duo milia milium quorum audiui numerum

6 Et sic vidi equos in visione ⁊ eos qui sedebant sup eos habentes loricas igneas ⁊ hyacinthinas ⁊ sulphureas ⁊ capita equorum tanq̄ capita leonum ⁊ de ore eor⁹ exit ignis ⁊ fumus ⁊ sulphur

6 De his tribus plagis occisa est tertia pars hominum de igne ⁊ fumo ⁊ sulphure qui exibat de ore eor⁹

6 Potestas enim equorum in ore eor⁹ est ⁊ in caudis eor⁹ similes enim caudę illorum serpentibus habentes capita ⁊ in his nocent

6 Et reliqui hominum qui non occisi sunt in his plagis neque penitentiam egerunt ab operibus manuum suarum ut non adorarent demonia ⁊ simulacra aurea ⁊ argentea ⁊ erea ⁊ lapidea ⁊ lignea que neque videre neque audire neque ambulare possunt

6 Et non egerunt penitentiam ex homicidiis suis neque veneficiis suis neque fornicatione sua neque furtis suis

6 Et vidi alterum angelum fortem descendentem de celo amictum nube ⁊ iris in capite eius ⁊ facies eius sicut sol ⁊ pedes eius sicut columne ignis

6 Et habebat in manu sua libellum aperti⁹ ⁊ posuit pedem suum dexterum sup mare sinistrum autem sup terram

6 Et clamauit voce magna sicut cum leo rugit cum autem clamasset locuti sunt septem tonitrua voces suas

6 Et cū locuti fuissent septem tonitrua voces suas scribere volebam ⁊ audiui vocem de celo dicentem mihi Signa ea que locuta sunt septem tonitrua ⁊ hec ne scripseris

6 Et angel⁹ quem vidi stantem sup mare ⁊ sup terram leuauit manum suam dexteram in celum

6 Et iurauit per viuentem in secula seculorum qui creauit celum ⁊ ea que in illo sunt terram ⁊ ea que in illa sunt mare ⁊ ea que in eo sunt quia tp⁹ amplius non erit

6 Sed in diebus vocis septimi angeli cum cepturus est tubam consummabitur mysterium dei sicut euangelizauit seruos suos prophetas

6 Et vox quam audiui de celo iterum loquentem mecum ⁊ dicentem Vade ⁊ accipe librum apertum de manu angeli stantis sup mare ⁊ sup terram

6 Et abii ad angelum dicens ei ut daret mihi librum ⁊ dicit mihi Accipe ⁊ deuora illum ⁊ faciet amaricari ventrem tuum sed in ore tuo erit dulce tanq̄ mel

6 Et accepi librum de manu angeli ⁊ deuoraui illum ⁊ erat in ore meo tanq̄ mel dulce ⁊ cum comedissem eum amaricatus est venter meus

6 Et dicit mihi Oportet te iterum prophetare populis ⁊ gentibus ⁊ linguis ⁊ regibus multis

6 Et datus est mihi calamus similis virge dicentibus mihi Surge ⁊ metire templum dei ⁊ altare ⁊ adorantes in eo

6 Atrium autem quod est foris templum ei⁹ eice foras ⁊ ne scripseris illud quia datum est gentibus ⁊ ciuitatem sanctam calcabunt mensibus quadraginta duobus

6 Et dabo duobus testibus meis ⁊ prophetabunt diebus mille ducentis sexaginta amicti sacciis

6 Hi sunt duę olive ⁊ duo candelabra ante deum terre stantes

6 Et si quis eis voluerit nocere ignis egredietur de ore eor⁹ ⁊ deuorabit inimicos eor⁹ ⁊ si quis voluerit eis nocere sic oportet eum occidi

6 Hi habent potestatem claudere celum ut non pluat pluuia in diebus prophetię sue ⁊ potestatem habent sup aquas conuertendi eas in sāg⁹ ⁊ percutiendi terram omni plaga quotiescumq̄ voluerint

6 Et cum finierint testimonium suum bestia que ascendit de abisso faciet aduersus illos bellum ⁊ vincet illos ⁊ occidet illos

6 Et corpora eor⁹ in platea ciuitatis magne que vocatur spiritaliter sodoma ⁊ egipt⁹ vbi ⁊ dominus eor⁹ crucifixus est

6 Et videbunt de populis ⁊ tribubus ⁊ linguis ⁊ gentibus corpora eor⁹ tribus diebus ⁊ dimidio ⁊ corpora eor⁹ non sinent poni in monumentis

6 Et habitantes sup terram gaudebunt super eis ⁊ letabuntur ⁊ munera mittent alter alteri quia duo prophete hi cruciauerunt habitantes sup terram

6 Et post tres dies ⁊ dimidium spūs vite a deo intrauit in illos ⁊ steterunt sup pedes suos ⁊ timor magn⁹ cecidit sup eos qui videbant eos

6 Et audierunt vocem magnam de celo dicentem eis Ascendite huc ⁊ ascenderunt in celum in nube ⁊ viderunt illos inimici eor⁹

6 Et facta est hora sexta ⁊ tenebre facte sunt in tota terra usq̄ hora nona

6 Et obscuratus est sol ⁊ luna non dedit lumen suum ⁊ stelle ceciderunt de celo

6 Et terremotus factus est magn⁹ ⁊ decima pars ciuitatis cecidit ⁊ occisa sunt in terremotu nomina hominum septem milia ⁊ reliqui in timore dederunt gloriam deo celi

6 Et secundum vę abiit ⁊ ecce tertium vę venit cito

6 Et septimus angel⁹ tuba cecinit ⁊ facte sunt voces magne in celo dicentes Facta sunt regna huius mundi dñi nr⁹ ⁊ christi eius ⁊ regnabit in secula seculorum

6 Et vidi ⁊ audiui vocem vnius aquile volantis per medium celum dicentis voce magna Ve ve ve habitantibus in terra de reliquis vocibus tube trium angelorum qui tubicinaturi sunt

6 Et quintus angel⁹ tuba cecinit ⁊ vidi stellam de celo cecidisse in terram ⁊ data est ei clauis putei abissi

6 Et aperuit puteum abissi ⁊ ascendit fumus putei tanq̄ fumus fornacis magne ⁊ obscuratus est sol ⁊ aer de fumo putei

6 Et de fumo putei exierunt locuste in terram ⁊ data est illis potestas sicut habent potestatem scorpiones terre

6 Et dictum est eis ut non nocerent fenum terre neque omne viride neque omnem arborem nisi homines tantum qui non habent signum dei in frontibus suis

6 Et data est illis ut non occiderent eos sed ut cruciarentur mensibus quinque ⁊ cruciatus eor⁹ erat quasi cruciatus scorpionis cū percutit hominem

6 Et in diebus illis querent homines mortem ⁊ non inuenient eam ⁊ desiderabunt mori ⁊ fugiet mors ab eis

6 Et similitudines locustarum similes equis paratis in prelium ⁊ in capitibus earum quasi coronę similes auro ⁊ facies earum sicut facies hominum

6 Et habebant crines sicut crines mulierum ⁊ dentes eor⁹ sicut leonum erant

6 Et habebant loricas sicut loricas ferreas ⁊ vox alarum earum sicut vox quadrigarum equorum multorum currentium in bella

6 Et habebant caudas similes scorpionibus ⁊ aculeos in caudis suis ⁊ potestatem habebant nocere hominibus mensibus quinque

6 Et habebant super se regem angelum abissi nomen eius hebraice abaddon ⁊ in greco habet nomen apollion ⁊ in latino habet nomen exterminans

6 Vnum vę abiit ⁊ ecce adhuc veniunt duę vę post hec

6 Et sextus angel⁹ tuba cecinit ⁊ audiui vocem vnam de quatuor cornibus altaris aurei quod est coram deo

6 Dicentem sexto angelo qui habebat tubam Solue quatuor angelos qui alligati sunt ad flumen magnum eufraten

6 Et soluti sunt quatuor angeli qui parati erant ad horam ⁊ diem ⁊ mensem ⁊ annum ut occiderent tertiam partem hominum

6 Et numerus equitum duo milia milium quorum audiui numerum

6 Et sic vidi equos in visione ⁊ eos qui sedebant sup eos habentes loricas igneas ⁊ hyacinthinas ⁊ sulphureas ⁊ capita equorum tanq̄ capita leonum ⁊ de ore eor⁹ exit ignis ⁊ fumus ⁊ sulphur

6 De his tribus plagis occisa est tertia pars hominum de igne ⁊ fumo ⁊ sulphure qui exibat de ore eor⁹

6 Potestas enim equorum in ore eor⁹ est ⁊ in caudis eor⁹ similes enim caudę illorum serpentibus habentes capita ⁊ in his nocent

6 Et reliqui hominum qui non occisi sunt in his plagis neque penitentiam egerunt ab operibus manuum suarum ut non adorarent demonia ⁊ simulacra aurea ⁊ argentea ⁊ erea ⁊ lapidea ⁊ lignea que neque videre neque audire neque ambulare possunt

6 Et non egerunt penitentiam ex homicidiis suis neque veneficiis suis neque fornicatione sua neque furtis suis

6 Et vidi alterum angelum fortem descendentem de celo amictum nube ⁊ iris in capite eius ⁊ facies eius sicut sol ⁊ pedes eius sicut columne ignis

6 Et habebat in manu sua libellum aperti⁹ ⁊ posuit pedem suum dexterum sup mare sinistrum autem sup terram

6 Et clamauit voce magna sicut cum leo rugit cum autem clamasset locuti sunt septem tonitrua voces suas

6 Et cū locuti fuissent septem tonitrua voces suas scribere volebam ⁊ audiui vocem de celo dicentem mihi Signa ea que locuta sunt septem tonitrua ⁊ hec ne scripseris

6 Et angel⁹ quem vidi stantem sup mare ⁊ sup terram leuauit manum suam dexteram in celum

6 Et iurauit per viuentem in secula seculorum qui creauit celum ⁊ ea que in illo sunt terram ⁊ ea que in illa sunt mare ⁊ ea que in eo sunt quia tp⁹ amplius non erit

6 Sed in diebus vocis septimi angeli cum cepturus est tubam consummabitur mysterium dei sicut euangelizauit seruos suos prophetas

6 Et vox quam audiui de celo iterum loquentem mecum ⁊ dicentem Vade ⁊ accipe librum apertum de manu angeli stantis sup mare ⁊ sup terram

6 Et abii ad angelum dicens ei ut daret mihi librum ⁊ dicit mihi Accipe ⁊ deuora illum ⁊ faciet amaricari ventrem tuum sed in ore tuo erit dulce tanq̄ mel

6 Et accepi librum de manu angeli ⁊ deuoraui illum ⁊ erat in ore meo tanq̄ mel dulce ⁊ cum comedissem eum amaricatus est venter meus

6 Et dicit mihi Oportet te iterum prophetare populis ⁊ gentibus ⁊ linguis ⁊ regibus multis

6 Et datus est mihi calamus similis virge dicentibus mihi Surge ⁊ metire templum dei ⁊ altare ⁊ adorantes in eo

6 Atrium autem quod est foris templum ei⁹ eice foras ⁊ ne scripseris illud quia datum est gentibus ⁊ ciuitatem sanctam calcabunt mensibus quadraginta duobus

6 Et dabo duobus testibus meis ⁊ prophetabunt diebus mille ducentis sexaginta amicti sacciis

6 Hi sunt duę olive ⁊ duo candelabra ante deum terre stantes

6 Et si quis eis voluerit nocere ignis egredietur de ore eor⁹ ⁊ deuorabit inimicos eor⁹ ⁊ si quis voluerit eis nocere sic oportet eum occidi

6 Hi habent potestatem claudere celum ut non pluat pluuia in diebus prophetię sue ⁊ potestatem habent sup aquas conuertendi eas in sāg⁹ ⁊ percutiendi terram omni plaga quotiescumq̄ voluerint

6 Et cum finierint testimonium suum bestia que ascendit de abisso faciet aduersus illos bellum ⁊ vincet illos ⁊ occidet illos

6 Et corpora eor⁹ in platea ciuitatis magne que vocatur spiritaliter sodoma ⁊ egipt⁹ vbi ⁊ dominus eor⁹ crucifixus est

6 Et videbunt de populis ⁊ tribubus ⁊ linguis ⁊ gentibus corpora eor⁹ tribus diebus ⁊ dimidio ⁊ corpora eor⁹ non sinent poni in monumentis

6 Et habitantes sup terram gaudebunt super eis ⁊ letabuntur ⁊ munera mittent alter alteri quia duo prophete hi cruciauerunt habitantes sup terram

6 Et post tres dies ⁊ dimidium spūs vite a deo intrauit in illos ⁊ steterunt sup pedes suos ⁊ timor magn⁹ cecidit sup eos qui videbant eos

6 Et audierunt vocem magnam de celo dicentem eis Ascendite huc ⁊ ascenderunt in celum in nube ⁊ viderunt illos inimici eor⁹

6 Et facta est hora sexta ⁊ tenebre facte sunt in tota terra usq̄ hora nona

6 Et obscuratus est sol ⁊ luna non dedit lumen suum ⁊ stelle ceciderunt de celo

6 Et terremotus factus est magn⁹ ⁊ decima pars ciuitatis cecidit ⁊ occisa sunt in terremotu nomina hominum septem milia ⁊ reliqui in timore dederunt gloriam deo celi

6 Et secundum vę abiit ⁊ ecce tertium vę venit cito

6 Et septimus angel⁹ tuba cecinit ⁊ facte sunt voces magne in celo dicentes Facta sunt regna huius mundi dñi nr⁹ ⁊ christi eius ⁊ regnabit in secula seculorum

Et post hꝫ vidi aliū angelū descēdē de celo habēte potestatē magnā et terra illuminata est a glia ei⁹. Et exclamauit fortr voce dicēs. Cecidit cecidit babilō illa magna et facta est habitatio dēmoniorū et custodia omnis spūs immundi et custodia omnis volucris immundē et odibilis qꝫ de vino ire fornicationis eius inebriate sunt omnes gentes et reges terre cū illa fornicati sunt et mercatores terre de virtutibus deliciarum eius diuites facti sunt. Audiui aliā vocē de celo dicentē. Exite de illa populus meus et nolite participes esse delictorum eius et de plagis eius non accipiatis. Quoniā peruenerunt peccata eius usq; ad celum et recordatus est deus iniquitatū eius. Reddite illi sicut ipsa reddidit vobis et duplicate duplicia secundū opera eius. In poculo quo miscuit vobis miscite illi duplum. Quantū glorificauit se et deliciis fuit tantū date illi tormentū et luctū. Quia in corde suo dicit. Sedeo regina et vidua non sum et luctū non videbo. Ideo in una die venient plage eius mors et luctus et fames et igni cōburet. Quia fortis est deus qui iudicauit illam. Et flebunt et plangent se super illā reges terre qui cū illa fornicati sunt et deliciis vixerunt cū viderint fumū incendii eius longe stantes propter timorem tormentorū eius dicentes. Ve ve ciuitas illa magna babilō ciuitas illa fortis quia una hora venit iudicium tuum et negotiatores terre flebunt et lugebunt super illa quia merces eorum nemo emet amplius merces auri et argenti et lapidis pretiosi et margarite et bissi et purpure et serici et cocci et lignum thyinum et omne vas ebureum et omne vas de lapide pretioso et de ere et de ferro et de marmore et cinamomum et odoramentum et vnguenta et thus et vinum et oleum et similam et triticum et iumenta et oues et equorum et rhedarum et mancipia et animas hominum. Et poma desiderii animē tue discesserunt ab te et omnia pinguia et preclara perierunt ab te et amplius illa non inuenient. Mercatores horum qui diuites facti sunt ab ea longe stabunt propter timorem tormentorum eius flentes et lugentes et dicentes. Ve ve ciuitas illa magna que amicta erat bisso et purpura et cocco et circumdata erat auro et lapide pretioso et margarita quia una hora destituta est tanta diuitie. Et omnes gubernator navis et omnis qui nauigat classem et nautę et quotquot operantur mare de longe steterunt et clamauerunt videntes locum incendii eius dicentes. Que similis huic ciuitati magne. Et miserunt pulueres super capita sua et clamabant flentes et lugentes et dicentes. Ve ve ciuitas illa in qua diuites facti sunt omnes qui habebant naues in mari de pretio eius quia una hora desolata est. Exulta super eā celum et sancti apostoli et prophete quia iudicauit deus iudicium vestrum de illa.

Et sustulit unus angelus fortis lapidem quasi molarem magnum et misit in mare dicens. Hac impetu mittet babilon illa magna ciuitas et ultra non inuenietur. Et vox citharedarum et musicorum et tibicinum et tube non audietur in te amplius et omnis artifex omnis artis non inuenietur in te amplius et vox molę non audietur in te amplius et lux lucerne non lucebit in te amplius et vox sponsi et sponse non audietur in te amplius. Quia mercatores tui erant principes terre quia venefitijs tuis erranerunt omnes gentes. Et in ea sanguis prophetarum et sanctorum inuentus est et omnium qui interfecti sunt in terra.

Et sustulit elevate est manus ut [illegible] vidit quia [illegible]

Et audiui vocē agni dicentis. Alleluia. Quoniam regnauit dominus deus noster omnipotens. Gaudeamus et exultemus et demus honorem ei. Quoniam venerunt nuptie agni et uxor eius preparauit se. Et data est illi ut cooperiat se bissinum splendens candidum. Bissinum enim iustificationes sanctorum sunt. Et dicit mihi. Scribe. Beati qui ad cenam nuptiarum agni vocati sunt. Et dicit mihi. Hi sermones veri dei sunt. Et cecidi ante pedes eius ut adorarem eum. Et dicit mihi. Vide ne feceris conseruus tuus sum et fratrum tuorum habentium testimonium ihesu deum adora. Testimonium enim ihesu est spiritus prophetie. Et vidi celum apertum et ecce equus albus et qui sedebat super eum vocabatur fidelis et verax et cum iustitia iudicat et pugnat. Oculi autem eius sicut flamma ignis et in capite eius diademata multa habens nomen scriptum quod nemo nouit nisi ipse. Et vestitus erat veste aspersa sanguine et vocatur nomen eius verbum dei. Et exercitus qui sunt in celo sequebantur eum in equis albis vestiti bysso candida et munda. Et de ore eius procedit gladius ex utraque parte acutus ut in ipso percutiat gentes et ipse reget eos in virga ferrea et ipse calcat torcular vini furoris et ire omnipotentis dei. Et habet in vestimento et in femore suo scriptum rex regum et dominus dominantium. Et vidi unum angelum stantem in sole et clamauit voce magna dicens omnibus auibus que volabant per medium celum. Venite et congregamini ad cenam magnam dei ut manducetis carnes regum et carnes tribunorum et carnes fortium et carnes equorum et sedentium in eis et carnes omnium liberorum et seruorum et pusillorum et magnorum. Et vidi bestiam et reges terre et exercitus eorum congregatos facere bellum cum sedente in equo et cum exercitu eius. Et apprehensa est bestia et cum ea pseudoprophetes qui fecit signa coram ipso quibus seduxit eos qui acceperunt caracterem bestie et qui adorauerunt imaginem eius. Viui missi sunt hi duo in stagnum ignis ardentis sulphure. Et cetteri occisi sunt in gladio sedentis super equum qui procedit de ore eius et omnes aues saturate sunt carnibus eorum.

Et vidi angelum descendentem de celo habentem potestatem magnam et terra illuminata est a glia eius. Et exclamauit fortr voce dicens. Cecidit cecidit babilō illa magna et facta est habitatio dēmoniorū et custodia omnis spūs immundi et custodia omnis volucris immundē et odibilis qꝫ de vino ire fornicationis eius inebriate sunt omnes gentes et reges terre cū illa fornicati sunt et deliciis vixerunt cū viderint fumū incendii eius longe stantes propter timorem tormentorū eius dicentes. Ve ve ciuitas illa magna babilō ciuitas illa fortis quia una hora venit iudicium tuum et negotiatores terre flebunt et lugebunt super illa quia merces eorum nemo emet amplius merces auri et argenti et lapidis pretiosi et margarite et bissi et purpure et serici et cocci et lignum thyinum et omne vas ebureum et omne vas de lapide pretioso et de ere et de ferro et de marmore et cinamomum et odoramentum et vnguenta et thus et vinum et oleum et similam et triticum et iumenta et oues et equorum et rhedarum et mancipia et animas hominum. Et poma desiderii animē tue discesserunt ab te et omnia pinguia et preclara perierunt ab te et amplius illa non inuenient. Mercatores horum qui diuites facti sunt ab ea longe stabunt propter timorem tormentorum eius flentes et lugentes et dicentes. Ve ve ciuitas illa magna que amicta erat bisso et purpura et cocco et circumdata erat auro et lapide pretioso et margarita quia una hora destituta est tanta diuitie. Et omnes gubernator navis et omnis qui nauigat classem et nautę et quotquot operantur mare de longe steterunt et clamauerunt videntes locum incendii eius dicentes. Que similis huic ciuitati magne. Et miserunt pulueres super capita sua et clamabant flentes et lugentes et dicentes. Ve ve ciuitas illa in qua diuites facti sunt omnes qui habebant naues in mari de pretio eius quia una hora desolata est. Exulta super eā celum et sancti apostoli et prophete quia iudicauit deus iudicium vestrum de illa.

Et sustulit unus angelus fortis lapidem quasi molarem magnum et misit in mare dicens. Hac impetu mittet babilon illa magna ciuitas et ultra non inuenietur. Et vox citharedarum et musicorum et tibicinum et tube non audietur in te amplius et omnis artifex omnis artis non inuenietur in te amplius et vox molę non audietur in te amplius et lux lucerne non lucebit in te amplius et vox sponsi et sponse non audietur in te amplius. Quia mercatores tui erant principes terre quia venefitijs tuis erranerunt omnes gentes. Et in ea sanguis prophetarum et sanctorum inuentus est et omnium qui interfecti sunt in terra.

Et sustulit elevate est manus ut [illegible] vidit quia [illegible]

Et audiui vocē agni dicentis. Alleluia. Quoniam regnauit dominus deus noster omnipotens. Gaudeamus et exultemus et demus honorem ei. Quoniam venerunt nuptie agni et uxor eius preparauit se. Et data est illi ut cooperiat se bissinum splendens candidum. Bissinum enim iustificationes sanctorum sunt. Et dicit mihi. Scribe. Beati qui ad cenam nuptiarum agni vocati sunt. Et dicit mihi. Hi sermones veri dei sunt. Et cecidi ante pedes eius ut adorarem eum. Et dicit mihi. Vide ne feceris conseruus tuus sum et fratrum tuorum habentium testimonium ihesu deum adora. Testimonium enim ihesu est spiritus prophetie. Et vidi celum apertum et ecce equus albus et qui sedebat super eum vocabatur fidelis et verax et cum iustitia iudicat et pugnat. Oculi autem eius sicut flamma ignis et in capite eius diademata multa habens nomen scriptum quod nemo nouit nisi ipse. Et vestitus erat veste aspersa sanguine et vocatur nomen eius verbum dei. Et exercitus qui sunt in celo sequebantur eum in equis albis vestiti bysso candida et munda. Et de ore eius procedit gladius ex utraque parte acutus ut in ipso percutiat gentes et ipse reget eos in virga ferrea et ipse calcat torcular vini furoris et ire omnipotentis dei. Et habet in vestimento et in femore suo scriptum rex regum et dominus dominantium. Et vidi unum angelum stantem in sole et clamauit voce magna dicens omnibus auibus que volabant per medium celum. Venite et congregamini ad cenam magnam dei ut manducetis carnes regum et carnes tribunorum et carnes fortium et carnes equorum et sedentium in eis et carnes omnium liberorum et seruorum et pusillorum et magnorum. Et vidi bestiam et reges terre et exercitus eorum congregatos facere bellum cum sedente in equo et cum exercitu eius. Et apprehensa est bestia et cum ea pseudoprophetes qui fecit signa coram ipso quibus seduxit eos qui acceperunt caracterem bestie et qui adorauerunt imaginem eius. Viui missi sunt hi duo in stagnum ignis ardentis sulphure. Et cetteri occisi sunt in gladio sedentis super equum qui procedit de ore eius et omnes aues saturate sunt carnibus eorum.

T Post hec audivi quasi vocem magnam tubarum multarum in celo dicencium
alleluia laus et gloria et virtus deo nostro est quia vera et iusta iudicia eius sunt qui
iudicavit de meretrice magna que corrupit terram in prostitucione sua et vindi-
cavit sanguinem servorum suorum de manibus eius. Et iterum dixerunt alleluia et fumus
eius ascendit in secula seculorum. Et xxiiii seniores ceciderunt et iiii animalia et
adoraverunt deum sedentem super thronum dicentes amen alleluia. Et vox de
throno exivit dicens laudem dicite deo nostro omnes servi eius et qui
timetis deum pusilli et magni. G Post hec ad depulsionem malorum
videt et completa sunt ... audierat ... subiungit quod ... deleta depressi
exultant ... Et vox illa ... celum ... apostoli ...
... in pena malorum

G Post depressionem malorum exultatio sive
supposita ... adiuncta ... videtur depressi
... ex ... nos ... de vobis
... salute. Qui tremit ...
... non potest ...

G Tamquam ... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... pallian ... ...
... ...
... ...
... ... sub
... ...
... ... figurate ... ...
... ... sedentes ...

Tu vero ... ...

G Permansit ... ...
... ...
... ...
... ... pena ...
... sunt.

T Et audivi vocem quasi tube magne et sicut vocem aquarum multarum et sicut
vocem tonitruum magnorum dicencium alleluia quoniam regnavit dominus deus noster omni-
potens. Gaudeamus et exultemus et demus gloriam ei quia venerunt nupcie
agni et uxor eius preparavit se et datum est illi ut cooperiat se bissino splen-
dente et candido. Bissinum enim iustificaciones sanctorum sunt.

G Omnia leta ... ... depressione malorum supponit ... ...
... ... Sanctus dicit alleluia ... laus
est deo nostro ... unde ... cum laude debemus?

G Vidi ... ...
... ...

Et datum est illi ... ...

G Venite ... ...
... ... de ... ...
... ...
... ...
... ...
angelis dei ... ...

T Et dixit michi: Scribe beati qui ad cenam agni nuptiarum vocati sunt. Et dixit mihi: hec verba vera dei sunt et cecidi ante pedes eius ut adorarem eum. Et dixit mihi: Vide ne feceris conservus tuus sum et frater tuus habentium testimonium ihesu deum adora. Testimonium enim ihesu est spiritus prophetie.

G Verax quia ipsa veritas et veraces facit. Ipse dixit et fratres sunt et per quam pater omnia fecit et per quam mundo enuntiavit. Vide ne feceris in veteri lege non prohibuit se adorari sed prius ostensionem videns super se exaltatum hominem ab homine timuit adorari.

G Neque enim debebat iam in membris sapientia despici quam in ipsis membris capite meruit prelata venerari nec humanam naturam consubstantiam habere potuit quam habere in auctore suo super se ductam videbant.

G Omnia maiorem me intellexi et obedire paratus fui sic et nos obedire michi.

G Oculi enim hominum sunt sive respectu alicuius temporis ut tantum notemus qualis sit et quantum possit.

XIX 9

T Et vidi celum apertum et ecce equus albus et qui sedebat super eum vocabatur fidelis et verax et cum iustitia iudicat et pugnat. Oculi autem eius sicut flamma ignis et in capite eius diademata multa habens nomen scriptum quod nemo novit nisi ipse et vestitus erat veste aspersa sanguine et vocabatur nomen eius verbum dei et exercitus qui sunt in celo sequebantur eum in equis albis vestiti bisso albo et mundo et de ore eius procedebat gladius ex utraque parte acutus ut in ipso percutiat gentes et ipse regat eos in virga ferrea et ipse calcat torcular vini furoris ire dei omnipotentis et in vestimento et in femore suo scriptum est rex regum et dominus dominantium.

G Veste aspersa carne passa ut ecclesia que in suis membris occiditur. Scias divinitatem in virtutem. Alias de vino in vinum. Et in cordibus fidelium que sunt sibi vestimentum et filii scriptum est rex regum. Et equis albis et in corporibus mundis que abluuntur refrenantur.

G In stimulo carnis adhuc in cruciatur. Calcat torcular id est mortem que abiurato deo per hanc peccatum illatam et resurgens destruxit. Ut torcular tribulatio in qua predictus sanctus calcat dum amplectatur quem deus iratus ade peccanti intulit furiosus in propagine eius extendit sed fuit vinum in celario dei ponendum in quo posita non erant vinum furoris.

Perfecti carnis propagatio est que gratia propagatur quia non erant vinum furoris.

G Ex virgine et per incarnationem mistum quod deus omnibus indutus in vestimento et in femore habuit scriptum rex regum et vide eum mundo in notum inde de se lectus sanctus in fuit.

XIX 11

T Et vidi unum angelum stantem in sole et clamavit voce magna: dicens omnibus avibus qui volabant per medium celi venite et congregamini ad cenam dei ut manducetis carnes regum et carnes tribunorum et carnes fortium et carnes equorum et sedentium in ipsis et carnes omnium liberorum ac servorum et pusillorum ac magnorum.

G Avibus i. fidelibus qui agiles sunt et leves in promotione bonorum operum per medium per catholicam fidem que communis est.

T Et vidi bestiam et reges et exercitus eorum congregatos ad faciendum prelium cum illo qui sedebat in equo et cum exercitu eius

Antichristus et sui apostoli maiores penas patientur quam alii ad similitudinem illius qui vinum comburetur. Et

G ceteri i. sequentes eorum minores pene puniuntur vel illi qui erunt ceteri i. ad deum quasi occisi mundo vivent deo. Et vidi dictam damnationem babilonis et antichristi et pseudo

G apostolorum supponit damnationem ipsius diaboli et proponit causam quam ipse quo damnabitur et quis illam potuit vincere scilicet ille qui in humili adventu potuit eum ligare quantum voluit. Glorificatus eundem omnino destruere potuit.

Et vidi sedes et sederunt super eas et iudicium datum est illis et animas decollatorum
propter testimonium ihesu xpi et propter verbum dei et qui non adoraverunt bestiam neque ymaginem eius
nec acceperunt caracterem eius in frontibus aut in manibus suis et vixerunt et regnaverunt
cum xpo mille annis. Ceteri mortuorum non vixerunt donec consumentur mille
anni hec est resurrectio prima beatus et sanctus qui habet partem in resurrectione prima. In his
mors secunda non habet potestatem sed erunt sacerdotes dei et xpi et regnabunt cum illo mille
annis.

Non dico vivere et regnabit in futuro sed in hoc
presenti. Et ideo tantum vixerunt et regnabunt cum xpo.
Ille ponitur in carne feliciter resurgere qui
in hac vita ponitur amicitie sue morte sua.
Hec est prima resurrectio quia dicitur ita ligatus est et quia
apostolus resurgit homines et quia post ipsis mor-
tuis statim aliis fruuntur eterna requie
prima ad differentiam illius qui erit sicut in anima
et corpore. Et si omnes perfecti esse non possent nec
in eadem claritate futuri sunt.
Sepe locutus est de glorificatione sanctorum et
de penis impiorum non fecit mentionem
corporum si debeant glorificari vel puniri
quia hic aperte credidit.
Magog id est detectus id est omnes persecutores
diaboli in se tegentes et tandem ad perfectam perse-
cutionem procedentes vel ad litteram has duas
gentes prius seducit et per eas alias procedet.
Circuierunt id est cordes sanctorum virtutibus
invictos et unanimes nichil bello.

Et cum consumati fuerint mille anni solvetur satanas de carcere suo
et exibit et seducet gentes que sunt super iiii angulos terre gog et
magog et congregabit eos in prelium quorum numerus est sicut arena ma-
ris et ascenderunt super latitudinem terre et circuierunt castra sanctorum
et civitatem dilectam et descendit ignis a deo de celo et devoravit
eos.

Et diabolus qui seducebat eos missus est in stagnum
ignis et sulphuris ubi bestia et pseudo propheta cruciabuntur
die ac nocte in secula seculorum :

Et vidi thronum magnum candidum et sedentem super eum a cuius conspectu fugit
fugit celum et terra et locus non est inventus amplius Et vidi mortuos magnos et
pusillos stantes in conspectu throni et libri aperti sunt et alius liber apertus est qui
est vite et iudicati sunt mortui ex his que scripta erant in libris secundum opera ipsorum
dedit mare mortuos qui in eo erant et mors et infernus dederunt mortuos
suos qui in ipsis erant et iudicatum est de singulis secundum opera ipsorum et
infernus et mors missi sunt in stagnum ignis Et qui non est inventus liber vite scriptus missus est in
stagnum ignis Et vidi celum novum et terram novam primum enim celum et prima terra
abierunt et mare non est amplius Et ego Johannes vidi sanctam ciuitatem
Hierusalem novam descendentem de celo a deo parata sicut sponsam ornatam viro suo
et audivi vocem magnam de throno dicentem Ecce tabernaculum dei cum hominibus
et habitabit cum eis et ipsi populus eius erunt et ipse deus cum eis erit eorum deus
et absterget deus omnem lacrimam ab oculis eorum et mors ultra non erit neque luctus neque clamor neque dolor
erit ultra quia prima abierunt Et dixit qui sedebat in throno Ecce nova facio omnia
Et dicit mihi Scribe quia hec verba fidelia sunt et vera Et dixit mihi Factum est
ego sum alpha et o principium et finis ego sum qui sitienti dabo de fonte aque vite gratis
qui vicerit possidebit hec et ero illi deus et ipse erit mihi filius timidis autem et incredulis
et abominatis et homicidis et fornicatoribus et veneficis et idolis et omnibus mendacibus
pars illorum erit in stagno ardenti igne et sulphure quod est mors secunda

Et venit unus de septem angelis qui habebant septem fiolas plenas septem plagis novissimis et
locutus est mecum dicens Veni ostendam tibi sponsam uxorem agni Et abiit me in spiritu in montem
magnum et altum et ostendit mihi civitatem sanctam Hierusalem descendentem de celo a deo habentem
claritatem dei et lumen eius simile lapidi pretioso tamquam lapidi iaspidis sicut cristallum et
habebat murum magnum et altum habentem portas duodecim et in portis angelos duodecim et nomina
inscripta que sunt nomina duodecim tribuum filiorum israel ab oriente portae tres et ab aquilone portae tres
et ab austro portae tres et ab occidente portae tres et murus civitatis habens fundamenta duodecim et in ipsis
duodecim nomina duodecim apostolorum agni Et qui loquebatur mecum habebat mensuram arundinem auream
ut metiretur civitatem et portas eius et murum eius Et civitas in quadro posita est et longitudo eius tanta
est quanta et latitudo et metatus est civitatem de harundine per stadia duodecim milia et longitudo et altitudo
et latitudo eius equalia sunt Et metatus est murum eius centum quadraginta quatuor cubitorum mensuram
hominis quod est angeli Et erat structura muri eius lapidis iaspidis et ipsa civitas aurum mundum simile
vitro purissimo Et fundamenta muri civitatis omni lapide pretioso ornata Fundamentum primum iaspis
secundum saphirus tertium calcedonius quartum smaragdus quintum sardonix sextum sardius septimum
crisolitus octavum berillus nonum topazius decimum crisoprasus undecimum iacinctus duodecimum amatistus
Et duodecim portae duodecim margarite sunt per singulas et singule erant portae ex singulis margaritis
et platea civitatis aurum mundum tamquam vitrum perlucidum Et templum non vidi in ea Deus enim omnipotens
templum illius est et agnus Et civitas non eget sole neque luna ut luceant in ea Nam claritas dei illuminavit eam
et lucerna eius est agnus Et ambulabunt gentes in lumine eius et reges terre afferent gloriam suam et honorem
in illam Et portae eius non claudentur per diem nox enim non erit illic Et afferent gloriam et honorem
gentium in illam Et non introibit in eam aliquod commune et faciens abominationem et mendacium nisi qui
scripti sunt in libro vite agni Et ostendit mihi fluvium aque vite splendidum tamquam crystallum procedentem
de sede dei et agni In medio platee eius et ligni vite ex utraque parte fluvii fructus duodecim
per menses singulos reddens fructum suum et folia ligni ad sanitatem gentium Et omne maledictum non erit amplius
sed sedes dei et agni in ea erunt servi eius servient illi Et videbunt faciem eius et nomen eius in frontibus
eorum Et nox ultra non erit et non indigebunt lumine lucerne neque lumine solis quoniam dominus deus illuminabit
illos et regnabunt in secula seculorum Et dixit mihi Hi sermones fidelissimi et verissimi sunt et dominus deus
spirituum prophetarum misit angelum suum ostendere servis suis que oportet fieri cito Et ecce venio cito
beatus qui custodit verba prophetie libri huius Et ego Johannes qui audivi et vidi hec Et postquam audivi et vidi
cecidi ut adorarem ante pedes angeli qui hec mihi ostendebat Et dicit mihi Vide ne feceris conservus tuus sum
tuorum fratrum prophetarum et eorum qui servant verba libri huius deum adora Et dicit mihi Ne signaveris
verba prophetie libri huius tempus enim prope est Qui nocet noceat adhuc et qui in sordibus est sordescat
adhuc et qui iustus est iustificetur adhuc et sanctus sanctificetur adhuc Ecce venio cito et merces mea
mecum est reddere unicuique secundum opera sua Ego sum alpha et o primus et novissimus principium et finis
Beati qui lavant stolas suas in sanguine agni ut sit potestas eorum in ligno vite et per portas intrent in
civitatem Foris canes et venefici et impudici et homicide et idolis servientes et omnis qui amat et facit
mendacium Ego Jesus misi angelum meum testificari vobis hec in ecclesiis Ego sum radix et genus David
stella splendida et matutina Et spiritus et sponsa dicunt Veni Et qui audit dicat Veni Et qui sitit veniat
et qui vult accipiat aquam vite gratis Testificor enim omni audienti verba prophetie libri huius Si quis apposuerit
ad hec apponet deus super illum plagas scriptas in libro isto Et si quis diminuerit de verbis libri prophetie huius
auferet deus partem eius de libro vite et de civitate sancta et de his que scripta sunt in libro isto Amen

Et ostendit mihi fluuiū aquæ vitæ splendidū tanq̄ crystallū procedē
tē de sede dei & agni. In medio platee eius & utrūq; ptē fluuij lignū
vitæ afferēs fructus xij p singulos menses reddēs fructū suū & folia
ligni ad sanitatē gentiū. & omne maledictū nō erit amplius. Sedes dei
& agni in illa erūt & serui eius seruient illi. & videbūt faciem
eius & nomē eius in frontibus eorū. Nox ultra nō erit & nō egebūt lumine
lucerne neq; lumine solis quia dñs deus illuminabit illos & regnabūt in secula
seculorum. Et dixit mihi. Hec uba fidelissima sunt & uera. & dñs deus sanctorum
misit angelum suum ostendere seruis suis q̄ oportet fieri cito & ecce
uenio velociter. Beatus qui custodit uba prophetie libri huius. Et ego
iohēs audiui & uidi hec.

Et postq̄m audiui & uidi cecidi ut adorarem ante pedes angeli
qui mihi hec ostendebat. Et dicit mihi. Ne feceris conseruus tuus sum & fratrū
tuorū prophetarū & eorū q̄ seruant uba libri huius. Deū adora. Et dicit mihi
Ne signaueris uba prophetie libri huius. tps enim prope est. Qui nocet
nocet adhuc. & qui in sordibus est sordescat adhuc. & q̄ iustus est iustificet
se adhuc. Ecce uenio cito & merces mea mecū est. reddere unicuiq; sicut opus eius est. Ego sum
& o. primus & nouissimus. principium & finis. Beati q̄ lauant stolas suas in sanguine agni ut sit potestas eorum in ligno uite
& per portas intrent in ciuitatem. Foris canes & uenefici & impudici & homicide
& idolis seruientes & omnis qui amat & facit mendacium.

Quod dixit nemo nocetur. Ne alicui
malo dicat. Scio me peccatorem esse. nō solū
sibi sed & multis. q̄ multos corrupit p exemplū. & ecclā
q̄ omnia mentitur stolas suas q̄d baptismo
receperit. & deinde lauerit eos penitentia
peccatorum. Quod nos q̄ possumus q̄ malū
dei. & prope nobis finis esse. promendi
dei & ibi ne ideo esses q̄ nisi &

Et ostendit mihi fluuiū aquæ vitæ splendidū tanq̄ crystallū procedē
tē de sede dei & agni. In medio platee eius & utrūq; ptē fluuij lignū
vitæ afferēs fructus xij p singulos menses reddēs fructū suū & folia
ligni ad sanitatē gentiū. & omne maledictū nō erit amplius. Sedes dei
& agni in illa erūt & serui eius seruient illi. & videbūt faciem
eius & nomē eius in frontibus eorū. Nox ultra nō erit & nō egebūt lumine
lucerne neq; lumine solis quia dñs deus illuminabit illos & regnabūt in secula
seculorum. Et dixit mihi. Hec uba fidelissima sunt & uera. & dñs deus sanctorum
misit angelum suum ostendere seruis suis q̄ oportet fieri cito & ecce
uenio velociter. Beatus qui custodit uba prophetie libri huius. Et ego
iohēs audiui & uidi hec.

Et postq̄m audiui & uidi cecidi ut adorarem ante pedes angeli
qui mihi hec ostendebat. Et dicit mihi. Ne feceris conseruus tuus sum & fratrū
tuorū prophetarū & eorū q̄ seruant uba libri huius. Deū adora. Et dicit mihi
Ne signaueris uba prophetie libri huius. tps enim prope est. Qui nocet
nocet adhuc. & qui in sordibus est sordescat adhuc. & q̄ iustus est iustificet
se adhuc. Ecce uenio cito & merces mea mecū est. reddere unicuiq; sicut opus eius est. Ego sum
& o. primus & nouissimus. principium & finis. Beati q̄ lauant stolas suas in sanguine agni ut sit potestas eorum in ligno uite
& per portas intrent in ciuitatem. Foris canes & uenefici & impudici & homicide
& idolis seruientes & omnis qui amat & facit mendacium.

Quod dixit nemo nocetur. Ne alicui
malo dicat. Scio me peccatorem esse. nō solū
sibi sed & multis. q̄ multos corrupit p exemplū. & ecclā
q̄ omnia mentitur stolas suas q̄d baptismo
receperit. & deinde lauerit eos penitentia
peccatorum. Quod nos q̄ possumus q̄ malū
dei. & prope nobis finis esse. promendi
dei & ibi ne ideo esses q̄ nisi &

Et ostendit mihi fluuiū aquæ vitæ splendidū tanq̄ crystallū procedē
tē de sede dei & agni. In medio platee eius & utrūq; ptē fluuij lignū
vitæ afferēs fructus xij p singulos menses reddēs fructū suū & folia
ligni ad sanitatē gentiū. & omne maledictū nō erit amplius. Sedes dei
& agni in illa erūt & serui eius seruient illi. & videbūt faciem
eius & nomē eius in frontibus eorū. Nox ultra nō erit & nō egebūt lumine
lucerne neq; lumine solis quia dñs deus illuminabit illos & regnabūt in secula
seculorum. Et dixit mihi. Hec uba fidelissima sunt & uera. & dñs deus sanctorum
misit angelum suum ostendere seruis suis q̄ oportet fieri cito & ecce
uenio velociter. Beatus qui custodit uba prophetie libri huius. Et ego
iohēs audiui & uidi hec.

Et postq̄m audiui & uidi cecidi ut adorarem ante pedes angeli
qui mihi hec ostendebat. Et dicit mihi. Ne feceris conseruus tuus sum & fratrū
tuorū prophetarū & eorū q̄ seruant uba libri huius. Deū adora. Et dicit mihi
Ne signaueris uba prophetie libri huius. tps enim prope est. Qui nocet
nocet adhuc. & qui in sordibus est sordescat adhuc. & q̄ iustus est iustificet
se adhuc. Ecce uenio cito & merces mea mecū est. reddere unicuiq; sicut opus eius est. Ego sum
& o. primus & nouissimus. principium & finis. Beati q̄ lauant stolas suas in sanguine agni ut sit potestas eorum in ligno uite
& per portas intrent in ciuitatem. Foris canes & uenefici & impudici & homicide
& idolis seruientes & omnis qui amat & facit mendacium.

Quod dixit nemo nocetur. Ne alicui
malo dicat. Scio me peccatorem esse. nō solū
sibi sed & multis. q̄ multos corrupit p exemplū. & ecclā
q̄ omnia mentitur stolas suas q̄d baptismo
receperit. & deinde lauerit eos penitentia
peccatorum. Quod nos q̄ possumus q̄ malū
dei. & prope nobis finis esse. promendi
dei & ibi ne ideo esses q̄ nisi &

T Et ego ihc misi angelum meum testificari vobis hec in ecclesiis. Ego sum
radix et genus david stella matutina. Et sponsus et sponsa dicunt veni
et qui audit dicat veni et qui sitit veniat qui vult accipiat aquam vite gratis
Contestor ego omni audienti verba prophecie libri huius. Si quis appo
suerit ad hec apponet deus super illum plagas scriptas que sunt in libro isto
Et si quis diminuerit de verbis libri prophecie huius auferet deus partem eius
de libro vite et de civitate sancta et de hiis que scripta sunt in libro isto dicit qui
testimonium perhibet istorum etiam venio cito amen veni domine ihesu Gratia domini nostri
G ihesu christi cum omnibus vobis amen Ego ihc et in crudacione libri per
angelum plura dixerat modo certam permissionem ipsius christi qui docet omnes audientes
scire quod ego ihc misi angelum meum testificari vobis Stella matutina
et insigna claritas annunciatrix diei et futurarum beatitudinum pura et resurrectionis et
G manere fecit Sponsus et sponsa hec certum subdunt testimonium et cuius in crudacionem
quod de iocundebet recipere quod sunt sponsa Et sunt et virtutes quod perducat excellen
sunt dixit Conclusionem postquam et crudacionem posuit per se per angelum proprie
pravitatem prohibere quod sciebat quosdam in aliis quod plures erroribus concedas
aliqui addere vel demere supponunt excommunicationem
G Sicut angelus iohanni sic iohannes commendat discipulis suis quod dicit tuas pre
ue facta et hec annunciando instruit ut vos in vocatis
G Et per hoc dat nobis intelligere quod prophetis et veneracionem debemus cum habeamus iohannem in
tamen eum sed deum adorare debemus et per observacionem verborum libri prophetici cum
angelis consequi

Conversi ab ydolis predicacione beati iohannis de insula reversi

Cultores ydolorum explorantes facta eius

Graham⁹ iohannem ad p̄fectū q̄m ydolor̄ culturam annihilat

Scīs iohannes romā mittit̄ ac domiciano īpatori crudelissimo xp̄ianor̄ persecutori presentatur

Et occurrit iohanni oīs p̄ls virorum et mulier laudēcium ac dicencium Benedictus qui venit in nomine domini

Hic resuscitat quedam mulier drusiana nomine oratione sancti iohannis que scīs monitis suis obtemperans semper secuta fuerat eum :-

Stulms huius mundi et cōceptus qui honōr ore laudat
ex diuino iudicio cōdemnat. Sciat esse uana medicina
que morbo nō curat. Sed uana est doctrina que nō curat
uitia.

Eadus iuuenes q̄ bēd iohānē ab sua dederāt pampi-
eos sedulo ad se pmodū qs exide cōtristari uidert suis iohes
sit uerbis alapides minutos. Alitore maius deferri ips
allatos ī anul. optimū cōuertit. ī gemmas pretiosas. deuq
tandē adeūt urbē illos ar uerse pdicationis fructū apli ad
fecit. unde tulerāt reportātes ecclesiam suā fuit cōuersi.

hermes

Ire dñe pedes. agne ire quos ante ut lapides

Omnes uos angelos uite flores uidemus floriantes

Hic destruit bēd iohānē templū diane cōfringit et ydolū
cōminuit et cum ppe sedentem massa impla cōtenta
adiuenit et ppānes ydolor ut p̄ manibus ei venenū hēpsit.

Beatus iohannes iacentibus mortuis ex
gustu veneni. Accipiens calicem et signum crucis faciens
totum venenum bibit et nullam lesionem incurrit. Qua
propter Deum omnis laudare reperiuntur.

Aristodemus dixit adhuc dubitas mihi in eum. Si aveneno
mortuos suscitaveris absque dubio vere credas. Tunc apostolus
tunicam sibi tribuit. Cum cur tunicam tuam mihi dedisti. Cum apostolus ut
confusus atque in fidelitate discedas. Cum ille nunquam tunicam tuam me credere
faciat. Cum apostolus vade et mitte eam super corpora mortuorum dicens
apostolus Christus me misit ad vos ut in nomine exurgat. Et cum fecisset
illico surrexerunt.

Gratias tibi ago domine ihesu Christe qui me dignatus es ad
tuas epulas invitare sciens quod ex toto corde desiderabam te.
Cum autem orationem fecisset beatus iohannes tanta lux super eum
enituit quod nullus in eum respicere potuit. Hic est beatus iohannes
de quo dominus dixerat adpetere. Sic eum volo manere donec
veniam. In sepulcro eius nichil nisi manna inventum est quod
usque hodie scaturire cernitur.

Senectus
Tempus

[illegible]

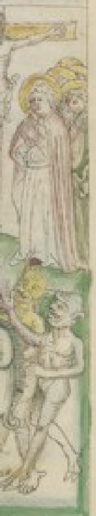

Mors est vermium ... [illegible]

Mors est funesta ... [illegible]

Noli ... [illegible]

[illegible]

Mors [illegible]

Cur mundus militat sub vana gloria / Cuius prosperitas est transitoria
Tam cito labitur eius potentia / Quam vasa figuli que sunt fragilia
Plus crede litteris scriptis in glacie / Quam mundi fragilis vane fallacie
Fallax in premiis virtutis specie / Qui numquam habuit tempus fiducie
Credendum magis est rebus fallacibus / Quam mundi miseris prosperitatibus
Dic ubi Salomon olim tam nobilis / Vel Sampson ubi est dux invincibilis
Et dulcis Ionathas multum amabilis / Vel pulcher Absalon vultu mirabilis
Quo Cesar abiit celsus imperio / Vel dives splendidus totus in prandio
Dic ubi Tullius clarus eloquio / Vel Aristoteles summus ingenio
Tot clara prelia tot regum fortia / Tot mundi principes tanta potentia
Tot rerum species tot pulcra spacia / In ictu oculi clauduntur omnia
Brevia festa sunt hec mundi gaudia / Ut umbra hominis est eius gloria
Que semper retrahit eterna premia / Et ducit homines ad loca devia
O esca vermium o massa pulveris / O ros o vanitas cur sic extolleris
Ignoras penitus utrum cras vixeris / Fac bene omnibus quam diu poteris
Nil tuum dixeris quod potes perdere / Quod mundus prebuit hoc tendit rapere
Superna cogita sint cor in ethere / Felix qui potuit mundum contempnere

[illegible]

Stephanus Adalbertus Ludowicus Karolus Wenczelaus ... pauthoclis[?] ...

S h A L K V R M

F... cornu q[uod] erat grande inter oculos eius ... cornua ... reges ... sed ... gladio ... fallacie et dolo arripiunt.

... q[ui] ... patet

Cornua ...

N[ota] q[uod] Daniel d[icit] decem ... cornu ... parvum ... hoc ... adnos ... videos

... rex

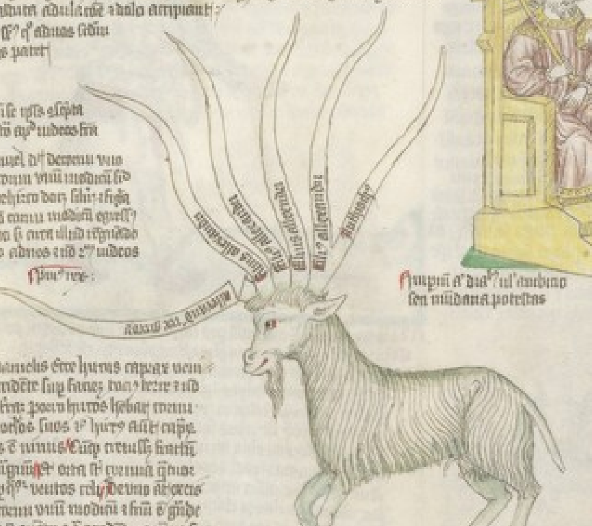

... potestas

V[isio] Danielis ... hircus caprarum veniebat ab occidente sup[er] faciem totius terre et non tangebat terram ... cornu ... et ventos celi ... et cornu unum modicum ... magnum ... contra meridiem et contra orientem et contra fortitudinem ... celi ...

N[ota] q[uod] Dan[iel] describit ... ad offensionem ... ad defensionem

N[ota] q[uod] ... in ... descripsi ... ipse ... regnare ...

... designat ...

... Iohannes ...

... patent ...

... reputationis

H[abebat] ... Melchisedech ...

... Daniele xi

P[ost] regnum illorum ... regnabit ...

... doctrinam ...

S[ic] ...

P[ropter] ... Iacob ...

... Iob ... radice ... eius.

P[er] ... designat ...

V[isio] ...

P[er] ... leone designat reges et principes ...

... opus ...

D[aniel] ... vidit ... Daniel vidit ...

... Paulus vidit ...

I[te] ... Iohannes ... Deus ...

I[st]a figura ... omnes ...

P[er] ... equum ... designat ...

P[er] ... porcum ... designat ...

De petro ...

P[er] ... lupum ... designat ... religiosi ... capite ... gula ... Deus ...

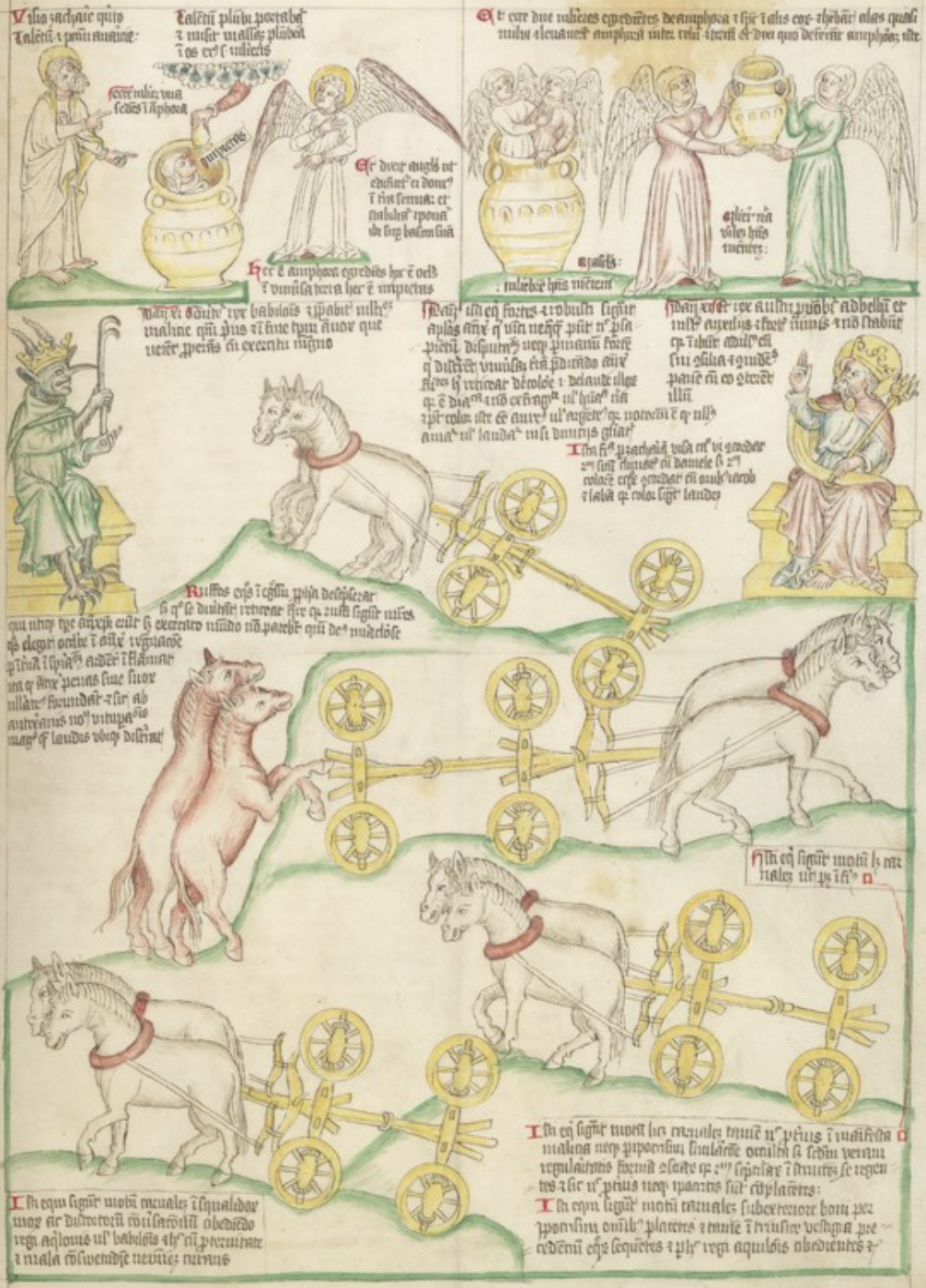

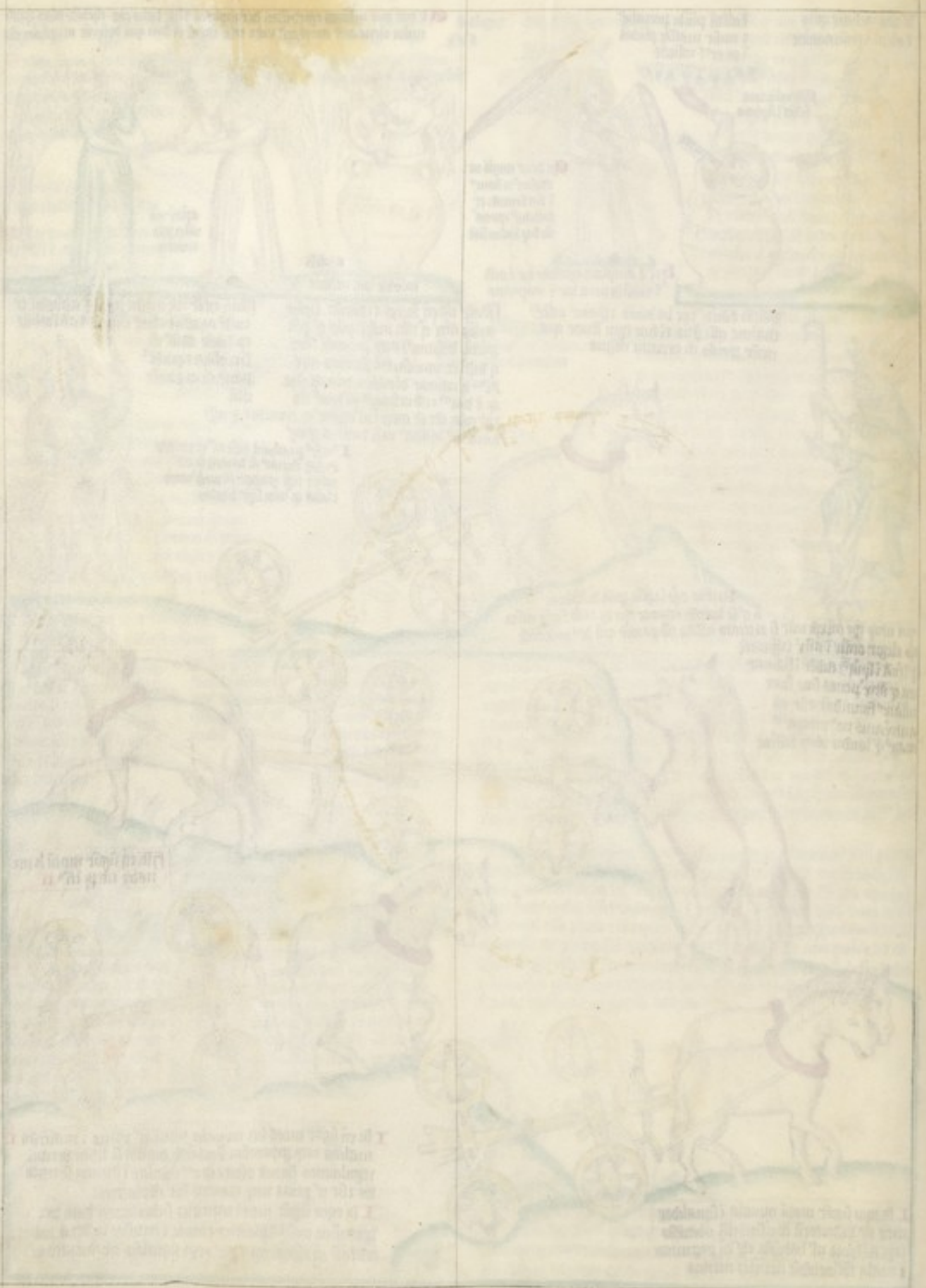

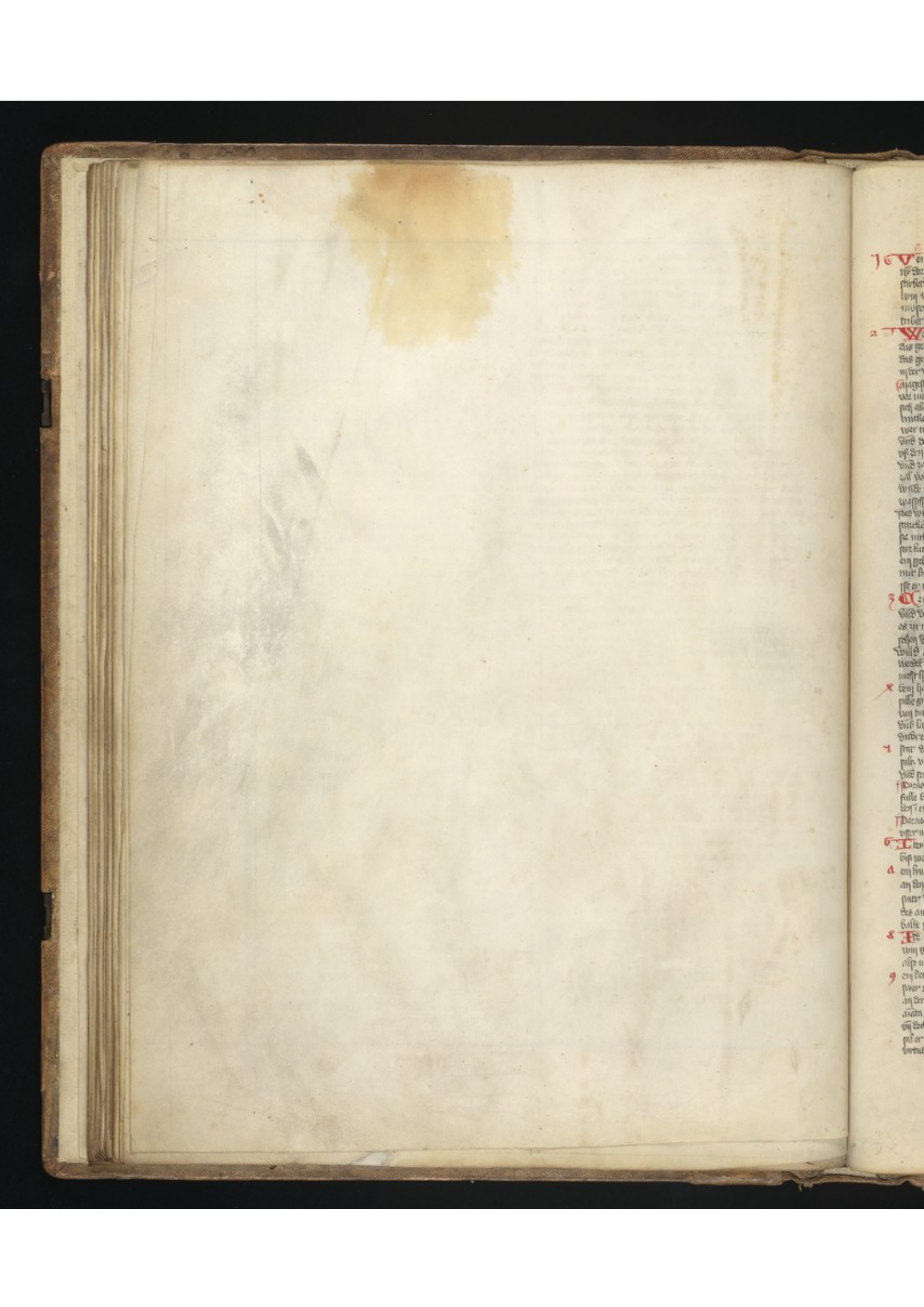

1 Der fliegen drek gemenget vnd bestrichen wol zesamen vnd bindet den puls [illegible]
[illegible]

2 Wenn [illegible]
[illegible]

3 [illegible]
[illegible]

[illegible]

4 [illegible]

5 [illegible]

6 Item [illegible]

7 [illegible]

8 [illegible]

9 [illegible]

[illegible]

10 [illegible] W [illegible]

[illegible]

11 Item zu [illegible]

12 Item [illegible]

13 [illegible]

14 Item [illegible]

15 Item [illegible]

16 [illegible]

17 Item [illegible]

18 Item zu [illegible]

19 [illegible]

20 [illegible]

21 Item wy ein tobigt swuld gebigt wan nesel spuie vnd ein gut vnd
legts darüber. so du dir dis nicht gnugt so wart es ome gnot pulke. Oder
bint nesel wat gutes vnd legt dir darüber. // Oder lat eschmonien vf den
22 plag vnd trinck die aschwine. Item wenne ein swin nagul oder ein
doin oder spist ein hole. bestreichs mit den fingen frosch zwischen 4 frauentreche
vnd legts darüber. das pflaster bringt sie wol. geheilt. Oder wilden
23 wasser so gus der nagel vf. oder was is ist gut vf dem stempfle 23
13 Ere so erste den hoden wetzet wat. wat kolben wat semle wat wegtrete
aber wo wetter so gepastir also das ein we ist das er. wenet sme sme worte
ren oder roth vnd hitzt. vnd is dreit sie gerek vf trehin pinder pinst gebrennet.
vnd gemischt vom slogen semle pulin. alsi helsen si. pd lasen sie hole oder du
sis vingegrunte. dar vf gesigt vnd mach ein pflaster vf sie wetnis gut also
wan klem es kirsi von westen vnd gut sie vnd legt sme. sowm dis is wir
alle ein wuss wat der. weste vnd lig ein sin vf sie sme so ein we ist oder ge
swollen ist wol sis mest helfen so tu ein. sie hute vf vnd sich ab ein berg ge
brechen dem bosme pd. so tu du gebrechen dem doctmar vn. dest. sie wan vf
vnd bestoch pulin en also wo von sterkuge der wilden gesichen ist vnd
wene es begynet. schelen vnd sterben wil so mach ein pflaster von apostelen
vnd lutze ein vf sie wurte wen sie mehr ein alle vngemaket vf is wirde
28 vnd haler vil kalte kortoch Item in der siegwod wurte. ampfere wasser
vnd trunk ein ab sie vnmaket vf der. vnde eiter. wat eine. pulnd. bindis
dennuß. du in gepinte wat wasser. in dem hoden so du es gemugt so stos vor
pulver wen du haler. alle wunden. vn den stechen. wen pd sie ab wa vermugen. vo
eiter vnd vnpberticit. das war pulnes. wangen. pastor. aue pergen stehen. pd sie
24 wunden die hoden Item so einer vf den hoden fellet. den sich der hals:
kennet vnd. d. nempt so wy nesel. reten. wage man pdem den wol. schaue vf wy
vnde pd ein hoden zwischen den reten legen du pd der wunde nicht vorlosen vnd
pd treten vff pine. ampfel vnd den hoden. vaste. stehen. den so weder. komme an sine stat
24 Dornoch pds ein wat. d. pdem. dialtee vnd er wat. hol von gepuls- Item
wer hoch vollir. du. dis blat in den wesser. pd erpreget. er. sal en listen laßen
vnd pd nemt. dre. gebrid. essen. holen vnd legt. de. spuie wisey wnz. vnde:
24 trunk. du wem. lust. ein. wasser Item so sie nase wenne wer. des
an. sie oren so pdem is nehen. wat. einle. sunen. sadeley. saben. sesminen. oy. nasen
ein. yl. ip. de. nesen. wat. einle. vnd. wat. wol. wasch. wol. gemuschs. vnd. wat
hanss. pinpben. vnd. legt. an. du. vf. sie. wunde. vnd. lest. de. pdaster. ab. lange
ligen. sie. du. der. pastie. wenet. er. sie. gemischt. gemagen. sen. pdr. en. ab. nehin
in. sie. nasenloche. von. oben. gesen. du. pdr. nicht. wandelsen. vnd. de. der. wate
wan. du. essig. sie. sunt. nicht. haben Item. ein. ainbeis. bonen. wyn. du
pdaster. ist. der. wunde. sie. vocys. pdrebus. ip. vnd. sunt. ein. sesminen. wil. wol
sie. nasen. wat. du. hoden. vnd. nicht. seine. ein. wis. pdaster. ab. vnd. pd. sie
ligen. alle. lange. bis. is. her. wat. vnd. wedersezen. dar. noch. ein. sisen:
trunck. wyn. gemischt. Blidwen. ostsen. zwigte. swartzepte. pdes. Bryonber. vnd. wyn
Brust. wat. bonnen. blimen. dis. pd. alles. sesminen. wenne. de. in. sie. ist. adm.
sie. krutes. sware. pd. sie. adm. grone. vnd. pd. so. pdm. pe. sun. sesmo
sey. wat. wyn. oder. wat. sie. vnd. sein. wunden. sebinden. gadin. Bresslis. oder.
ostwater. am. brige. vnd. legt. ein. blat. alle. pd. vf. sie. wunde. sie. ip. vnd. sie
28 Ewige. gute. wat. sterken. vnd. wasen. ant. adelise. das. vargisse. gesint. vf. ein. sucessy
wat. pdem. symphin. vnd. sesminen. wintersidder. vnd. nu. den. sein. vaiben. legt. vnd.
agstein. vnd. pesk. den. sesminen. wintersidder. vnd. nu. den. sein. vaiben. legt. vnd.
Brenie. den. wol. vnd. wisse. sene. sie. agsie. wat. sewig. gemasch. von. wasen. vf. vnd.
den. gumis. wat. der. pdem. Gungen. abenbes. vf. wasse. so. grund. pd. vf. sie. wat. ab
29 Item. so. sie. grose. adm. wesunder. wone. en. sein. sie. also. sie. ge. wat. vnd. vf. sie
se. sie. Es. so. wyn. en. wasel. wat. einle. sie. vnd. nicht. sie. adm. sesminen. gut.
sie. sie. sie. also. du. sie. sie. blat. nicht. wat. sie. sie. pdmit. sie. vf. sie. pdmit. sie.
vf. sie. wunde. vnd. sie. sie. sie. sie. sie. pdaster. vnd. sie. sie. sie. sie. sie. sie.
30 pd. wat. sie. sie. also. einle. ander. wolsat. Item. wi. den. sie. sie. vnd. sie. sie.
pd. wat. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie.
31 Item. se. wusken. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie.
sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie.
sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie.

32 Item eine gute pulke blut. sesen. pellen. vas. in. der. wunde. sie. oder. wasch. sie
sunt. ab. wunde. mach. von. sich. sies. alde. se. sinnen. wat. eier. eher. vnd. wapse. sies
wol. wol. vnd. mach. sie. vf. ein. pflaster. vnd. leges. vff. sie. blutende. wunde. vnd.
lus. sie. pflaster. also. bis. sie. sint. sie. wunde. vnd. sie. adm. zu. essen. vnd. so. sies
alle. lange. bis. sie. wunde. gantz. gesunt. vnd. warme. sie. pflaster. oftte.
33 Vor. pestilenz. vnd. sterben. in. sein. buche. nym. wasen. gut. vnd. nim. so. vil
wine. als. beide. sesmen. // Oder. wyn. gebrant. sal. vnd. sei. vil. gutes. in. trige.
36 Wo. einer. durch. sichen. wurt. vor. eine. sichte. oder. sal. sie. denne. gib. warmen
wyn. oder. bier. vor. pestilenz. wo. einer. stunge. wunden. an. arse. vor. wisse.
sie. en. sie. ab. vor. gebrosse. wol. wasse. er. is. er. mauet. sy. messe
34 Wo. einer. stunge. in. eine. wunden. sinsse. sie. pd. offe. nit. wunden. mache. oder
wyn. der. swasse. wasen. pfeffe. vnd. sinse. stunge. die. stunge. gut. vf. sich. so. en
Oder. gib. em. ampfers. wat. wenig. essig. zu. drinken. zu. essen. in. trige. die. stunge.
gut. von. sichen. vf. oder. sehen. zem. munde
37 Vor. krophte. in. den. backs. sint. denne. gib. essig. sinse. in. warme. wat. se. munde
36 abende. vnd. morgens Vor. den. ertzney. in. der. pestam. lus. en. sie
magt. oder. sie. ist. sie. adm. swaspen. dem. siderwasel. vnd. sem. sinse. vnd. hoste. der
34 sinse. wesmusse. adm. Item. an. den. wunden. die. gesichen. sint. wat. pd.
den. vnd. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie.
sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie.
sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie.
35 vnd. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie.
39 Vor. gesichte. vnd. gesichte. sies. vnd. pd. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie.
wat. einen. pfeffer. wat. wasen. oder. wasel. sewt. wasse. vnd. alt. pulen. vnd. sesmen.
vnd. wasen. vf. sie. sie. oder. vf. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie.
wol. vnd. so. is. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie.
vnd. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie.
40 sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie.
sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie.
sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie.
41 sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie.
sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie.
42 sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie.
sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie.
43 sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie.
sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie. sie.

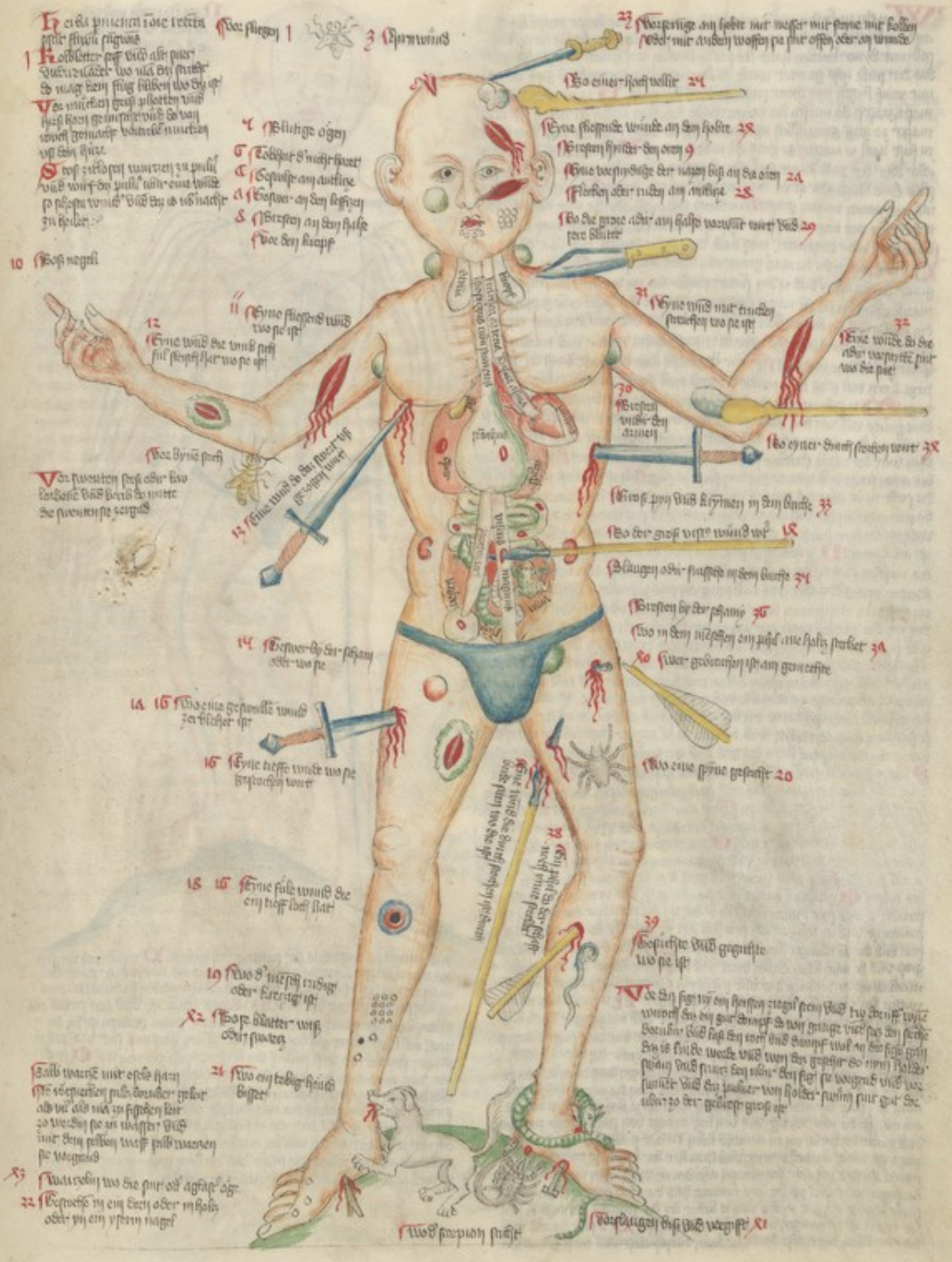

Wen du wilt den puls greiffen daz saltu thun mit dyner rechten hand
an dem lincken arme des siechin. Wen zu der lincken siten lit die hertze. Und
salt mit dyner lincken hand des siechin lincken arm haben. Und gar gefuglich
das der puls ichte geirret werde von der bewegung wegen. Und griff denne
mit vnnf fingen mit dyner rechten hand uf den puls. Hie mercke ab iiij d'
mensch veist si so mustu die vinger vaste drucken kegen der adren. Ist er ab'
magir so griff gemechlich uff die ader. Ist er abir in mittelir mass. Daz ist wed'
zu feist noch ze magir. So griff och zu beider mass. Und merck denne wedir die
adir oder der puls. Dritt snell odir langsam klein oder gross kurtz ad' langsam
slahe. Eyne lange adir ist die man mit vnnf vinger greift. Eyne kurtze adir die
man mit zweien vingern greifft. Eyne dritte und snelle adir die vert bald uf und
nedir. Abir eyne trege adir slecht langsam. Eyne kleine adir greifft man kume.
Eyne gross ader entphindet man bald wan sie die vinger vast von ir slecht.
Du salt wissen daz die man grozir adir hant denne frawen. Und die mugen
grozer den die alten. Und in dem summer sueller den ym winter. Du sich och
mercken. Daz die die von natur heiss sint und fuchte. Die haben eyne grosen puls
ein snellen und ein langen. Die kalter nature sint und dure. Die haben eynen
kleinen puls und och lang. Ist aber der mensch heisser natur und trucken so
ist der puls kleine und snell. Ist aber der mensch kalt und fuchte so ist der puls
trege kurtz und gross hertz macht der puls snell fuchte gross. Dir klein kalt
trege. Du salt mercken daz du die vinger uf die adir legist. Als meist egi-
dius spricht und von dem puls nyt abe thun daz si dirrestunt hab geslage. Wen si
ist etwan kranig von ersten und wirt doenoch starg und daz ist ein gut zei-
chen wan die nature stercket sich. Und der siechtag mynret sich. Ist ab' die adir
des ersten starg und mynret sich von slage zu slage. Daz ist ein boss zeichen. Wen
die sicht nyt ubir sich zuhand und die natur. Und das lebin krencket sich. Ete
du salt mercken das man des menschen krafft und sine nature an dem pulse vinder
wan ist daz hertz starg so ist die adir och starg und ist daz hertz kranig die adir
ist och kranig. Nu hab ich gesait wie man die adir greiffen sal vn mercke
des menschen siechtum. Nu wil ich sagen was eine itzliche adir bedutet. Is spricht
meister egidius. Die ader gross und starg an eme gesunden menschen daz bedutet
ein gesunden menschen an dem hertzen und milczen und ein frolich mensch und
daz ym die glidder gesunt sint von natur. Ist aber die adir gross und slecht dritt
und snell in eyne siechtage. Daz bedutet ein boss vnreyn hitze und ein kranckheit
aller glider und gross vngemach umb die brust und umb das hertze. Eyne kleine
adir an eme gesunden menschen bedut eine kalte natur und eine krencken mensche
und eine abnemunge an dem libe und ein trurig kranig hertze. Ist aber die adir
klein in eme siechtage. Daz ist ein boss zeichen und allermeist ab der siechte ein
boss vnreyn hitze an ym hat und die adir ie vo trage zu trage mynner wirt. Das
bedut daz des menschen lebin hen gad und der siechtag den menschen vertrebit.
Slecht die adir snell und dritt an eme gesunden mensche. Daz bedut eine
hitze und dur der natur und eine goch zornigen mensche des zorn doch schire
hen ist. Also daz die adir klein sie. Ist si abir in eme siechtage und der mensche
vil hitze hat. Daz bedut ane zwifel eine sicht und groze kranckheit d' brust
und des hertze von uberiger hitze. Eyne trege adir an eme gesunde menschen
bedut eine kalte duer natur und daz der mensch wenig fuchtikeit an ym hat
in alle sine libe. Ist si abir weich und gross. Daz bedut eine kalte fuchte natur
des menschen. Etzwene dincket eine die adir gross und zo er doruff greifft zo
swindet si und sint ynnen leer. Daz bedut daz die fuchtikeit des menschen ver-
swinden ist und daz lebin an alle sine libe abe nymet. Als die die an der lunge sech
sint und die vo uberiger hitz verdurret sint. Etzwene dincket dich die adir
gross und doenoch klein etwan dritt und trege. Daz bedut daz die nature
macherhand an wechtunge hat und machtiger siechtag. Als man siecht in eyne
wasser daz macherhande wirde hen und her tribet. Nu merck was ich dir
sag von den adren zo wirt die menschheit bewt und magist gott hulde und
der welde lop erwerbin. Als man uff die adir greift mit vier fingen slecht si
vnder allen vieren daz ist gut slecht si abir mecht vnder den zweien fingern
kegen des siechin hand und slecht kegin dem ellebogin des siechen und daz be-
dut ein end und den tod des menschen sichirlich wen die natur und kraft
mag den slag der adir von dem hertzen nicht verre bringen. Nu mercke
och mee. Ist die adir wenig und von tag zu tage von slag zu slage zu nymet
und groziret daz bedut ein zu nemend leben. Mynret si abir ab und der siechte
von tage zo tag krencker wirt und hertz hat der mensch ist totlich an allen
zwifel. Wesset sich aber der mensch also daz er wol slaffen mag und daz er
kreftiger wirt und sich die hitze mynret und die adir saffte vn gemechlich
slecht. Daz ist ein gut zeichen wan is bedut daz der stirt des siechtage kegen
der natur ist zergangen und daz lebin gesagt hat. Du salt mercke wen
die adir klein wirt also daz du er kum entphindest und daz si gedritt slet

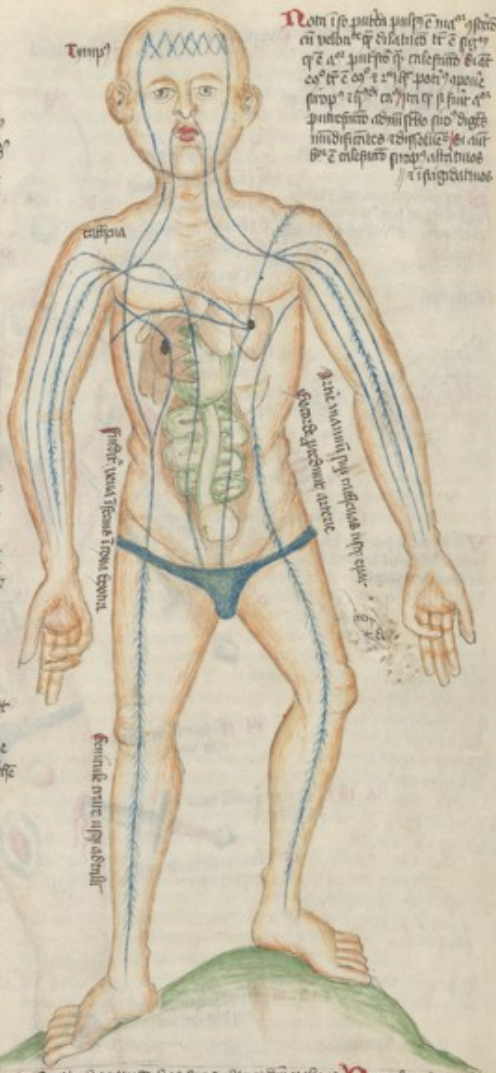

Nota ist puteda pulsus est maior constrictio cum velocitate quam dilatatio tertia est signum quod est maior putrefactio quam calefactio. Si autem equalis tertia est equalis et secunda est potius apponere propriis et hoc est causa. Ita quod si fuit maior putrefactio admixtio sive digestio mundificatio et dissolutio. Si autem bene est calefactio propriis altatiuos et infrigidatiuos.

Und zittred zo wisse das der siechtag den nahe ist. Du salt och wissen
das von uberiger hitze die adir dicke verwindet noch einer sicht das
man er nyt entstat wedir is den tod odir daz lebin bedutet. Das wil
ich dir sagen. Ist das der harn des menschen luter ist und der zu bell obe
in dem harn nyt swartz ist und aber rot odir swartz gewesen ist vn der
noch och luter wirt vn daz die wullen in dem harn wiss sint und sich zu
firmen sencket. So wiss sichlich daz der mensche genesen wil. Zu gli-
cher weise empfindestu der adir nicht an dem menschen der hitz und kranckheit
und der harn ungesunt ist swartz odir bleichfar odir grunne. Der mensche der
sichet. Ist daz die nature des menschen feist und daz an dem antlitze eyne
roti gewuschen ist und doch nyt zo feist als ym daz antlitz gesaulle si und
och nyt ze mager und och umb den mund nicht zebleich ist und ym der puls
wider zesnell noch zelangsam slecht und der harn wider ze wiss noch ze rot
ist noch ze dunne das bedutet ein gesunden menschen

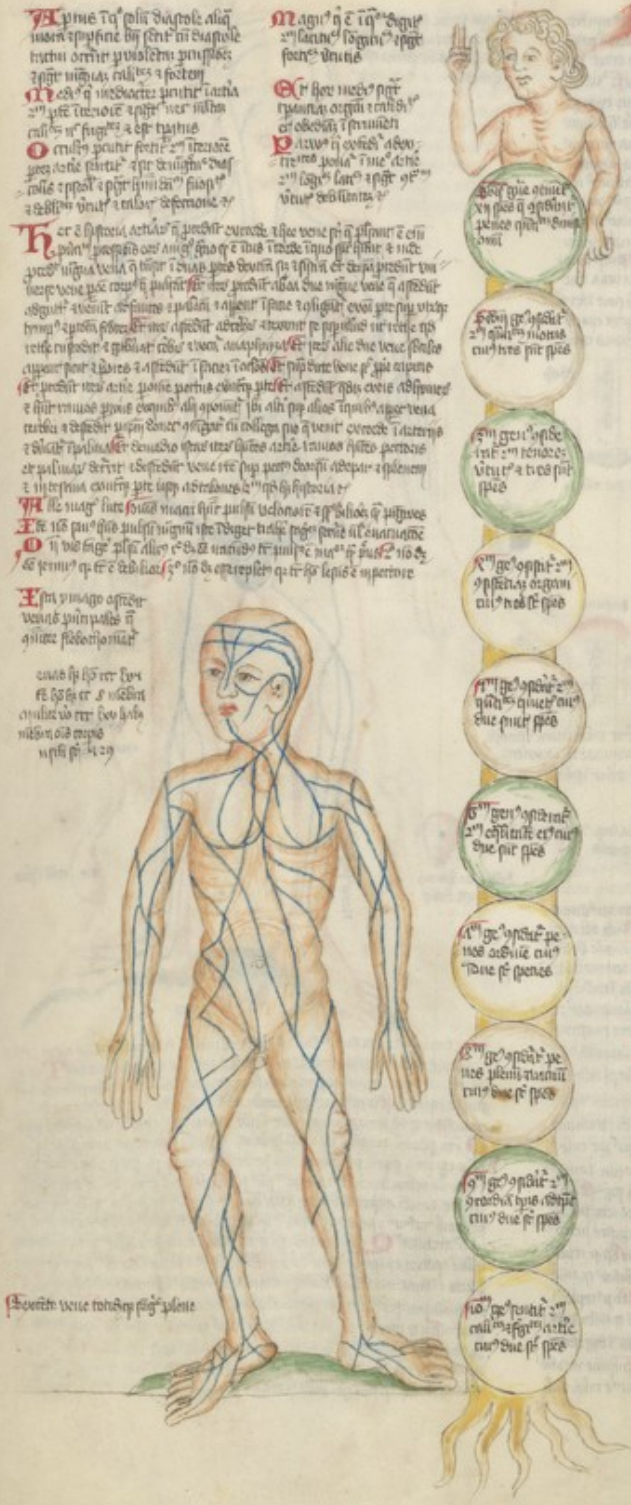

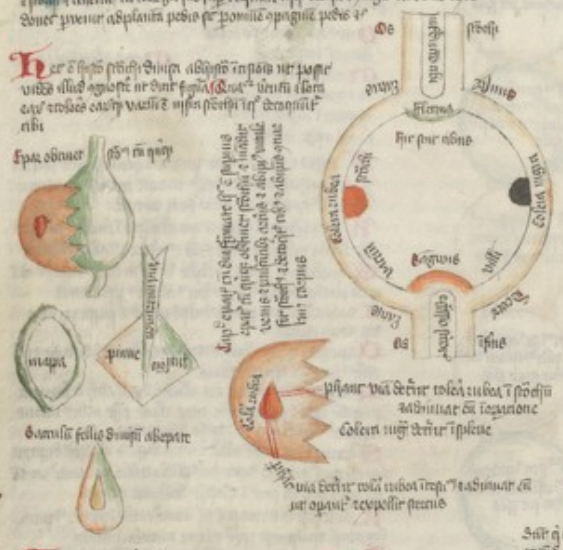

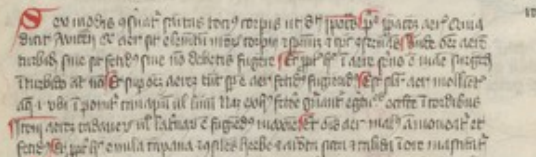

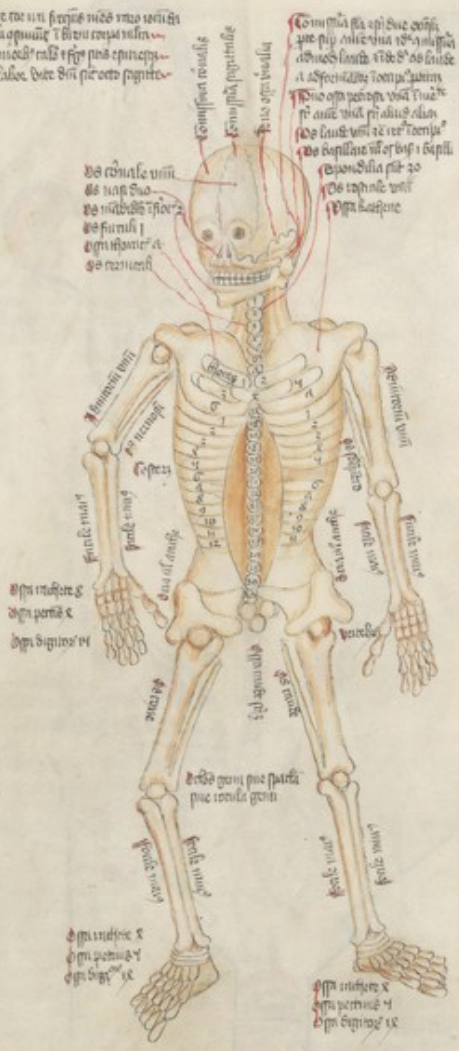

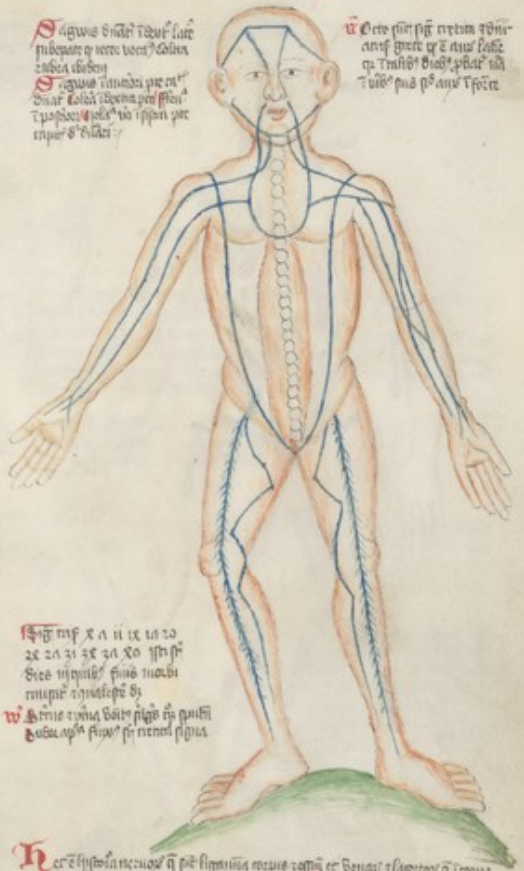

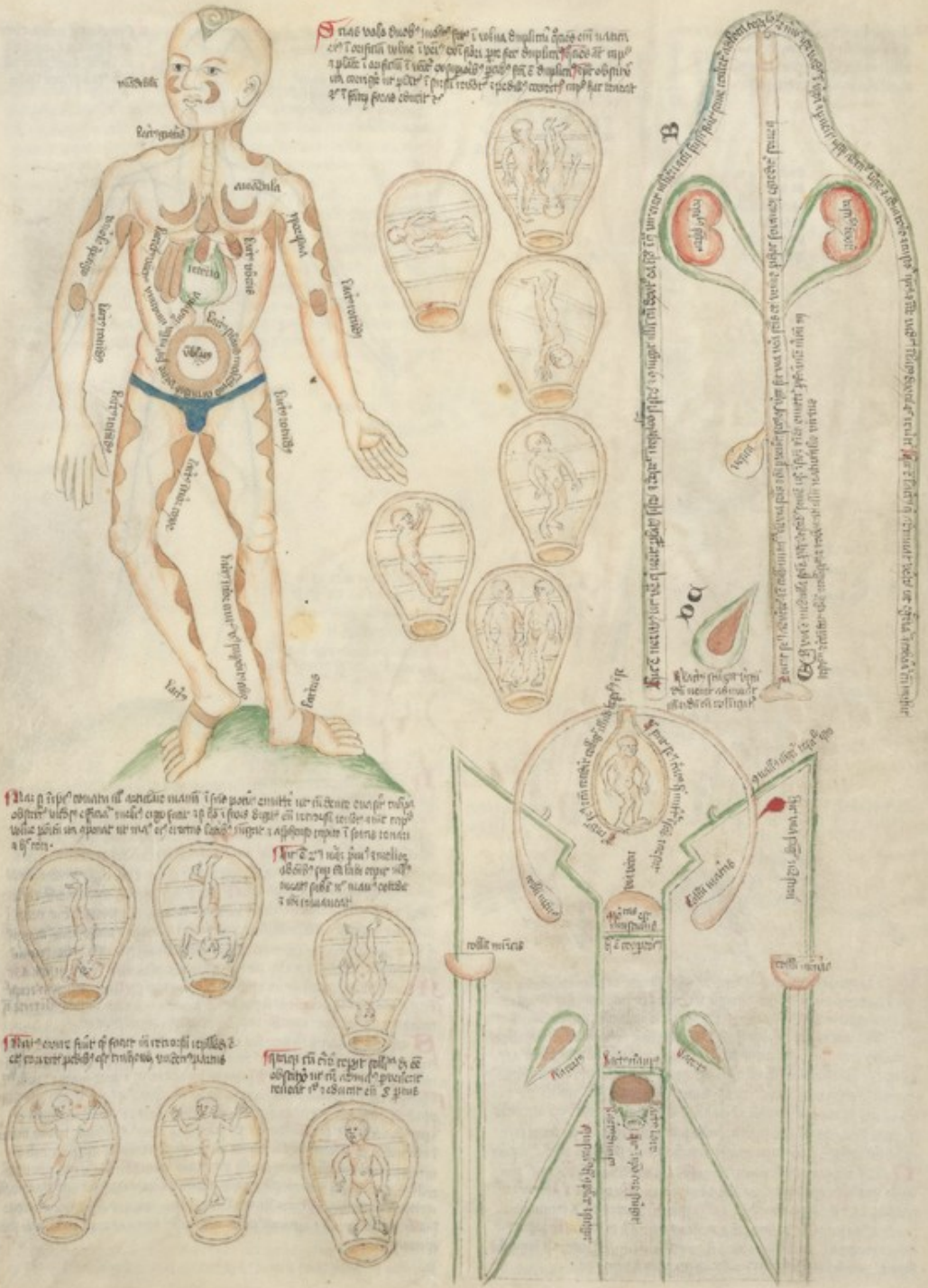

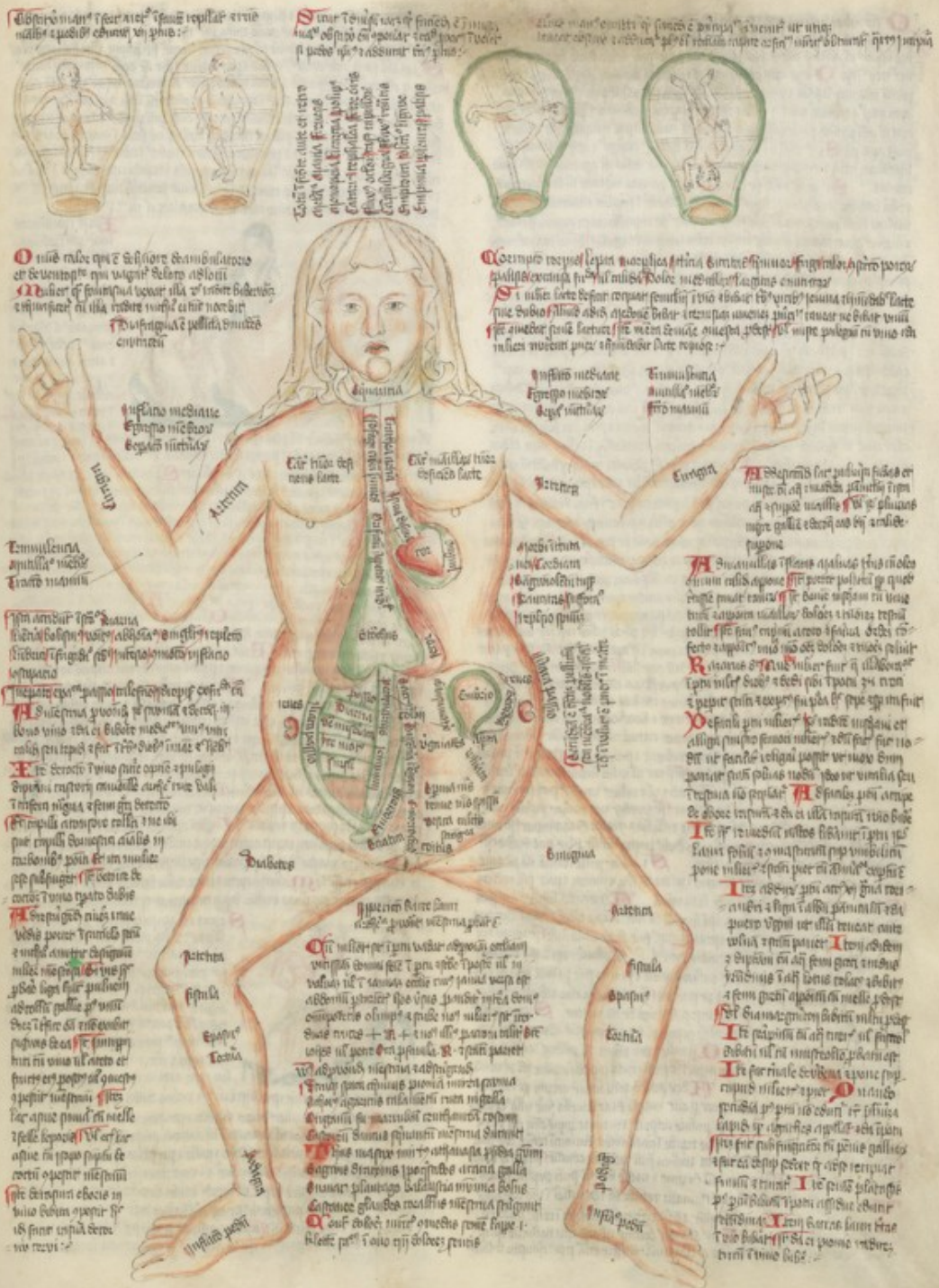

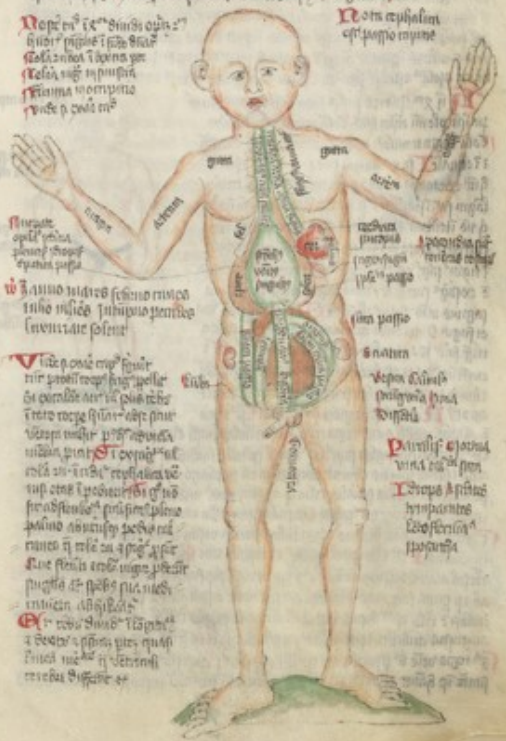

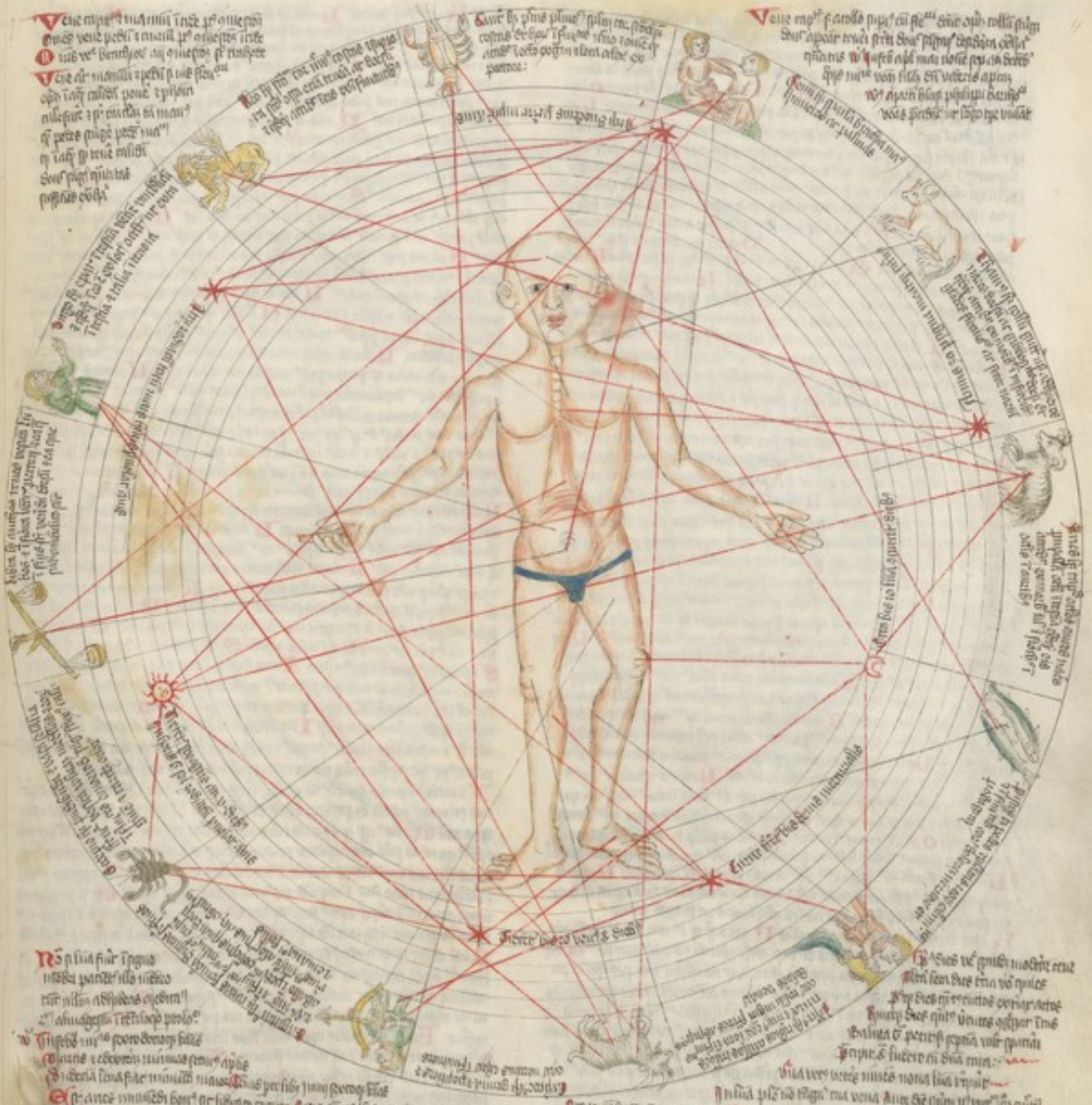

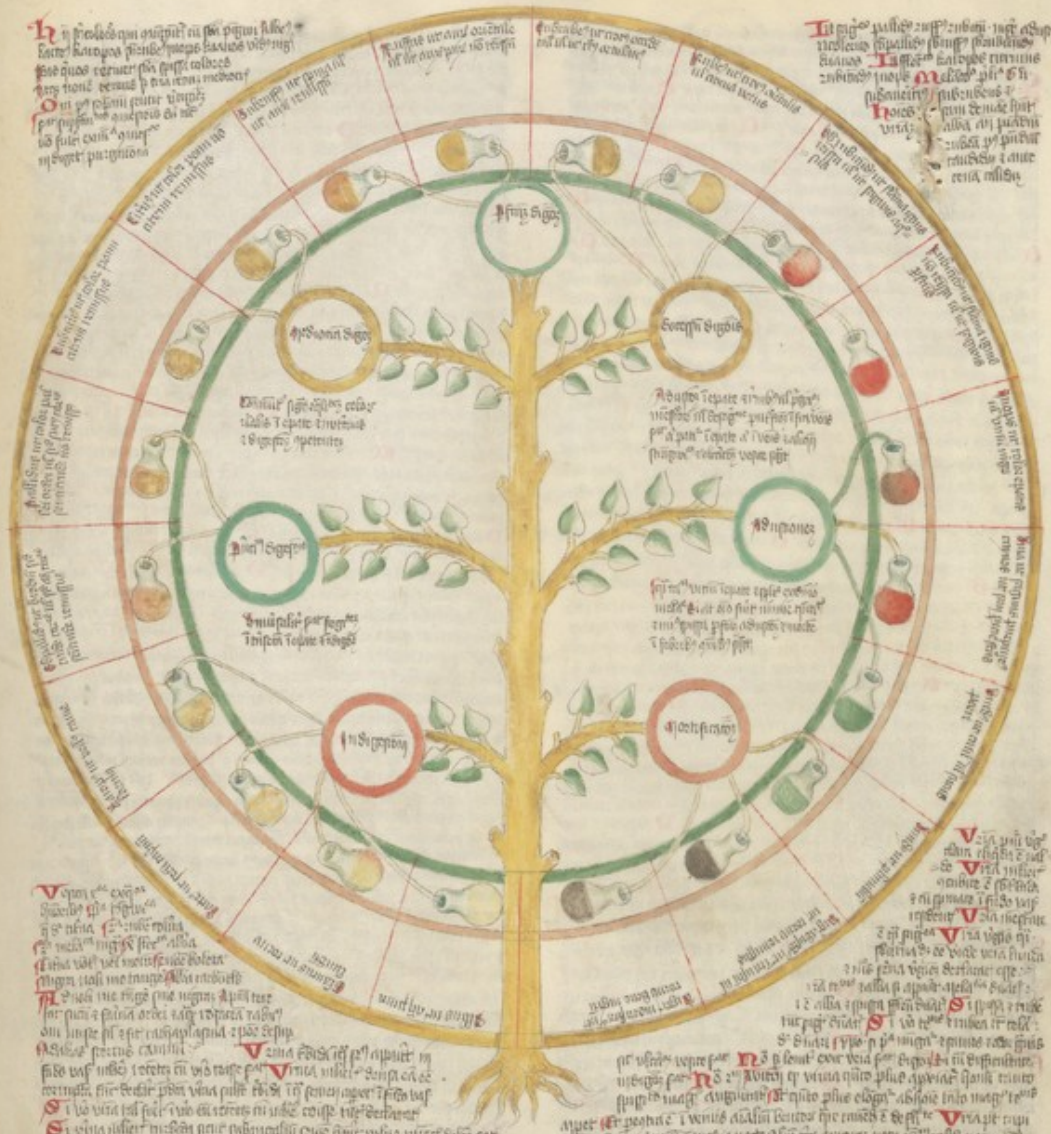

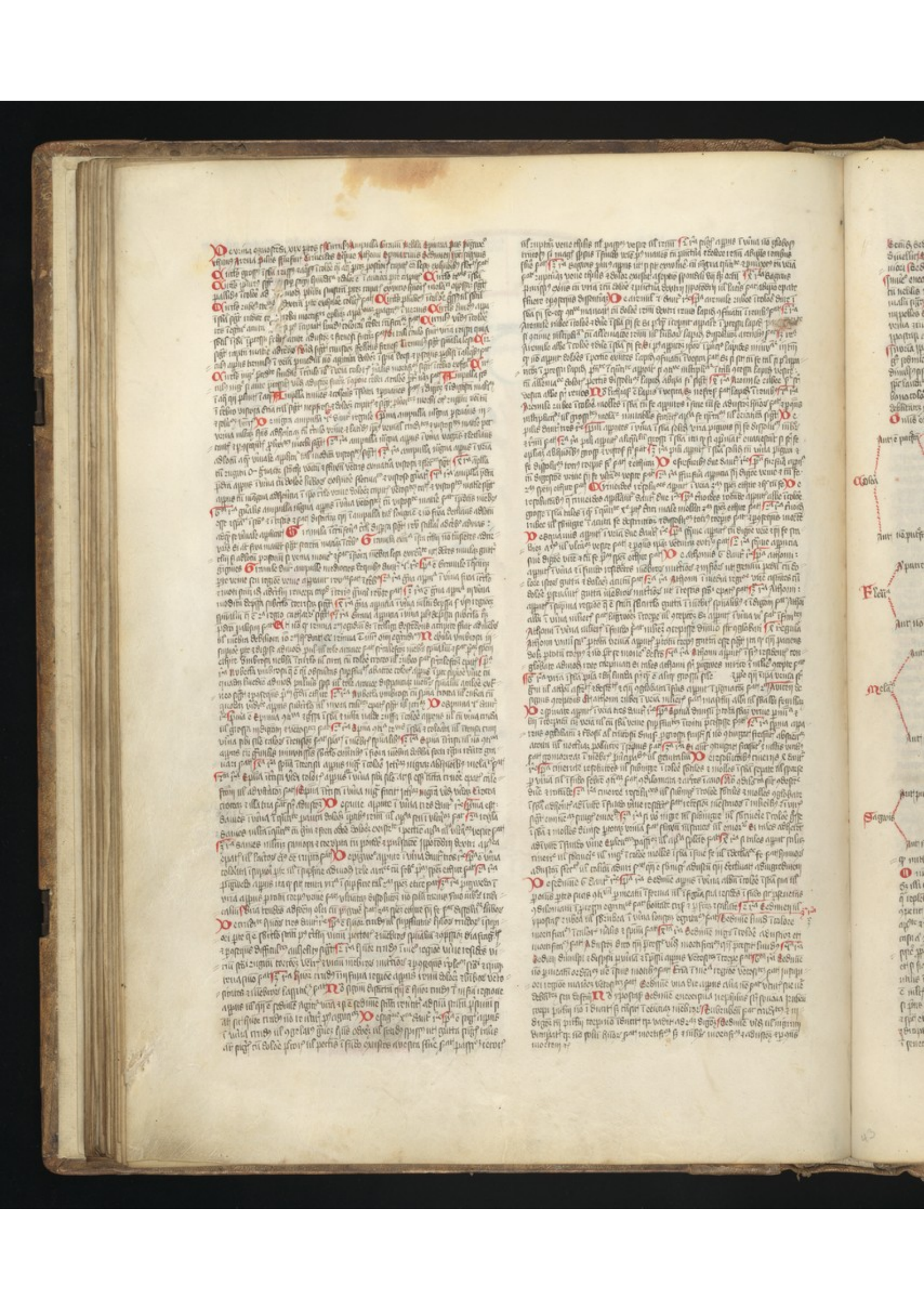

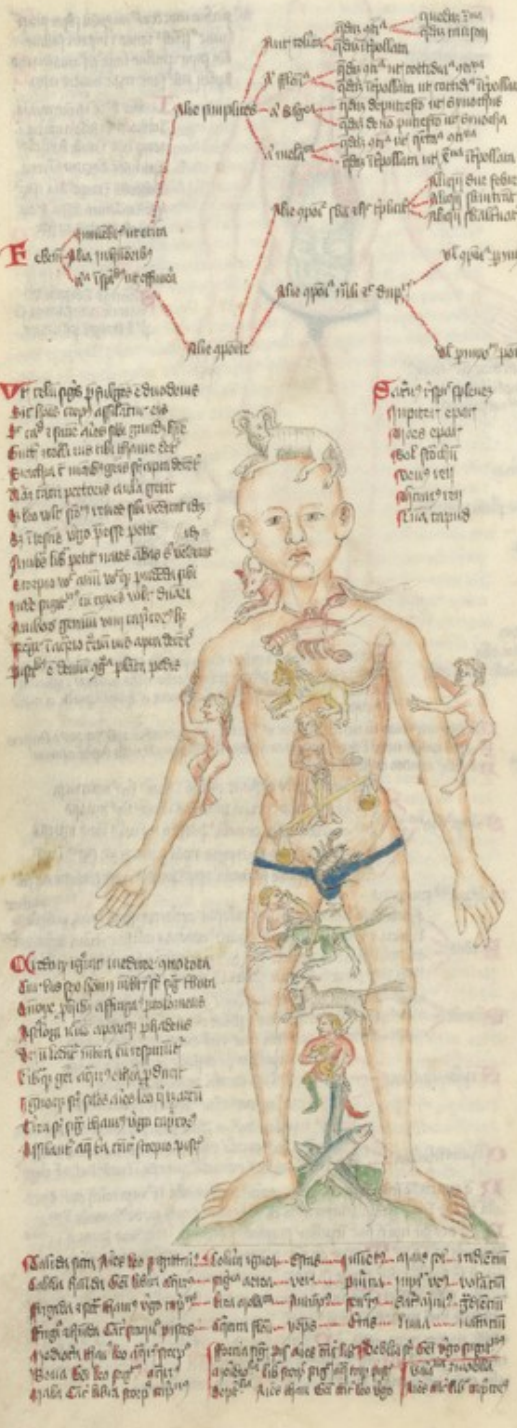

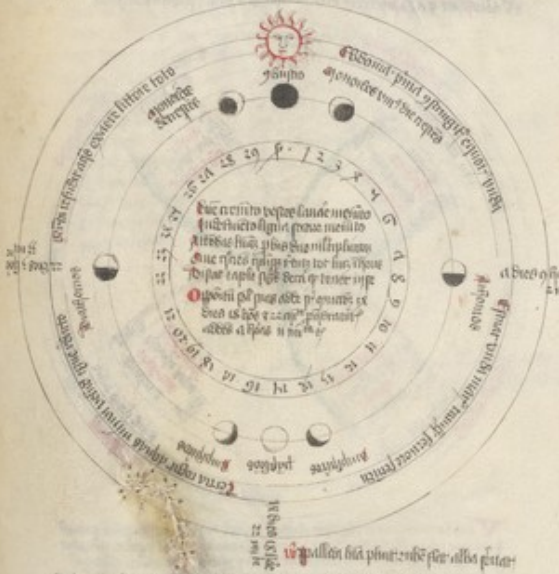

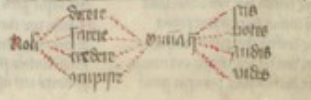

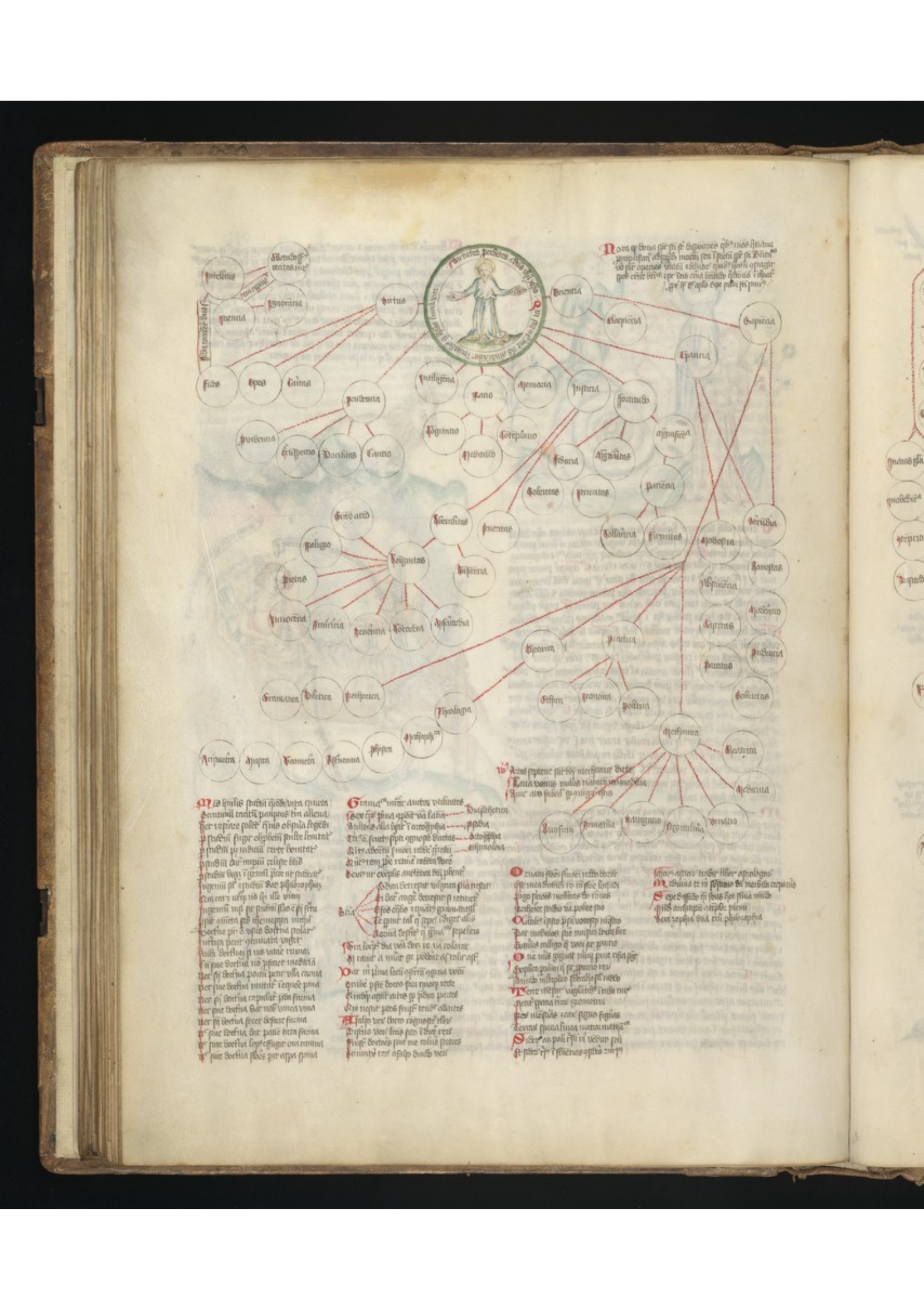
Virtus
Eloquencia
Sapiencia
Intelligencia
Ratio
Memoria
Iustitia
Fortitudo
Prudencia
Fides
Spes
Caritas
Religio
Pietas
Theologia
Grammatica
Dialectica
Rethorica
Arismetrica
Musica
Geometria
Astronomia
Physica
Metaphisica
Theorica
Practica
Ethica
Economica
Politica
Mechanica
Medicina
Venatio

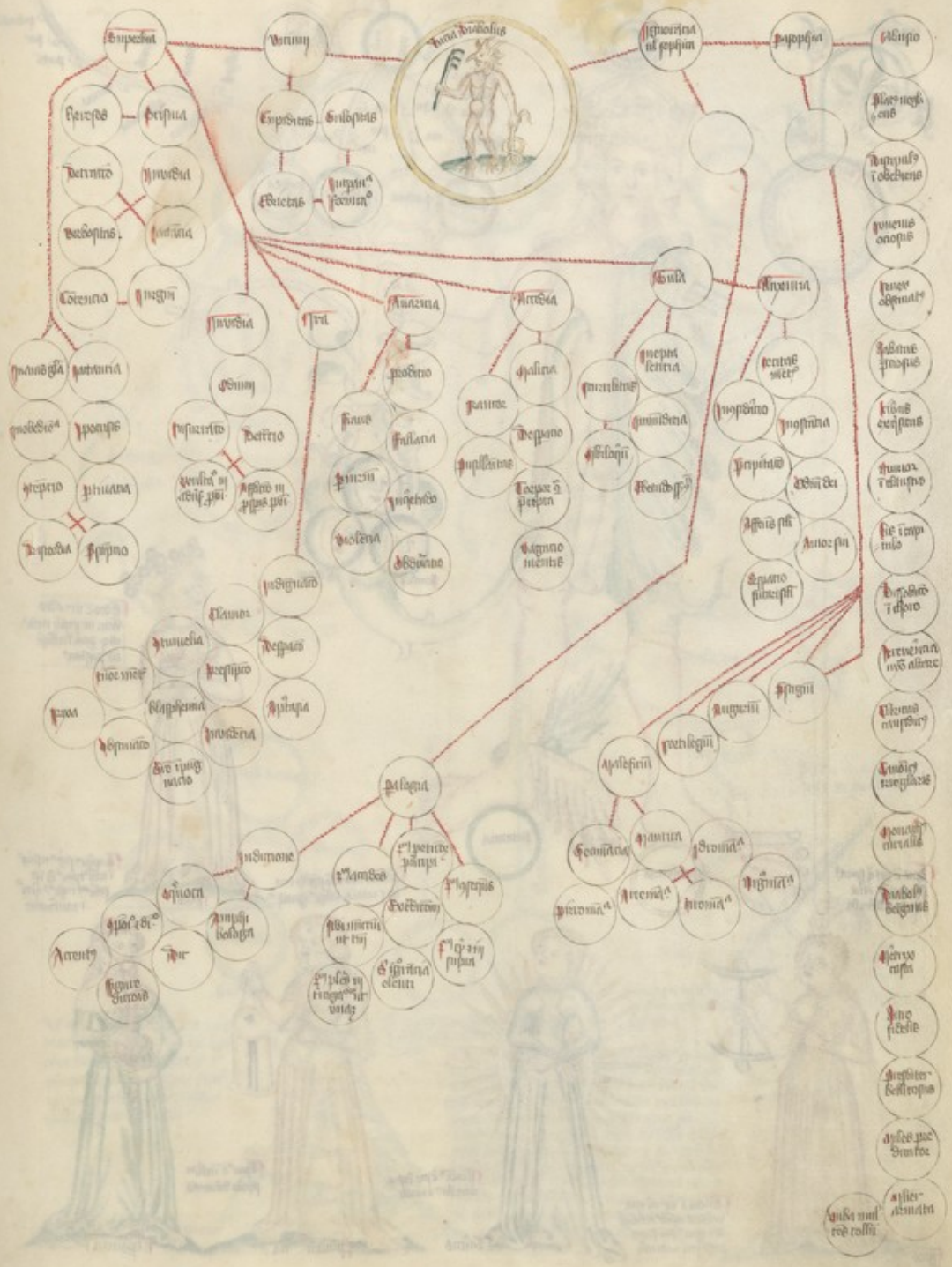

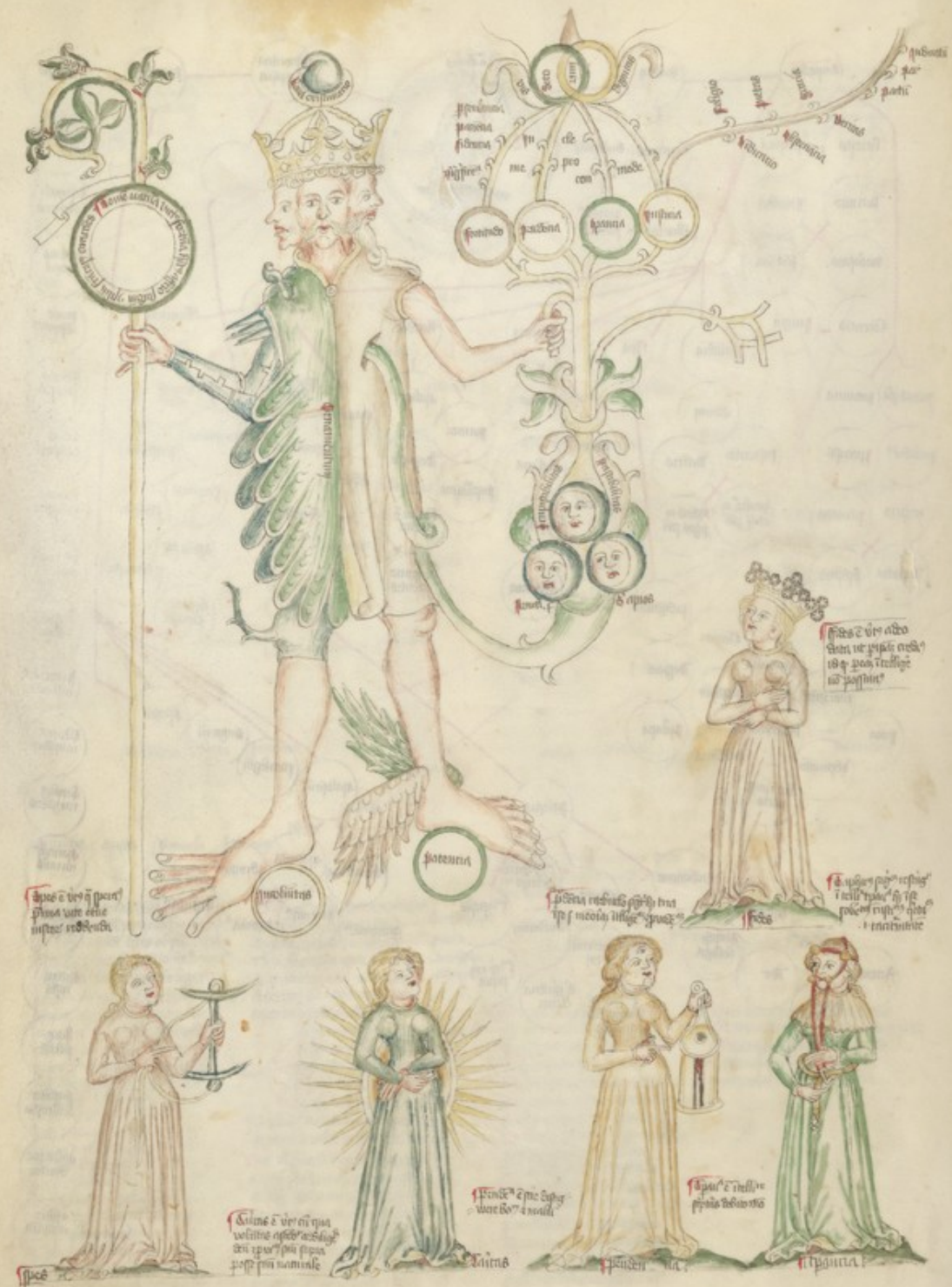

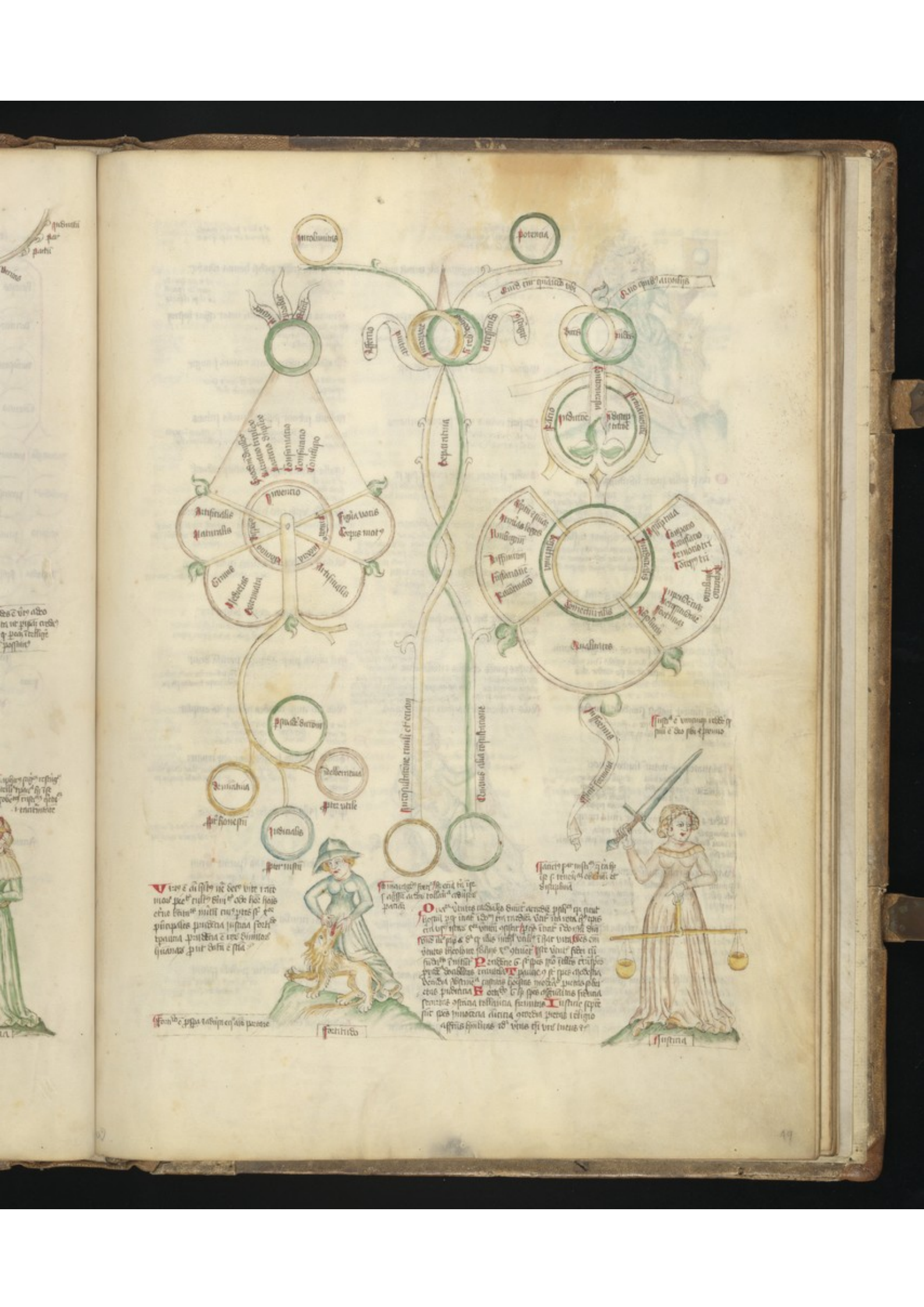
Potencia
Inventio
Artificialis
Naturalis
Figura vocis
Corpus motus
Artificialis
Comparativa
Qualitates
Fortitudo
Justicia

Ocia si tollis periere libidinis arma

Deicit infatuat condempnit deprimit inflat

Crimina cuncta parit virtutum germina perdit

Inquinat omne bonum facit os ad nigria pronum

Introitum claudit paradisi scandala tundit

Solatrare facit nutrit laudo bonorum

Udit et impugnat consumit crimina quoque

Vastat opes raro sanat cernere tristum

Non sinit extollit mentem relegia temptat

Torda rito transit ceu quoddam glutinem stringit

Cor sathane subicit virtutis tegmine se se

Palliat ypocrisim gregat dat cornua nutrit

Exsiccat vino fugit propria de morte resurgit

Opprimit in nocivos in iuste comparibus se se

Perfert maiores zelat spernit minores

Ambit primatum nescit servire super se

Se levat exuvio curat simplicitatem

Contempnit sathane fit filius hospes et esta

Se se dilatat de se sublimia fatur

Aridus paciens odibilis et maledictus

Veris et abiectus fit apostata quisque superbus

Dollitur turbat dampnat gravat inquinat inflat

Precipitat pungit excecat nudat in aurit

Obligat affligit infestat scandala tendit

Os mutum reddit paradisi limina claudit

Crimina quoque parit luctum nectit efficit hostem

Dissolvit mentem virtutum munera frangit

Blande seducit suffocat verba salutis

Fallit servire cogit vomitumque reducit

Expellit xpm cito transit frangit amorem

Quamque non sequitur morientem mortis in hora

Nil valet elongat a xpo passio cuius

Nil cupido prodest ad quemque perula ducit

Vita non auge cupidis mitumque non amplat

Stultum mendacem timidum facit atque tenacem

Pigrum fallacem sitibundum deinde rapacem

Iustos deridet orat et non impetrat iram

Divinam cumulat prodicti sunt amarum

Vulnera non sentit doctrine parabula spernit

Iudicium non dat miseris contempnit egenos

Fulgentius in libro de contemptu mundi ponit virginem in hunc modum:
Puellam vultu placabilem in ducam rethe. Indexitia eius erat scriptum. Mecum sunt
divitie et gloria. Insuper mecum sunt delicie et letitia. Super caput eius erat scriptum
Mecum est fortitudo et agilitas. Impetrare habebat scriptum. Mecum est iuventus et speciositas
Sed in pedibus eius scriptum erat. Hec omnia vanitas. Erat primus in ducta
rethe quia sicut rethe in volutum videtur quasi in tegra. Sed extensa videtur totaliter pro
ratum et fructum. Sic est de vanitate. Multi enim sapientes huius mundi non cognoscunt
vite sue voragines foramina et tractus donec extendantur in morte quia sic eorum
corpus traditur vermibus et anima demonibus. Ideo considera novissima tua et in eternum
non peccabis quasi dicat extende retia tua in considera vita tua. Ideo de quadam
villa quam dicit inveniste allexander quam habebat scripturas super hostia et tamen intus nichil
habebat. Sic quia istius rethe extenditur apparet modici valoris. Si bene consideretur
vita mortalis et finis nullum bonum ibi invenitur. Ideo illi qui portant illud re
the iusticie possunt dicere quia videbunt se deceptos. Heu miserie erramus a via veritatis
et iustitie lumine non lixit nobis. Igitur dum bene vivis extende rethe tuum. Ideo
considera vitam tuam et invenies quod est brevis et exigua et multis repleta miseriis.
Indexitia eius scribebatur. Mecum sunt divitie et gloria. Quia homo natus inter divitias
in eis gloriatur ac si haberet eas naturaliter. Unde psalmista: Multitudo divitiarum suarum gloriatur
et sic de aliis bonis fortune gratie vel nature sibi datis contra tales loquitur. Sicut
sic dicens: Si eos generosus lauda parentes si divites lauda fortunam si iuvenis
ex specta paulisper quasi dicat cito morieris vel antiquabis et ideo habet scriptum in pedibus.
Hec omnia vanitas. Quia nichil in principio nec in medio. Ita bene cognoscitur
sicut in fine. Quia ducunt in bonis dies suos et in puncto ad inferna descendunt
et tunc cognoscunt vanitatem huius mundi dicens: Quid nobis prosunt superbia aut
divitiarum iactantia. Unde Galenus: Vidi cuncta que fuerunt sub sole et ecce omnia vanitas.

iv Preterit ista dies nescitur origo secundi
An labor an requies sit transit gloria mundi

Oir alle die hie vorgan schawet dise figure
Myn sult er in gedechtnis stan vn vorsuchet dise weldsine
Etwan was ich erlich getragen ich hatte silber vn gold
Av wird ich vo den wurmen gnage diss testa er ir furchte solt
Ich wie boslich bin ich betrogen nige iare ich hatte
Ich bin doch nicht ubertzogen iude alt do ich hoffte spare
Leider dz tot hat mich vndertitte do ich alle myste hatte wa
Vn hat mir daz leben alle gesuytte do ich sich wate stan
Was ich gut mich vorsunde ad vo andern gehort han
Daz vorsumpte ich gar daz si nicht kunt vn was de fleische vnderstan
Des fleisches wer vorsorgete ich vn mir lebete weltlich ere
Indise pin vorsenckt ich mich zuspat ir kunt ich my rite sere
Unkuschlich vn frasslich zielich ich gelebit han
Dorumb ich pin genuglich wis: vmer dulde sunder wan
Hende vnd fusse habe gesudet wider des obste furstebant
Ist gedenk hertz daz si nich gebundet die nich dem
mensche czymlich sint. Nu merckent alle disen
tempel der mich hat in grund getogen
Ich bin nich gelase zu eme exempel die welt fursch hat
mich betrogen. Welche nicht ruwe wellet
han als ich den ist zu kaufig zwor. Die
sullet billich in furchte stan sie sint ewig brede vorwor
Ir habet hie zit vn sunde buss zetrogen sunder neit

Dorumb wachet daz ich nicht werde kunt hoch des ewige fluches zit
Zwar nyemant magi begriffe was ich pin hie dulde
Noch in keins menschen hertz sleiffe wie ich begriffe bin in schulde
Die welt mir gelobt hatte manich ior zu leben
Vnd wirfet mich in pyne hait als pflegt sie zu geben
Manche boslich sit betrogen in manchlere noch volgunge
Vn han sie iden tot getzogen mit sunden alt vn nigen
Was ich hie vor gesuget wart vo den ewigen eren
Dorzu was my sine zuhart an zutlich dig wolt ich mich keren
Gust ich armer betrogen bin durch my vorsumenisse
Vnd bin in die helle getzogen hin mit rechte vereil vn gewisse
Sulch pin sul ir vorkomen mit sulche vn mit schrien
Daz dorzu nicht moge komen gehe daz du magist gedien
Den di do vordampnet sit in den lezten czeiten
Nich sint mit schedin oge bluit bereitet ich zu de bliben
Der laster was ich ein ubersuchet dz gut tut ein kleiner sucher
Dorumb gibt mir der rechte richter hobt gelt mit gnezen wucher
Gewertzer wen die kolo gut sit die bore pringer balt
Der zele rowb sit sie zwar in rauge sie nich fine manchfalt
Menschen sich wie gar vngestalt vo vorsumenis ich bin wurde
Aria mensch nicht sloffe bald erfulle dz busien orden
Den vorsuyn dodin flamme bin ich gegeben ach daz ich ye wart geboren. Durch myns sunde in disem leben
Ewechlichen ordenbin ich vorloren

Refert fulgentius q̄ superbia abbatē de principatu sua iusticia q̄ uirgo ut
rem unam q̄ filia genuit q̄ pugnam fratres eodē uilla plurimos
secum una multi tenēt septē tabula tyriam nunc trium dat simplicitas
Deus dominus tuentes dominū eius q̄ diligit abbatē dum q̄ odit dampnetur
Cepit superbia dei uolentia eius q̄ diligit abbatē q̄ odit dampnetur
non fleuit q̄ alios doluit q̄ deos uel uitā nec uitia punitur q̄ q̄ corrigit
q̄ superiores q̄ tria sua uepe uilipendit q̄ tumor q̄ fulgentes fecit deus eo
q̄ uult omnes suos seder pius clemē sua sedentur nō rebellis omnes tenz in
malis i tapidē tyriam sapiūe grauiter uenerē q̄ mundi deus q̄ ē mundi dū
credit unde tenet ē pius iudicet de dolore q̄ ē uenis malitie ritu q̄ diligit
abbatē q̄ odit q̄ bonis honesta otiantur dū q̄ odit dampnetur q̄ nolēs meliꝰ
intueri q̄ p̄ponis ō superbus uā quēp̄ superbie cui q̄ origo ruine pena
sabet uita mīe mozi

O eligenda uita sorōr q̄ humilis q̄ pallantis sorōr ihc uitia ipsa hec
florentissima uirginū q̄ ipse sororum q̄ uita custos de pugnacia q̄ multa docet libri-
nū sedis ordinibus q̄ q̄ ipse grauit ante q̄ creatus nō sit nisi ihc misere
sedit ei libri sui sedet ipse abscidit q̄ dñe adorit q̄ uisa q̄ sedentis q̄ mun
ipsum rabie uulgus ferentis ipse uite creatus dū sedet q̄ misericors ante
superbis uisi pueris ab sedimē ipse uulgus q̄ uulgus ocli uulgi ipse abrian
tribuit q̄ ocli uulgus q̄ uallat auxilii uides ostendit q̄ deus punit respit
lagus ipse q̄ ipse ouibus pius ingrat q̄ multa animat q̄ ipse ea mutuat

Parbia sorōr q̄ pulcra q̄ uanitate uirginū sedimē tepli sorōr
ihc q̄ uirgo q̄ ipse uulgi sedet q̄ pius q̄ sedentes alias ob pius q̄ sedet
sant ceu ornatū q̄ pigrū q̄ ac sedilia ceu q̄ uulgi sedet nos dominā q̄ ali
q̄ uagos pudebit q̄ ipse exedit uicios q̄ dñe q̄ nō regunt dñe q̄ mozi q̄
eadem eadem q̄ sedet q̄ dñe q̄ uilis q̄ ipse q̄ uel q̄ ipse q̄ ipse
ac q̄ q̄ finalis q̄ ipse q̄ dñe q̄ q̄ ipse q̄ uilis q̄ ipse q̄ ipse q̄ ipse
q̄ q̄ q̄

Hec est figura predestinationis
Divina prescientia
Iustitie
Predestinatus
Reprobatus
Finis bonus
Finis malus

Honoro
Iubeo
Celestae
Templo

Amphilos i. amor
Libor
Usus me memini me peperit odii sculptus
Philomena i. cura
Argumenta i. vigilia
Iemps i. estas
Mors et vita

Dimitte et gloria
Aurea mensa

Anchora sui saluas
Ho me desertes no incedit ire
Des tres pene assunte

Ecclesia vacans
Collator
Acceptor
Gracia
Conscientia
Dilectio dei
Ecclesia vacans
Cecitas mentis
Timor penitentie
Ambitio
Acceptor
Collator
Partus
Castele symonie
Sen nobilitatem
Aut sermonum
Complacentia

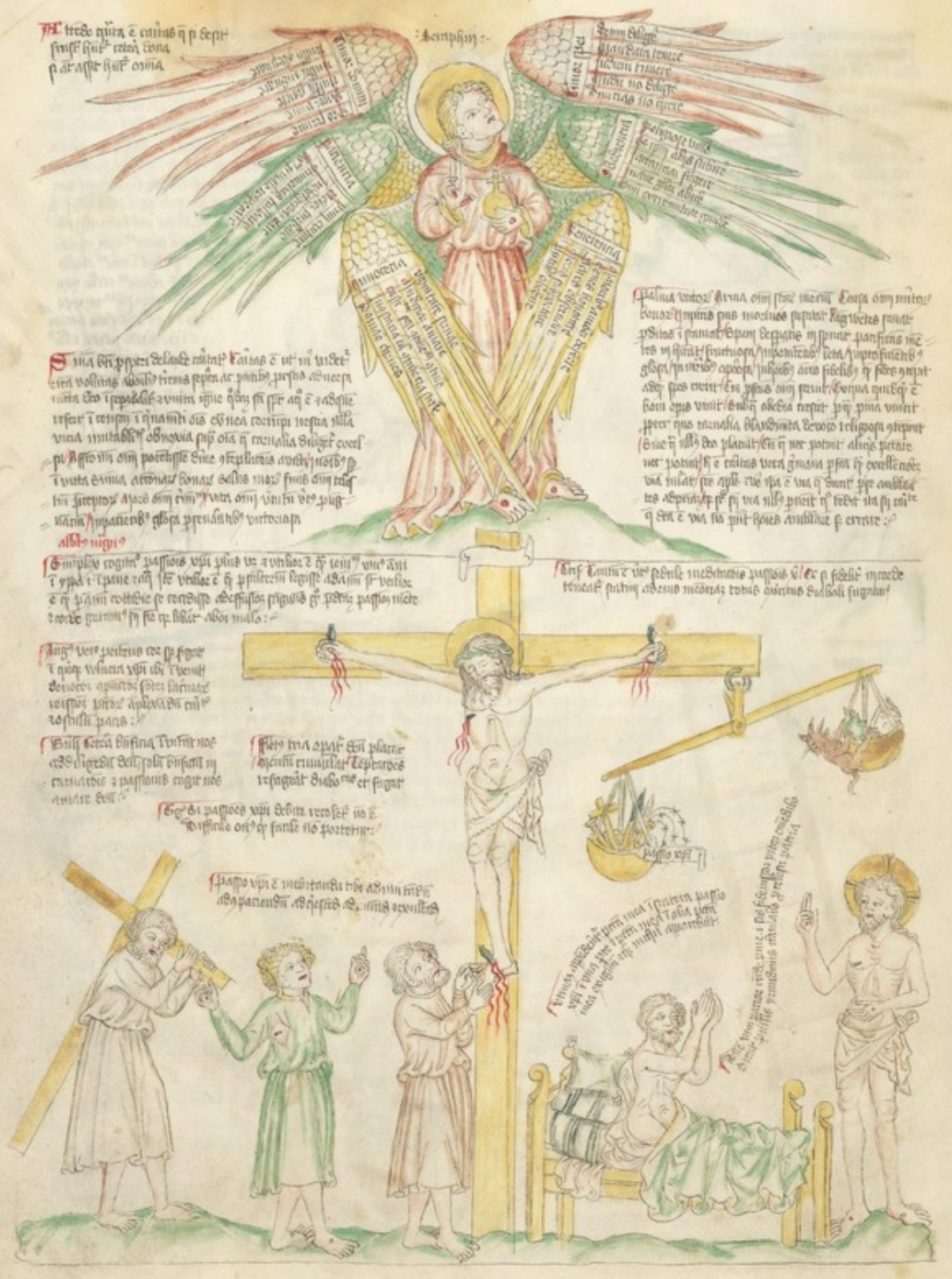

12
11
10
9
8
7
6
5
4
3
2
1

Caritas
Obedientia
Paciencia
Homo interior
Humilitas

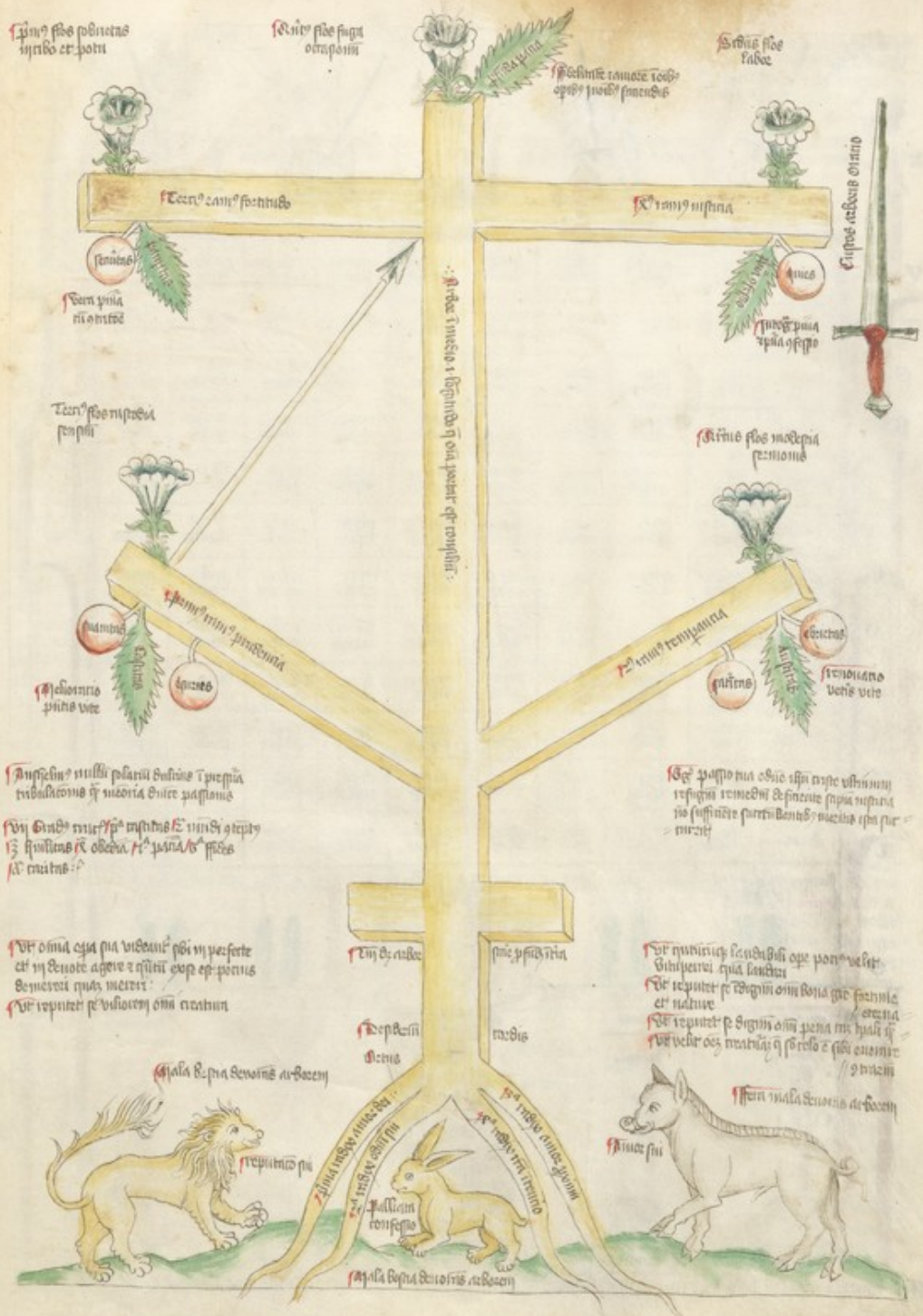

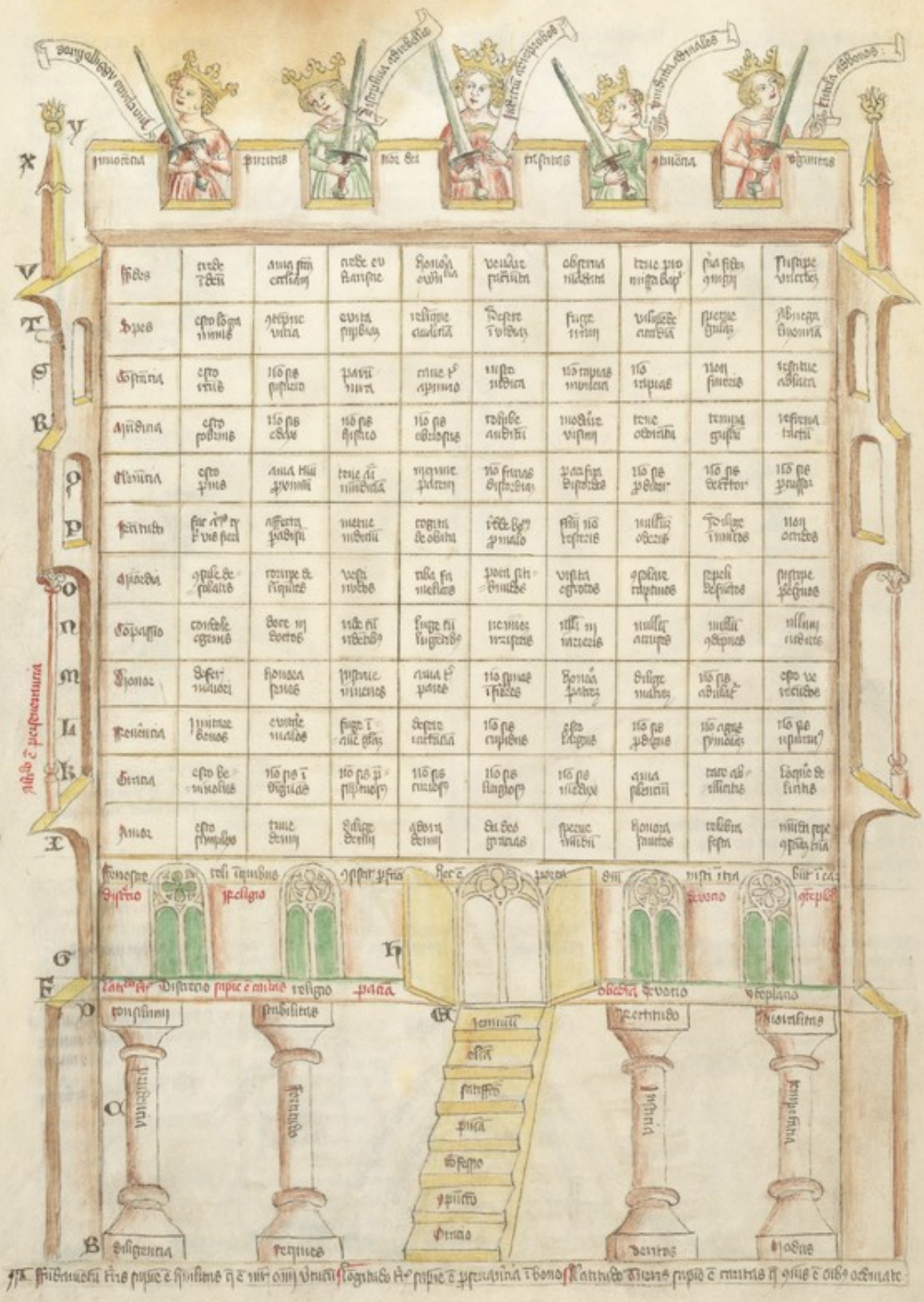

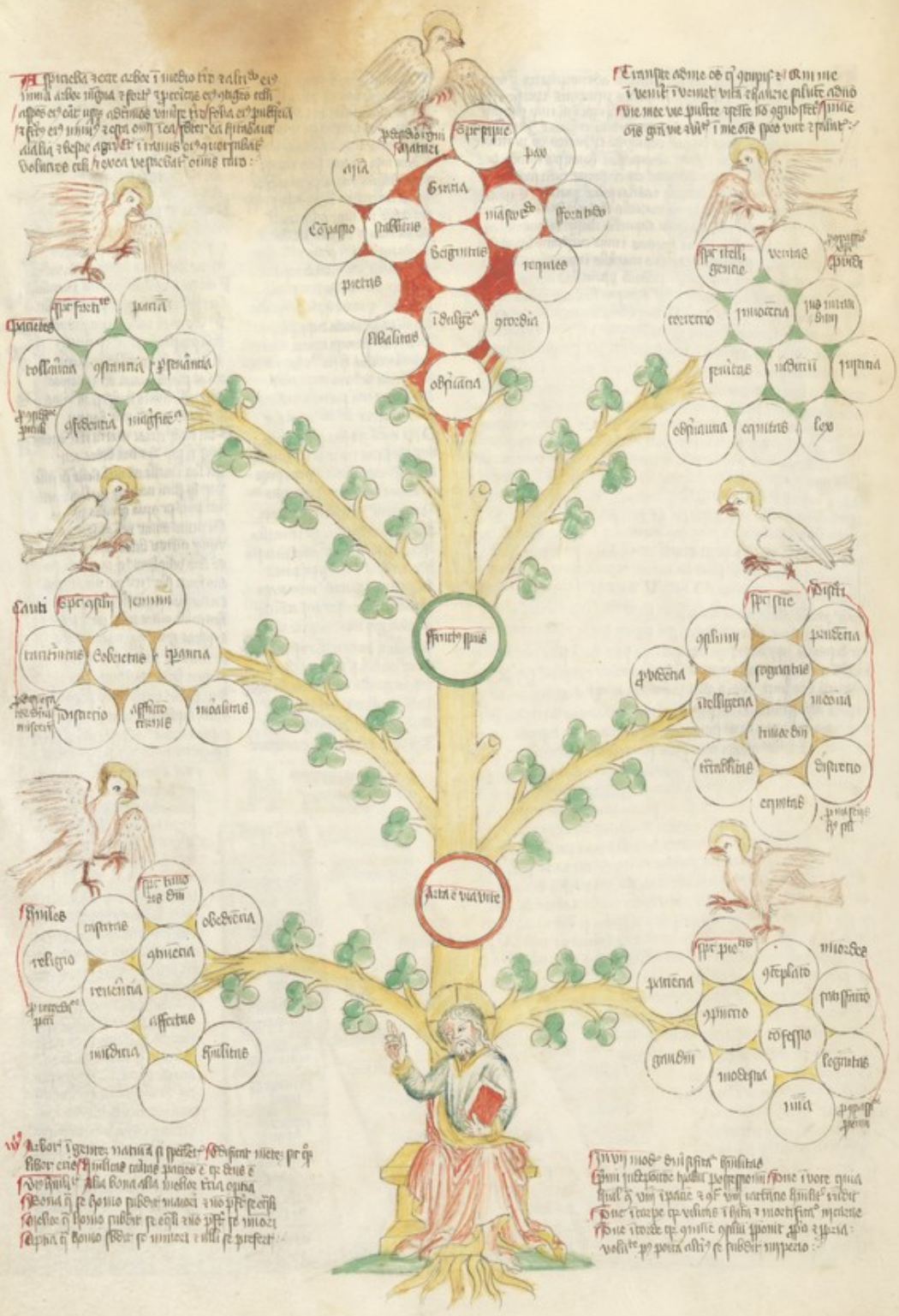

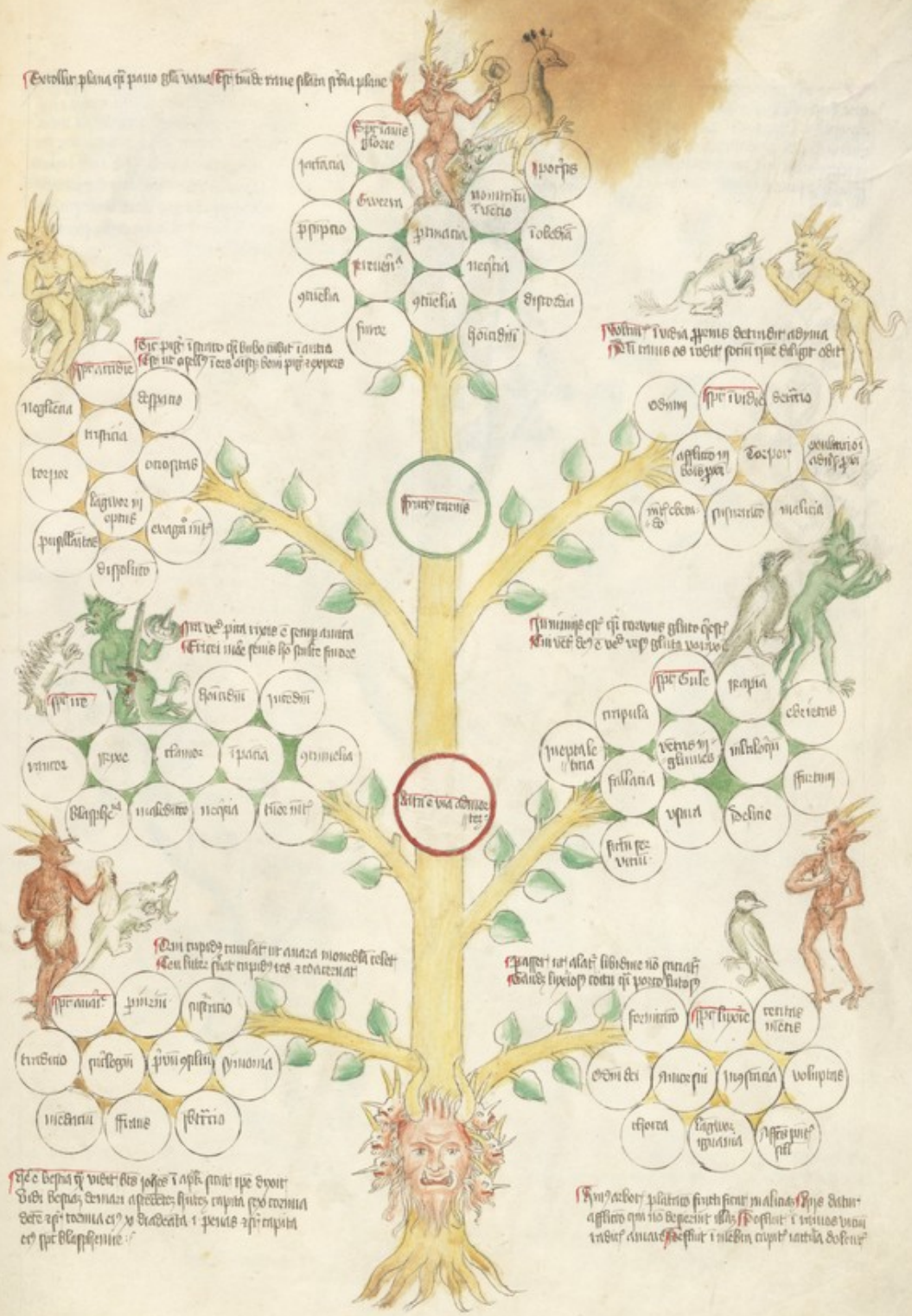

Vitis illa hereticorum genealogiam significat
que dissimilis est aliis vitibus in hac figura
apparentibus quia in una fructus et folia totaliter
viventia in secundo partim viventia hec autem
in tegre arida quia nec naturaliter neque
spiritualiter proficua sed in omnibus nociva

Vitis hec gentilium genealogiam significat
que ex radice germinare humane nature cernitur
et non a sinistra baptizatorum tanquam vitis
hereticorum apostate videtur et aparte virescit
et aparte arescit quia licet in fide aridi tamen
in naturalibus cognitionibus atque descriptionibus
multum perspicui sine periti de quibus scientiis
contra hereticos militantis ecclesia summopere
defendendo congaudet

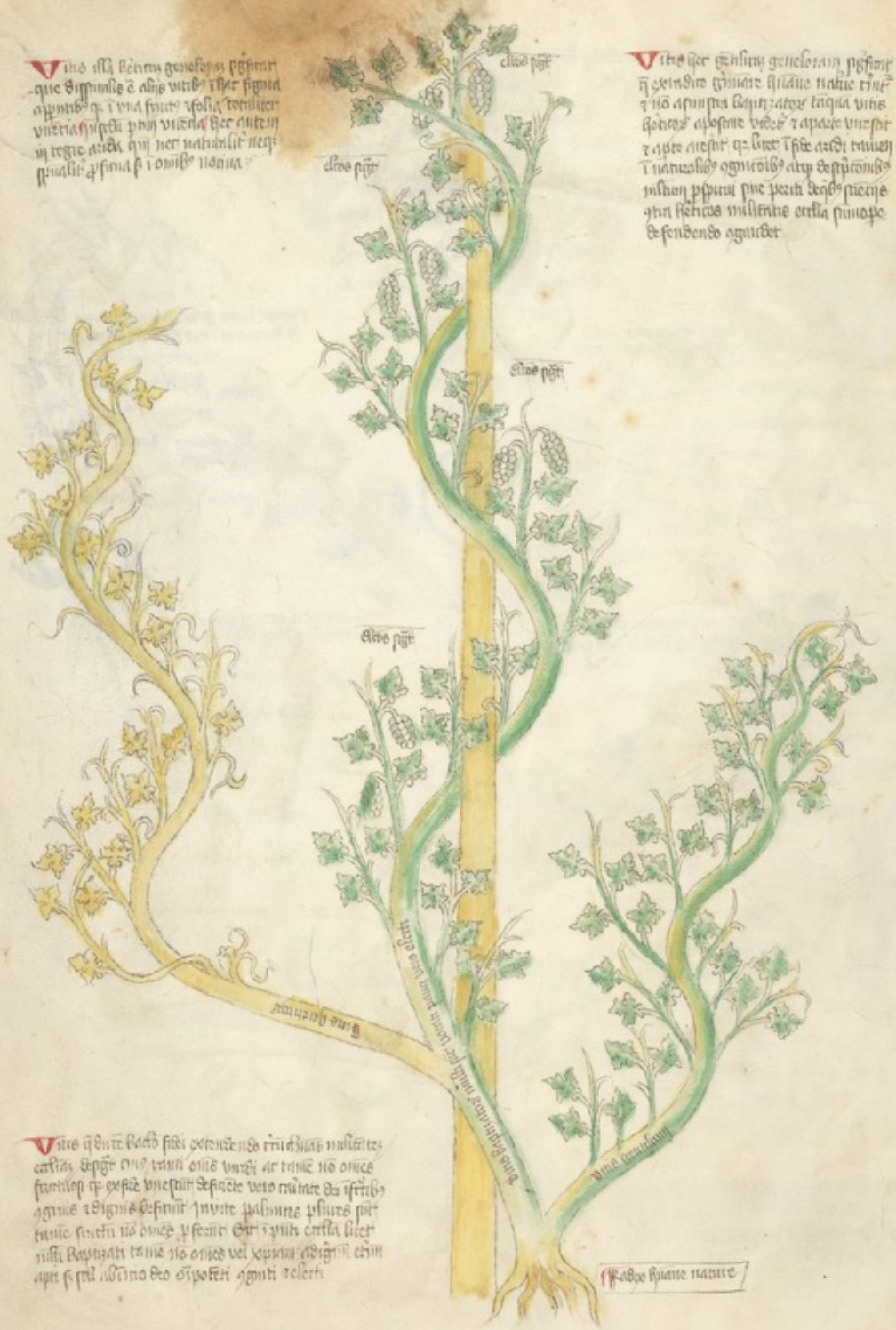

Vitis que dicitur baccho fidei extendendo terrenas militantes
ecclesiam designat cuius rami omnes virdi ac tamen non omnes
fructuosi quia ex fide vivescunt deficiente vero caritate dei in fructibus
congruis et dignis deficiunt invite palmites plures sunt
tamen fructu non omnes proferunt Sic in presenti ecclesia licet
nulli baptizati tamen non omnes vel christiani ad dignum eternum
apti sed solum ab initio deo omnipotenti cognoti et electi

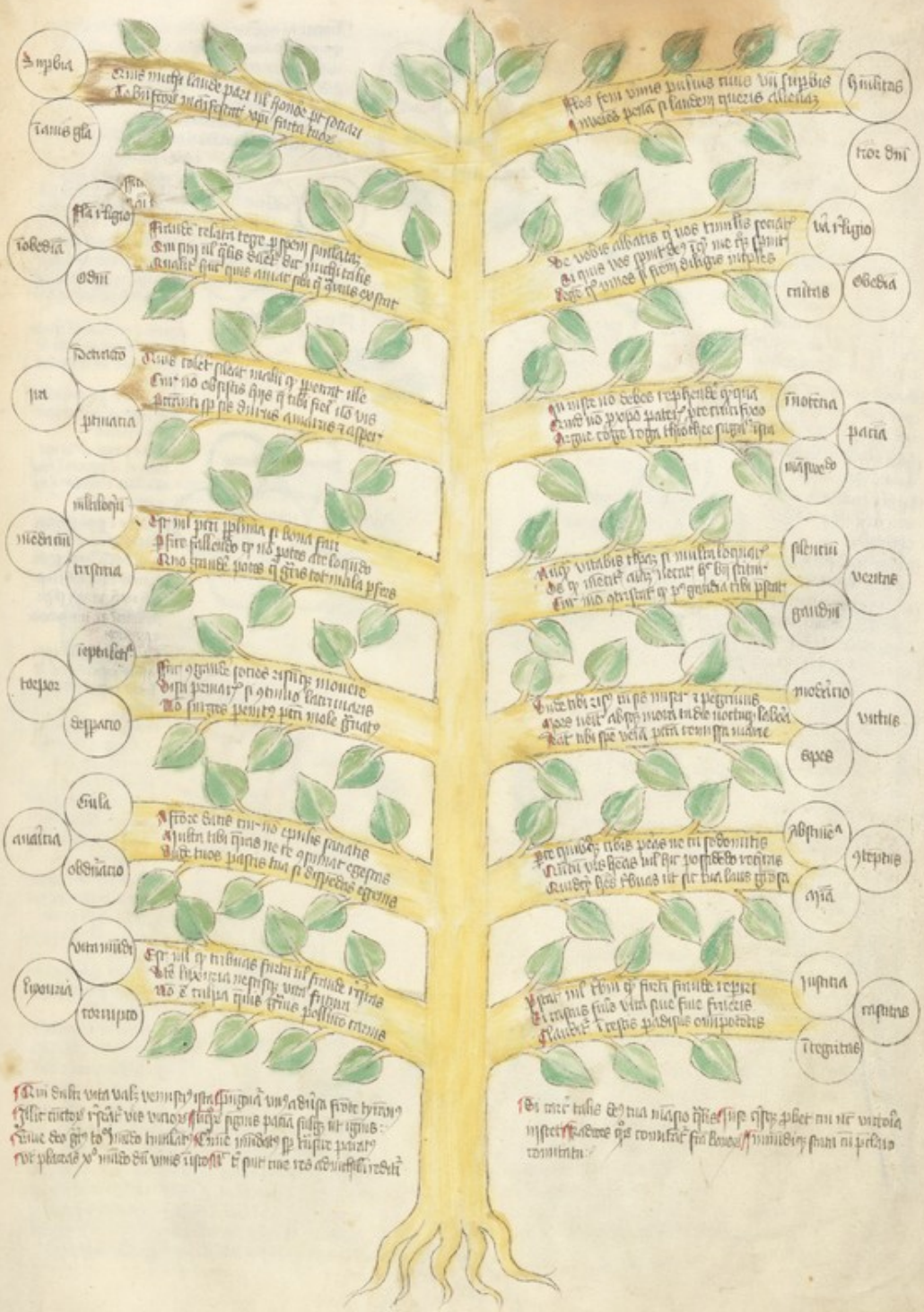

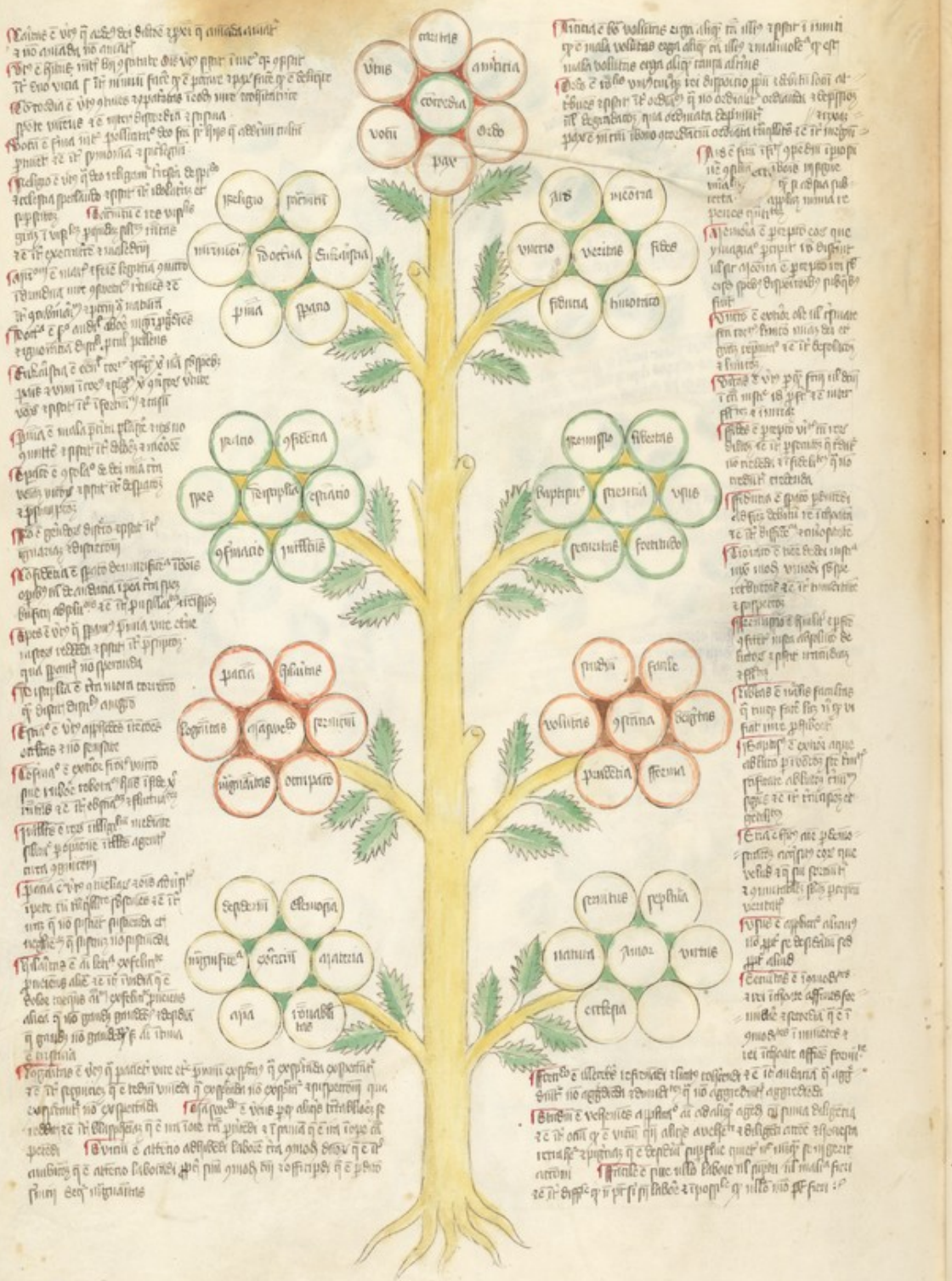

Prudencia
Prudencia
Natura naturata
Natura naturata

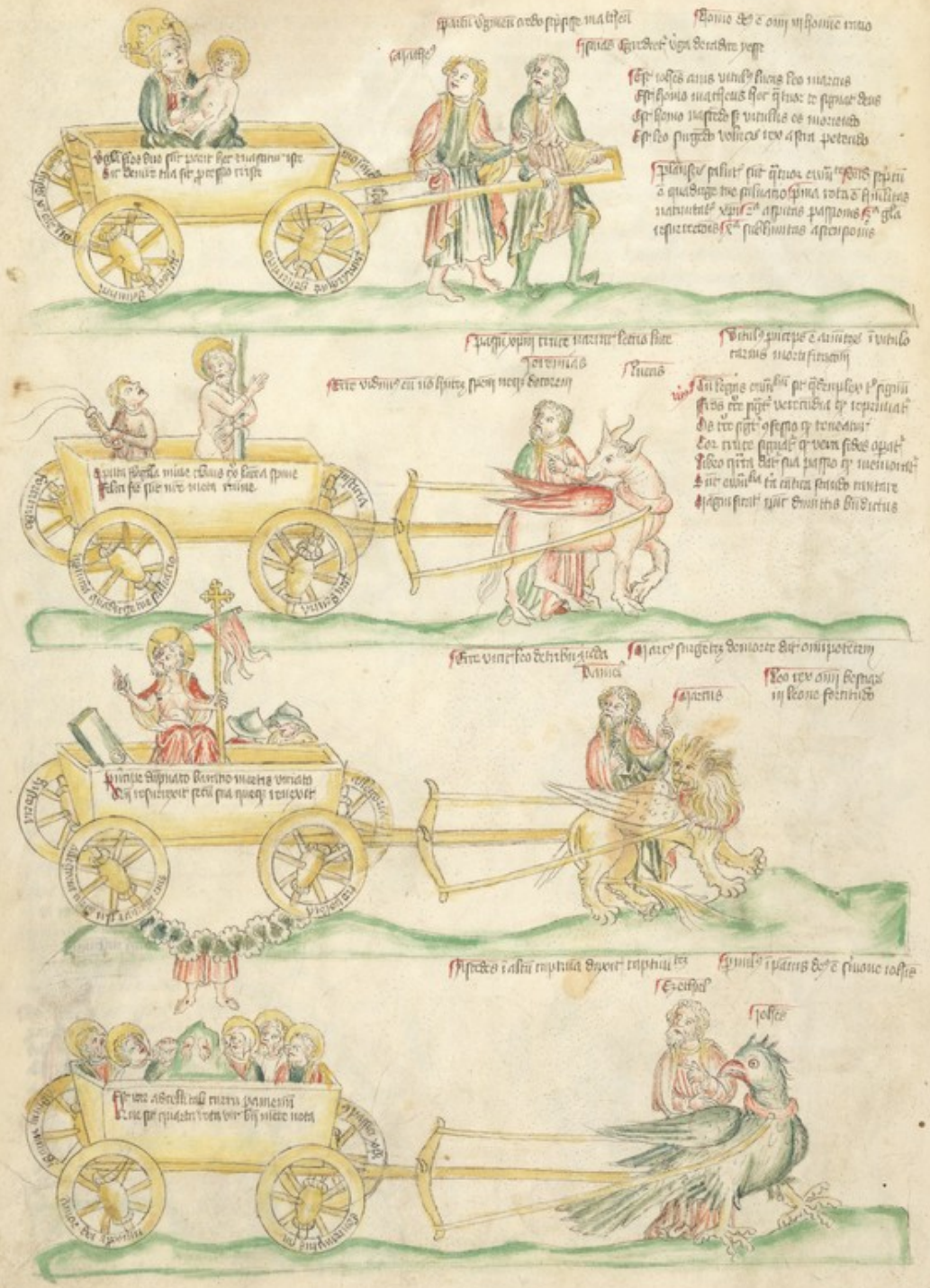

Superbia
Oblivio dei regit
Malicia
Luxuria
Adulacio regit
Mamon

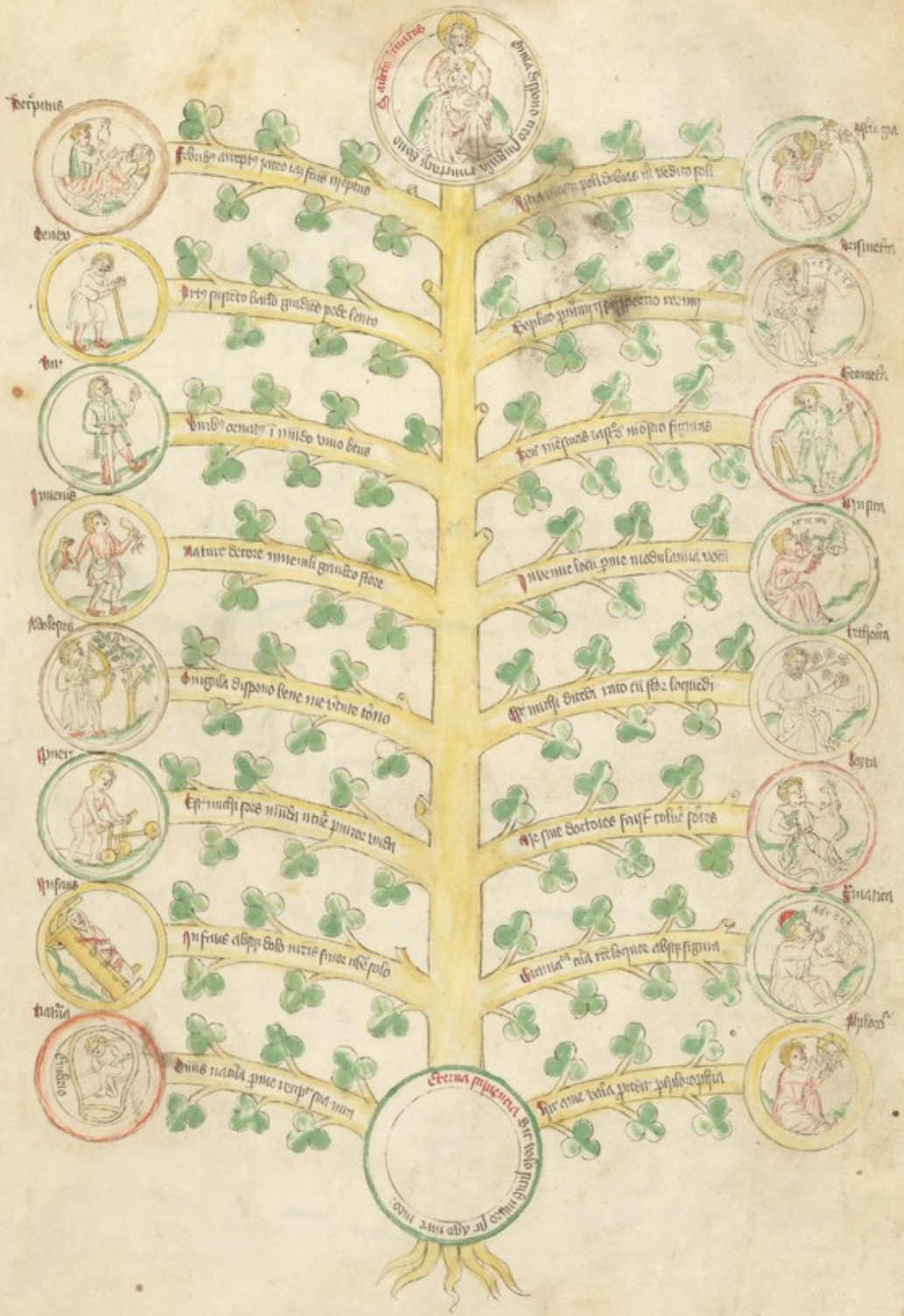

NOTE BY BINDER DC 4990

APOCALYPSIS

S JOANNIS

WELLCOME MS 49

Condition when received:

Book in red morocco book-box, binding blind tooled doe skin? over beech boards (not oak boards as mentioned in the catalogue slip), boards laced on up side down, the front board on the back and the back board on the front. Rebacked with light brown sheep skin, evidence of there having been two claspa clasping on the front board, all metal work missing. Leather on boards barked and damaged, through at the corners and edges, boards badly worm eaten, rebacking leather rotten and free from spine. Book sewn on 6 double cords, sewing broken; thread headbands free from book. White hand made paper paste downs over fragments of earlier paste downs. Two book plates, catalogue slip and MS notes on front paste down, one white hand made paper fly leaf at each end. 6 gatherings of vellum leaves 1^{12} 2^{10} 3^{12} (wants or cancel 5) 4 - 6^{12} 69 leaves in all. Vellum in good condition though dirty and stained at edges particularly with use at the bottom fore edge corner; water and possibly oil stain through book at head. First blank leaf dirty and stained, worm holes through white paste downs, first two vellum leaves and last three vellum leaves; a number of holes and tears in the leaves, most of the holes natural to the vellum and were originally sewn up, most of the sewing thread missing, some crude stuck-on patches.

Book taken down, margins of leaves cleaned with india rubber, holes and tears repaired and sewn up, holes resewn, last leaves flattened. Book resewn on 6 double hemp cords to an old marking-up with a free paper guard round the back of each gathering. Single toned vellum fly leaf at each end. Leather joints of natural native niger, thread head-bands. The corners, edges and sides of the boards repaired, worm holes filled, the boards reversed and laced on the right way round. The spine covered with natural levant morocco, the ends of the head-bands attached to the boards after covering. A pair of old clasp catchplates fitted to the front board and two new cross overs and strap plates made to match and attached to the back board. Toned handmade paper paste downs, book plates and catalogue slip replaced on the front paste down. Previous paste downs and fly leaves saved but not replaced in the book. Book-box refurbished.

D. C. AND SON

October 1966

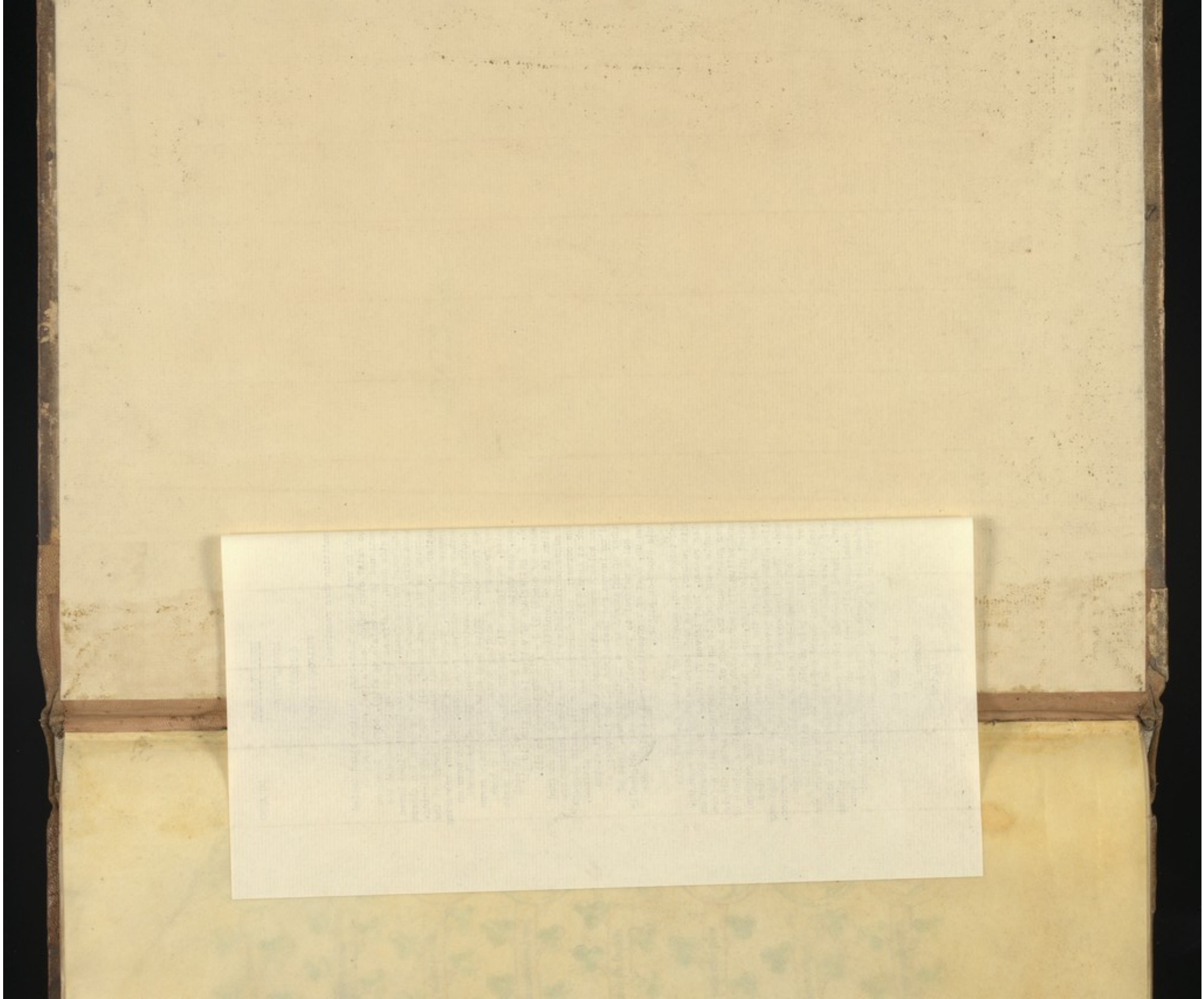

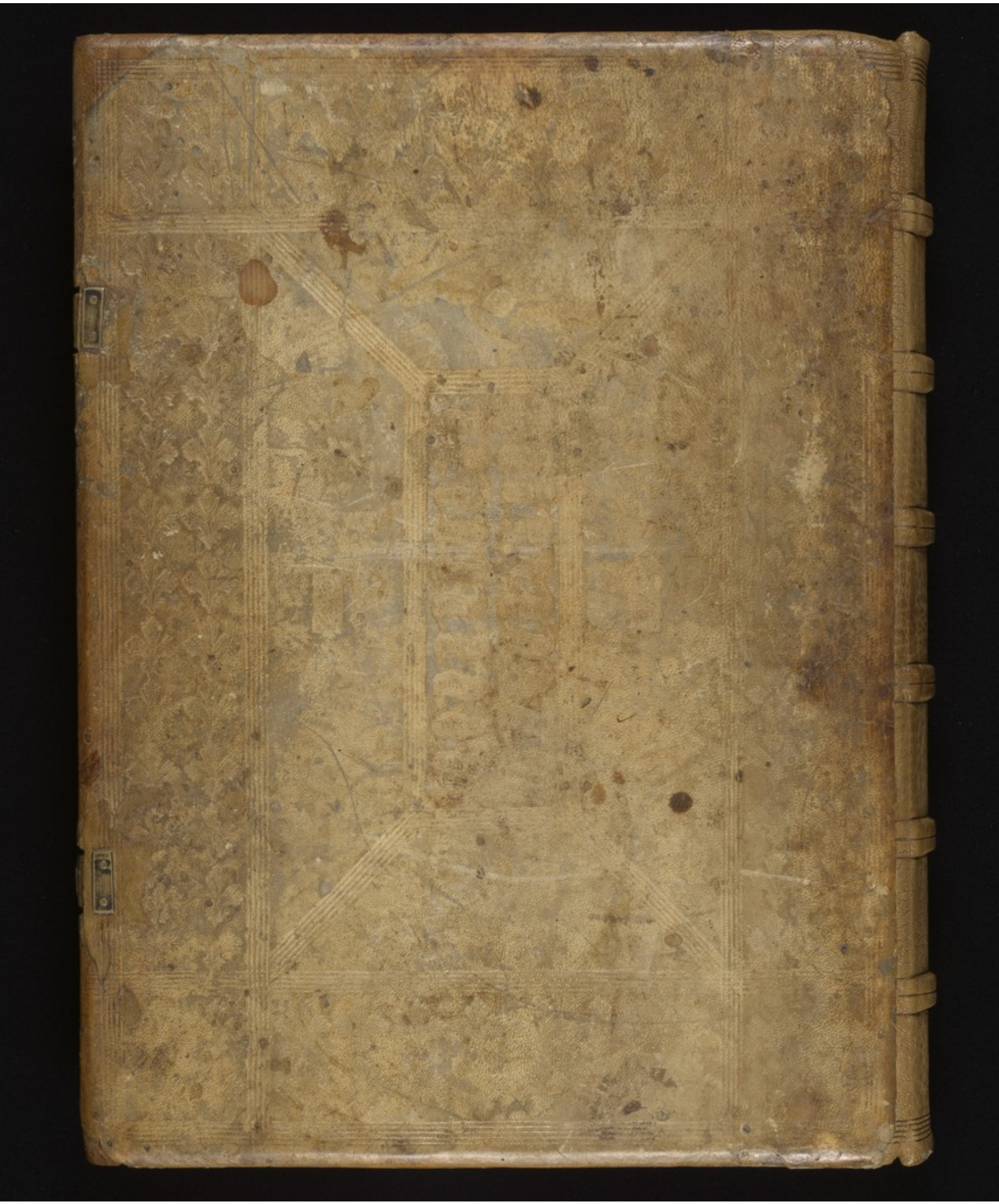

0 Cm 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25
0 Inch 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
The Wellcome Library